

PEMBANGUNAN
(1957 — 1968)

MELAKA SEKARANG

Utusan daripada Y.A.B. Timbalan Perdana Menteri Malaysia

Dalam masa sepuluh tahun yang lalu kita telah menempoh satu zaman yang penoh dengan kemajuan2 dan chabaran di-dalam serba lapangan kegiatan2 ra'ayat negara ini. Kerajaan Perikatan telah melancarkan Ranchangan2 untuk memperbaiki lagi taraf hidup ra'ayat yang dudok di-merata kawasan luar bandar dan bagi memperkukoh lagi asas2 ekonomi negara ini.

Di-bawah Ranchangan2 Pembangunan yang di-ranchangkan dan di-laksanakan oleh Kerajaan Perikatan itu, beratus2 ribu tanah baru telah di-buka dan di-tanam dengan kelapa sawit dan getah2 baka yang baik. Beribu2 ekar tanah sawah padi telah mendapat bekalan ayer yang sempurna dan telah boleh di-gunakan bagi tanaman padi dua kali sa-tahun. Beratus2 batu jalan2 baru, bilek2 sekolah, rumah2 bidan dan lain2 kemudahan untuk ra'ayat telah juga di-laksanakan di-bawah Ranchangan2 Pembangunan itu. Kejayaan2 yang telah di-chapai oleh negara ini dalam lapangan Pembangunan ada-lah membanggakan kita semua ra'ayat Malaysia. Tambahan pula kejayaan2 itu telah di-perolehi melalui perdampingan yang rapat dan persefahaman yang erat di-antara Kerajaan Perikatan dengan ra'ayat.

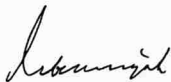
Buku Pembangunan Negeri Melaka ini 'mencheritakan' kejayaan2 yang di-chapai oleh Negeri dan ra'ayat Melaka di-dalam lapangan pembangunan. Buku ini juga 'mencheritakan' bukan sahaja hasil2 ranchangan2 yang telah di-jalankan di-Negeri Melaka tetapi juga memboktikan keazaman dan ketekunan pegawai2 Kerajaan di-dalam melaksanakan kewajipan2 mereka. Ia-nya juga menunjukkan sumbangan2 yang positive yang di-berikan oleh wakil2 ra'ayat dan juga ra'ayat Negeri Melaka sekalian kepada Jawatankuasa Pembangunan Luar Bandar Negeri Melaka dan juga Jawatankuasa2 Pembangunan Daerah. Saya menguchapkan sa-tinggi2 tahniah atas kejayaan2 yang di-chapai oleh Negeri Melaka itu.

Saya perchaya kejayaan2 tersebut ada-lah memberi durongan dan galakkan kepada Kerajaan dan ra'ayat bergerak dengan lebeh chergas lagi menuju ka-arrah mat'lamat2 Ranchangan2 pembangunan kita.

Sebagai menjujong amanah ra'ayat negara kita yang muda dan yang sedang menempoh zaman kemajuan, pehak Kerajaan Perikatan ada-lah sentiasa berusaha dengan azam-nva bagi mengadakan kemudahan2 untuk ra'ayat dengan tujuan hendak menambahkan lagi rasta-pencharian mereka dan juga meninggikan lagi taraf hidup mereka. Tujuan yang besar ini hanya boleh di-chapai dengan ada-nya ra'ayat yang bersatu-padu dan yang berpegang tegoh kepada semangat JAYADIRI, ia-itu satu semangat yang berkehendakan ra'ayat sendiri berdiri di-atas kaki mereka sendiri, berusaha dengan sapenoh-nya dan mengambil peluang2 yang ada, dan bertanggung-jawab kepada kewajipan2 mereka sendiri. JAYADIRI ada-lah satu semangat yang terbit dari keinginan dan keazaman sa-saorang ra'ayat negara ini hendak menchapai kemajuan dengan menggunakan pengetahuan2 dan alat2 moden dengan usaha dan tenaga mereka sendiri.

Saya perchaya dengan ada-nya pimpinan yang chergas dan jujur dari pehak Kerajaan dan kerjasama yang erat dari segenap lapisan ra'ayat seperti yang berwujud pada hari ini, kita akan dapat menjadikan JAYADIRI satu daya pendorong yang kuat bagi kita menghadapi segala chabaran dan mendorong kita semua menchapai kejayaan2 yang lebeh besar di-dalam serba lapangan pembangunan.

SELAMAT MAJU JAYA

(TUN HAJI ABDUL RAZAK BIN HUSSEIN)

Sa-patah kata daripada Ketua Menteri Melaka

Saya mengucapkan satinggi2 tahniah kepada Jawatankuasa Pembangunan Negara dan Luar Bandar Negeri Melaka kerana telah berjaya menerbitkan Buku Kemajuan "Negeri Melaka Sekarang" dengan mengambil sempena Ulangtahun Kemerdekaan Malaysia yang ka-sebelas dan juga Hari Pameran Kemajuan Negeri Melaka yang di-adakan pada 30hb. Ogos hingga 1hb. September, 1968.

Tujuan utama Buku ini ia-lah untuk membentangkan kepada seluruh penduduk2 Negeri Melaka khas-nya dan Malaysia am-nya atas segala kemajuan2 yang telah terchapai di-negeri ini di-dalam bidang Pembangunan Negara dan Luar Bandar dalam tempoh 11 tahun (1957—1968). Ada-lah di-harapkan bahawa dengan segala butir2 yang di-bentangkan dalam Buku ini berkenaan dengan kegiatan2 dan kemajuan2 yang telah di-laksanakan di-bawah Jabatan2 Kerajaan itu maka dapat-lah ra'ayat memahami dan seterusnya menghargai usaha2 yang telah di-selenggarakan oleh Kerajaan bagi memperbaiki serta meninggikan lagi taraf hidup dan ekonomi mereka.

Dalam Rancangan Lima Tahun Malaysia yang Pertama Kerajaan Negeri ada-lah menyelenggarakan rancangan2 untuk menambahkan lagi hasil pendapatan ra'ayat di-luar bandar. Oleh kerana sa-bilang besar ra'ayat di-negeri ini ada-lah bergantung kepada usaha2 pertanian, maka Kerajaan Negeri ada-lah berazam untuk memberi keutamaan dan melipatgandakan lagi rancangan2 dalam bidang pertanian. Di-samping rancangan2 yang di-jalankan sekarang, beberapa lagi rancangan2 yang boleh mendatangkan faedah dan menambahkan hasil tanaman kaum tani akan di-selenggarakan. Kerajaan Negeri sedang mengkaji kemajuan2 pertanian yang di-jalankan di-Taiwan dengan tujuan untuk di-perchubakan di-negeri ini jika didapati sesuai. Seajar dengan beberapa rancangan pertanian dan pengayuran yang di-jangka siap pada akhir tahun ini maka lebeh luas lagi kawasan2 bendang dan sawah yang dahulunya terbiar oleh kerana kekurangan ayer akan dapat di-usahakan mulai tahun hadapan.

Rancangan2 yang di-selenggarakan oleh Kerajaan tidak-lah hanya tertumpu kepada rancangan2 pertanian sahaja, malahan ada-lah meliputi segala rancangan2 dalam semua bidang pembangunan, mahu pun di-lapangan pelajaran, kesihatan, perusahaan, iktisad, perusahaan kampung dan lain2 bagi kemajuan kawasan2 serta meninggikan taraf hidup penduduk2 di-luar bandar. Jika rancangan2 yang telah di-atorkan dalam rancangan Malaysia yang Pertama itu dapat di-laksanakan dengan sempurna, maka ada-lah di-jangka dalam tempoh antara 5 dengan 10 tahun keadaan kemajuan di-luar bandar akan dapat menyaingi sebagaimana kemajuan dalam bandar2.

Sa-sungguh-nya kemajuan2 yang telah terchapai di-Negeri ini dalam rancangan pembangunan ada-lah memuaskan. Namun begitu bukan-lah pula berarti bahawa Kerajaan Negeri sudah berpuas hati dengan kemajuan2 itu. Semua rancangan2 yang telah di-selenggarakan itu ada-lah merupakan rancangan2 permulaan sahaja dan banyak lagi rancangan2 untuk faedah ra'ayat akan di-selenggarakan. Kerajaan Negeri akan terus berusaha dan berikhtiar dengan lebeh giat lagi dalam segala bidang pembangunan-nya untuk menchapai kejayaan2 yang lebeh chemerlang. Matlamat yang di-tujui ini hanya akan dapat di-perolehi sakira-nya ada keazaman dan kerjasama dari semua pihak yang bersangkutan. Oleh itu saya suka-lah berseru

kapada semua lapisan ra'ayat di-Negeri ini supaya terus berusaha dengan lebeh giat lagi dan menggunakan dengan sepenoh-nya kemudahan2 yang telah di-beri oleh Kerajaan. Perkara yang paling penting bagi mereka ia-lah supaya menanamkan semangat ingin maju dan semangat gotong royong.

Sebagai Pengerusi Jawatankuasa Pembangunan Negara dan Luar Banar Negeri Melaka saya suka mengambil peluang untuk mengguchapkan terima kaseh kapada semua ahli2 Jawatankuasa Pembangunan Negara dan Luar Bandar perengkat Negeri dan Daerah, Jawatankuasa2 Kemajuan Kampung dan semua anggota2 Kerajaan yang telah bertanggung jawab untuk menjayakan ranchangan2 pembangunan Negeri ini semenjak mula di-lancharkan pada tahun 1957.

Saya suka juga menguchapkan terima kaseh kapada semua gulongan penduduk2 di-Negeri ini atas sokongan dan kerjasama mereka untuk menjayakan ranchangan2 pembangunan itu. Bagi pehak Kerajaan Negeri saya menyampaikan penghargaan yang sa-tinggi2-nya kapada Kerajaan Pusat atas bantuan2 yang telah di-berikan istimewa kapada Yang Amat Berhormat Tun Abdul Razak Alhaj, Timbalan Perdana Menteri dan Merangkap Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar yang telah memberikan segala pimpinan dan perhatian yang berat kapada ranchangan2 pembangunan Negeri ini.

Akhir-nya saya uchapkan tahniah kapada Lembaga Pengarang atas usaha mereka untuk menjayakan Buku ini.

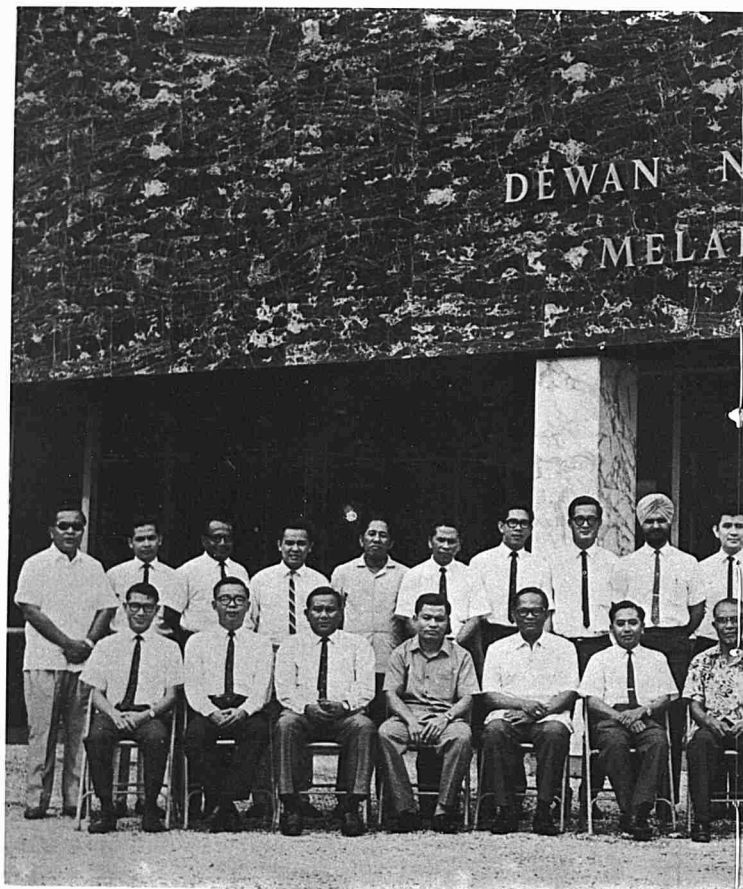
(Dato Haji Talib bin Karim, D.K.S.J., J.P.)
Ketua Menteri, Melaka

MELAKA SEKARANG

PEMANDANGAN DARI UDARA KOTA MELAKA SEKARANG
1968

Duduk Dari Kiri: Enche Cheong Chup Lim, Enche Khoo Eng Choon, Y.B. Enche Hassan bin Mansor, Y.B. Enche Hashim bin Hj. Pit, Enche Ab. Karim bin Hj. Talib bin Karim (duduk di-tengah), Y.B. Tuan Hj. Wan Salaidin bin Wan Ismail, Y.B. Dato' Tan Cheng Swee, Y.B. Enche Noor Kay, Enche Mohamed Hashim bin Pakeh.

Berdiri Dari Kiri: Enche Muhamad Yassin bin Mustapha, Enche Ramly bin Ibrahim, Enche S. Doraisamy, Enche Zainuddin bin Bachik, Enche Bor Mokhtar bin Haji Ibrahim, Enche Mah Khye Tuan, Dr. Harbajan Singh, Enche Wee Tit Jee, Enche M.V. Koch, Enche Mohd. bin Mohd. Hashim, Enche Talib bin Majid, Enche Quek Kim Tee, Enche Cheah Eng Kean, Enche Phang Ah Kow, Enche Ra

ARA DAN LUAR BANDAR NEGERI MELAKA 1968

...im bin Ineh, Enche Yang Rashdi bin Ma'asom, Y.A.B. Dato'
...in bin Sa'ad, Y.B. Enche Ab. Ghani bin Ali, Y.B. Enche Yeow

...han bin Md. Yaman, Enche Omar bin Ahmad, Enche Mohd.
Saufi bin Abdullah, Enche Ab. Hadi bin Hj. Sidek, Enche Illias
...shdi bin Hj. Omar.

Kandungan

Muka

Pertanian	18
Perubatan dan Kesihatan	23
Hal Ehwal Tanah	30
Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan	32-34
Pelajaran	37
Majlis Amanah Ra'ayat	43
Hal Ehwal Ugama Islam	48
Kerja Raya	53
Parit dan Taliayer	60
Pelajaran Dewasa	64
Haiwan	66
Bekalan Letrik	73
Perikanan	76
Perusahaan Getah Menanam Sa-mula	80
Perhutanan	82
Kebajikan Masharakat	86
Kemajuan Kerjasama	92
Pos	96
Talikom	100
Jabatan Penerangan	104
Pusat Penyelidikan Getah	110
Kebudayaan, Belia dan Sokan	112
Kerajaan Negeri	116
Ukor	122
Majlis Perbandaran	123
Kemajuan Daerah:-	128
(i) Melaka Tengah						
(ii) Alor Gajah						
(iii) Jasin						
Pelanchongan	150

MELAKA SEKARANG

PERTANIAN

Untuk membolehkan petani2 di-Negeri ini membanyakkan lagi pengeluaran hasil pertanian supaya pendapatan mereka boleh bertambah maka berbagai2 Rancangan Pertanian di-bawah Kerajaan Negeri dan Persekutuan telah di-adakan sa-lepas Merdeka. Pegawai2 Pertanian telah menjalankan "Perkhidmatan Lanjutan" terus menerus bagi memberi panduan, nasihat dan tunjok ajar kepada petani2 untuk melaksana dan menjayakan Rancangan2 ini.

Kemajuan2:-

A. RANCANGAN2 PEMBANGUNAN MALAYSIA YANG DI-BIAYAI OLEH KE-RAJAAN PERSEKUTUAN

1. Rancangan Menanam Sa-Mula/Pemulehan Buah2an

Tujuan Rancangan ini ia-lah untuk membantu petani2 memulih dan menanam semula dusun2 mereka yang tua dan terbiar dengan memberi beneh2 terpilih baja dan alat2 pagar.

Tahun	Luas Kawasan (ekar)	Perbelanjaan Rancangan
1961—1965	533	\$ 57,288.19
1966—1967	430 $\frac{3}{4}$	\$ 37,161.25

2. Rancangan Pertukaran Beneh Padi

Di-bawah Rancangan ini Jabatan Pertanian mengeluarkan beneh2 padi yang terpilih dan baik dan pesawah2 bolch mendapat beneh ini dengan sechara pertukaran padi.

Tahun	Luas Kawasan (ekar)	Perbelanjaan Rancangan
1961—1965	13,740	\$ 50,618.70
1966—1967	3,641	\$ 21,413.08

3. Rancangan Menanam Jagong

Rancangan ini baharu di-mulakan pada tahun 1966. Tujuan-nya ia-lah untuk menggalakkan petani2 menanam jagong supaya dapat menambahkan lagi pendapatan mereka dan mengurangkan pembelian jagong dari luar negeri. Bantuan yang di-beri ia-lah beneh dan baja bernilai \$50.00 sa-ekar. Bagi tahun 1966—1967 Sa-banyak \$10,659.40 telah di-belanjakan.

4. Rancangan Menanam Kachang Tanah

Tujuan Rancangan ini ia-lah untuk menggalakkan petani2 menanam kacang tanah di-kawasan2 yang sesuai supaya pendapatan mereka bolch bertambah. Di-bawah Rancangan ini peserta2 di-beri bantuan beneh dan baja berharga sa-banyak \$50/- sa-ekar. Sa-banyak \$2,168.44 telah di-belanjakan dalam taun 1967.

- ▲ Orang2 perempuan kampung di-Melaka sedang menanam padi.
- ▶ Sa-orang penanam padi membajak sawah-nya sa-chara lama.
- ▶ Sa-orang penanam padi menggunakan jentera moden untok membajak.

- ▲ Mengubah dan menchachak serayan.
- ▶ Jentera Moden di-guna untuk membajak.
- ▶ Menuai padi.

B. RANCANGAN2 YANG DI-BIYAI OLEH KERAJAAN NEGERI DAN KEMUDI-AN DI-BAYAR BALEK DARIPADA KERAJAAN PERSEKUTUAN

1. Rancangan Bantuan Baja Padi

Di-bawah rancangan ini Kerajaan memberi bantuan 30% di-atas harga baja. Tujuan Rancangan ini ia-lah untuk menggalakkan pesawah2 menggunakan baja dagangan untuk menam bahkan lagi hasil padi. Kemajuan2:-

Tahun	Banyak-nya baja (ton)	Luas Kawasan (ekar)	Perbelanjaan Rancangan
1961—1965	1,253	11,513	\$ 85,262.63
1966—1967	448	6,913	\$ 42,123.52

2. Rancangan Menanam Padi Dua Kali Sa-Tahun

Di-dalam Rancangan ini Kerajaan menggalakkan pesawah2 menanam padi dua kali sa-tahun di-tempat2 yang boleh mendapat ayer yang chukup. Pada tahun 1961—1965 banyak bantuan di-beri (baja, bench dan membajak) tetapi pada 1966—1967 Kerajaan hanya memberi bench padi sa-banyak 4 gantang bagi sa-ekar.

Tahun	Luas Kawasan (ekar)	Perbelanjaan Rancangan
1961—1965	2,398	\$ 110,280.66
1966—1967	557½	\$ 1,339.55

3. Rancangan Anika Peladang

Rancangan ini memberi bantuan kepada penternak2 lembu membena kandang lembu yang terator dan menanam rumput sa-luas $\frac{1}{4}$ ekar bagi tiap2 satu kandang lembu.

Tahun	Luas Kawasan (ekar)	Perbelanjaan Rancangan
1961—1965	337	\$ 16,850.00
1966—1967	68	\$ 3,400.00

C. RANCIANGAN YANG DI-BIAYAI OLEH KERAJAAN NEGERI

1. Rancangan Membaiki Sawah Yang Terbiar

Tujuan Rancangan ini ia-lah untuk menentukan bahawa semua tanah2 sawah di-Negeri ini di-tanam dengan padi. Semua tanah2 sawah yang tertinggal dan terbiar boleh di-pulihkan balek dengan mendapat bantuan dari Kerajaan.

Tahun	Luas Kawasan (ekar)	Perbelanjaan Rancangan
1961—1965	1,299 $\frac{1}{2}$	\$ 60,518.66
1966—1967	684 $\frac{1}{2}$	\$ 22,857.62

2. Rancangan Memajukan Kebun Kelapa

Untuk membaiki kebun2 kelapa yang tua, terbiar dan tidak memberi hasil, Kerajaan memberi bantuan untuk memulihkan kebun2 ini dengan memberi benih dan baja. Rancangan ini telah di-mulakan pada tahun 1966 dan mendapat sambutan yang baik. Sa-banyak \$14,315 telah di-belanjakan bagi memulihkan kebun kelapa sa-luas 262 ekar pada tahun 1966—1967.

Penerangan dan Latehan

Jabatan Pertanian mempunyai kereta2 Penerangan yang melawat ka-kampong2 untuk memberi penerangan berkenaan dengan pertanian kepada petani2.

Pusat Latehan Pertanian Sg. Udang ada-lah mengadakan kursus pertanian selama tiga minggu kepada pemuda2 dan pemudi2.

4. Rancangan Menanam Padi Berkompol

Pada tahun 1967 Kerajaan Negeri telah menjalankan suatu Rancangan Perintis Menanam Padi Berkompol di-Bachang sa-bagai perchubaaan bagi mengatasi masaalah2 dan kesulitan yang di-hadapi oleh penanam2 padi. Rancangan ini telah pun mendapat kejayaan dan sekarang sedang di-chubukan lagi di-beberapa kawasan lain di-Melaka ia-itu di-Melaka Pindah dan Sg. Rambai.

5. Rancangan Menanam Jagong Berkompol

Pada tahun 1967 Kerajaan Negeri telah menjalankan Rancangan Perintis Menanam Jagong Berkompol di-Sebatu, Sg. Udang dan Tg. Minyak. Rancangan di-Sebatu dan Tg. Minyak telah mendapat kejayaan yang besar. Rancangan ini sedang di-perluaskan lagi di-beberapa kawasan lain yang di-fikirkan sesuai.

- ▲ Mengubah.
- ◀ Membanting padi.
- ▼ Memetek jagong.

PERUBATAN DAN KESIHATAN

Tujuan: Untuk menyediakan perkhidmatan Perubatan, Pergigian dan Kesihatan yang lebih baik di-dalam bandar dan kawasan2 luar bandar.

Kemajuan yang telah tercapai dalam tahun 1961—1968:

A. Pembaikan kepada Rumah2 Sakit:

- 1) **Anika Kelinik** telah di-bena dalam tahun 1962 dengan memakan belanja sa-jumlah \$22,280/-. Anika Kelinik itu menyediakan rawatan Pesakit Luar Perubatan dan Pergigian kepada penduduk2 di-dalam dan di-sekeliling bandar Melaka.
- 2) **Suatu Sambongan kepada Anika Kelinik untuk X-Ray 'Miniature':** telah dibuat dalam tahun 1965 dengan memakan belanja sa-jumlah \$10,000/- guna untuk menyediakan kemudahan2 X-Ray yang lebih baik kepada orang ramai.
- 3) **Pembaikan2 telah di-jalankan kepada Bangunan Bersalin di-Rumah Sakit Umum, Melaka,** dalam tahun 1964 dengan memakan belanja \$75,000/-. Kemudahan2 yang lebih baik sekarang di-sediakan kepada ibu2 untuk bersalin di-Bangunan Bersalin yang baru.
- 4) **Pembinaan Wad2 Perempuan dan bilik sembahyang dan perubahan kepada bangunan2 yang ada di-Rumah Sakit Daerah, Alor Gajah, Melaka** telah dibuat dalam tahun 1962 dengan memakan belanja sa-jumlah \$16,197/-.
- 5) **Pembaikan kepada Perkhidmatan2 Wad** untuk menyediakan kemudahan2 yang lebih baik di-Rumah Sakit Umum, Melaka telah di-buat dalam tahun 1964 dengan memakan belanja sa-jumlah \$94,186/-.

B. Pembaikan di-dalam Perkhidmatan Pergigian:

Sa-belum tahun 1961, kelinik2 pergigian di-Jasin dan Merlimau dan 2 buah rumah Kelas 'G' di-Tangga Batu dan Kelinik Pergigian Sempang Empat telah di-bena, guna untuk menyediakan Perkhidmatan Pergigian yang lebih baik kepada penduduk2 di-kawasan2 luar bandar.

Dalam tahun 1968, sa-buah Kelinik Pergigian baru ada-lah di-bena di-Pengkalan Rama dengan memakan belanja sa-jumlah \$140,000/-.

C. Pembaikan2 kepada Perkhidmatan Kesihatan:

Sa-hingga sekarang, ada 2 buah pusat2 Kesihatan Besar, 9 buah Pusat Kesihatan Kecil, 4 buah Kelinik2 Kesihatan Ibu dan Anak dan 52 buah Rumah dan Kelinik Bidan yang mana 4 buah Rumah dan Kelinik Bidan berada di-dalam bangunan2 yang lama.

Bahagian dalam Klinik Pergian bergerak dan murid2 Sekolah sedang menunggu giliran-nya di-tepi kereta.

Sa-belum tahun 1961, ada beberapa projek2 Kesihatan memberi perkhidmatan kepada penduduk2 di-kawasan luar bandar. Projek2 itu ada-lah seperti berikut:-

1. Pusat Kesihatan Besar di-Alor Gajah.
2. Pusat Kesihatan Kechil di-Selandar.
3. Kelinik2 Kesihatan Ibu dan Anak di:-
 - i) Alai
 - ii) Tanjong Kling
 - iii) Merlimau
 - iv) Masjid Tanah
4. Rumah dan Kelinik Bidan di:-
 - i) Paya Rumput
 - ii) Tiang Dua
 - iii) Machap Baru
 - iv) Machap Umboo
 - v) Brisu
 - vi) Bukit Bruang
 - vii) Ramuan China Besar
 - viii) Asahan.

Sejak tahun 1961, projek2 yang berikut telah di-bena:-

1. **Ranchangan tahun 1961:-**

- a) Pusat Kesihatan Besar—Jasin \$127,797.26.
- b) Pusat Kesihatan Kechil:-
 - i) Lubok China—\$93,307.45
 - ii) Padang Sebang—\$91,371.22
 - iii) Kemendore—\$34,328.14
- c) Rumah dan Kelinik Bidan:-

i) Batang Melaka	—	\$7,210.00
ii) Tebong	—	\$7,130.00
iii) Sungai Siput	—	\$7,179.00
iv) Hutan Percha	—	\$6,790.00
v) Solok Menggong	—	\$6,970.00
vi) Kemendore	—	\$7,150.00
vii) Kuala Linggi	—	\$7,270.00
viii) Lendu	—	\$7,020.00
ix) Chenderah	—	\$7,240.00
x) Krubong	—	\$7,090.00
xi) Bertam Ulu	—	\$6,492.00
xii) Batu Berendam	—	\$6,300.00
xiii) Tangga Batu	—	\$6,572.00
xiv) Tehel	—	\$7,270.00
xv) Semabok	—	\$6,050.00
xvi) Solok Paya Dalam	—	\$7,320.00
xvii) Padang Temu	—	\$6,200.00
xviii) Kampong Pasir	—	\$6,732.00

sa-orang jururawat sedang memeriksa berat badan sa-orang kanak2.

- ▲ Lawatan kereta ubat bergerak ka-sabuah kampung.
- ◀ Salah satu Kelinik dan Rumah Bidan yang dibena oleh Kerajaan di-kawasan luar bandar.
- ◀ Gambar ini menunjukkan pelarian melawan penyakit chachar, kerongkong, batok dan tetanus (ter-kancing mulut).

2. **Ranchangan tahun 1962:-**
a) Pusat Kesihatan Kechil:-		
i) Kuala Sungai Baru	—	\$104,846.24
ii) Bukit Rambai	—	\$ 93,230.88
b) Rumah dan Kelinik Bidan:-		
i) Nyalas	—	\$6,850.00
ii) Bukit Senggeh	—	\$6,525.00
iii) Belimbing	—	\$7,100.00
iv) Kampong Pulau	—	\$7,100.00
v) Tanjong Bidara	—	\$7,100.00
vi) Bemban	—	\$6,500.00
vii) Pantai Kundor	—	\$6,500.00
viii) Bukit Katil	—	\$6,500.00
ix) Serkam Pulau	—	\$7,100.00
x) Parit Gantong	—	\$7,100.00
xi) Sebatu	—	\$7,100.00
3. **Ranchangan Tahun 1963:-**
a) Rumah dan Kelinik Bidan:-		
i) Umbai	—	\$6,900.00
ii) Gadek	—	\$6,900.00
iii) Pegoh	—	\$6,900.00
4. **Ranchangan Tahun 1964:-**
a) Pusat Kesihatan Kechil:-		
i) Simpang Bekoh	—	\$ 97,045.75
ii) Durian Tunggal	—	\$112,149.75
5. **Ranchangan Tahun 1965:-**
a) Rumah dan Kelinik Bidan:-		
i) Masjid Baru	—	\$11,855.14
ii) Durian Daun	—	\$10,675.79
iii) Chin Chin	—	\$11,981.14
iv) Rembia	—	\$ 9,380.55
v) Pengkalan Balak	—	\$10,401.28
vi) Ayer Paabas	—	\$10,562.52
vii) Belimbing Dalam	—	\$ 9,731.95
6. **Ranchangan Tahun 1966:-**
Tidak ada projek2 telah di-bena dalam tahun 1966.
7. **Ranchangan Tahun 1967:-**
a) Pusat Kesihatan Kechil-Sungai Rambai	—	\$143,000.00
b) Rumah dan Kelinik Bidan:-		
i) Cheng	—	\$11,500.00-
ii) Telok Mas	—	\$11,500.00
iii) Tiang Dua	—	\$11,500.00
iv) Pulau Sebang	—	\$11,500.00
v) Asahan	—	\$11,500.00
vi) Kesang Pajak	—	\$11,500.00
vii) Ayer Merbau	—	\$11,500.00

Sa-orang doktor gigi sedang bertugas di-Pusat Klinik Pergigian, Tg. Kling.

8. Rancangan tahun 1968:-

Projek2 yang berikut ada-lah di-bawah pembenaan dalam tahun 1968:-

- a) Pusat Kesihatan Besar (Pembaikan)—Masjid Tanah \$393,000.00
- b) Pusat Kesihatan Kechil—Ayer Molek—\$187,000.00.
- c) Rumah dan Klinik Bidan di:-
 - i) Melekek — \$18,000.00
 - ii) Tedong — \$18,000.00
 - iii) Kesang Tua — \$15,300.00

Rumah dan Klinik Bidan Taboh Naning (projek tahun 1967) akan di-bena dalam tahun 1968.

HAL EHWAL TANAH

Satu daripada mutlamat besar di-bawah Rancangan Malaysia yang Pertama ia-lah meninggikan lagi pendapatan raayat dan menambah peluang2 untok mendapat kerja. Bagi penduduk2 di-luar bandar chara2 menchapai mutlamat yang penting ini ia-lah dengan jalan pertanian. Dua jenis tanaman pada masa ini yang menjadi asas besar ekonomi Negara ia-lah getah dan kelapa sawit. Dalam usaha Kerajaan Negeri untok meninggikan pendapatan penduduk-duduk2 di-luar bandar itu beberapa Rancangan Tanah Pinggir telah pun di-buka di-beberapa kawasan dalam Negeri Melaka. Sa-hingga tahun 1965 sa-jumlah 32 Rancangan Tanah Pinggir telah di-jayakan ia-itu 13 rancangan di-Daerah Alor Gajah, 3 rancangan di-Daerah Melaka Tengah dan 16 rancangan di-Daerah Jasin. Jumlah luas-nya rancangan yang di-jayakan sa-hingga akhir tahun 1965 ia-lah 12,214 ekar dan jumlah peserta2-nya ia-lah 2,532 orang.

2. Mulai tahun 1966 Kerajaan Negeri telah membuka sa-banyak 13 Rancangan Tanah Pinggir ia-itu 6 di-Daerah Alor Gajah, 1 di-Daerah Melaka Tengah dan 6 di-Daerah Jasin. Daripada 13 rancangan itu 4 rancangan yang mengandongi 800 ekar telah siap dan sa-ramai 172 peserta telah di-masokkan ka-dalam rancangan itu. 9 rancangan lagi telah mulai di-buka pada awal tahun 1968 dan di-jangka akan siap pada akhir tahun ini juga.

Dua jenis Rancangan2 Tanah Pinggir yang di-majukan dalam Negeri ini ada-lah saperti berikut:-

- (i) Rancangan yang di-biayai oleh Kerajaan Negeri atau dengan wang pinjaman daripada Kerajaan Pusat;
 - (ii) Rancangan yang di-biayai oleh Kerajaan Negeri dengan mendapat bantuan daripada Lembaga Menanam Getah Sa-mula, sa-banyak \$400/- sa-ekar, yang di-namakan Rancangan Menanam Berkumpul.
3. Sebanyak 6 buah Rancangan yang luas-nya 3,611 ekar telah mendapat bantuan dari Lembaga Menanam Getah Sa-mula. Rancangan ini mempunyai seramai 559 orang peserta. Tiap2 peserta dalam Rancangan Menanam Berkumpul di-beri sa-kurang2-nya 6 ekar dan tidak lebeh daripada 7 ekar. Dua daripada Rancangan ini ia-itu di-Bukit Katil dan Lipat Kajang telah mula di-toreh pada akhir tahun 1966. Pendapatan sa-saorang peserta mengikut hitong panjang ia-lah antara \$120/- hingga \$180/- sa-bulan dengan harga getah antara 40c dan 45c sa-kati. Satu lagi Rancangan di-bawah Rancangan ini ia-lah di-Bukit Apit sa-luas, 1,092 ekar. Rancangan yang mengandongi 182 peserta ini ada-lah di-jangka dapat di-toreh dalam pertengahan tahun ini.

RANCHANGAN2 TANAH PINGGIR
(Yang di-buka dengan Pinjaman Kerajaan Persekutuan)

NEGERI MELAKA

Bilangan.	Nama Rancangan	Daerah	Tahun di-buka	Luas (ekar)	Bilangan Peserta	Harga tiap2 Rancangan.
1.	Bukit Senandong I	Alor Gajah	1962	518	121	369,156.00
2.	Bukit Senandong II	Alor Gajah	1962	580	136	375,976.30
3.	Nyalas	Jasin	1962	1,402	223	121,194.00
4.	Kesang II	Jasin	1962	719	151	247,700.00
5.	Bukit Gondol	Jasin	1963	782	193	23,129.00
6.	Bukit Payong	Alor Gajah	1963	476	112	32,832.00
7.	Ayer Pasir	Alor Gajah	1963	376	94	37,459.30
8.	Bukit Beruang	Melaka Tengah	1963	308	71	22,472.50
9.	Bukit Terbakar	Alor Gajah	1964	427	101	125,444.45
10.	Solok Ayer Balak	Alor Gajah	1964	263	64	64,919.00
11.	Anak Ayer Talan	Jasin	1964	164	40	47,246.15
12.	Bukit Gong	Jasin	1964	186	46	53,267.65
13.	Machap Umboo	Alor Gajah	1965	92	23	23,666.50
14.	Tebong I	Alor Gajah	1965	45	11	13,625.80
15.	Batang Melaka	Jasin	1965	75	19	24,744.60
16.	Bukit Keledang	Jasin	1965	82	20	23,909.00
17.	Tebong II (Jalan Tampin/Gemas)	Alor Gajah	1965	58	15	19,259.00
18.	Anak Ayer Repeat	Jasin	1965	118	27	27,564.00
19.	Melengkang	Jasin	1965	44	11	13,420.00
20.	Bukit Katong	Jasin	1965	46	11	13,670.60
21.	Kemenggang	Jasin	1965	120	30	28,643.50
22.	Bukit Putus I	Jasin	1965	183	44	45,333.50
23.	Bukit Panchor	Alor Gajah	1966	294	71	104,432.00
24.	Mantai	Jasin	1967	199	46	57,470.00
25.	Bukit Bemban	Jasin	1968	60	—	—
26.	Hutan Jalor	Jasin	1968	130	—	—
27.	Jus	Jasin	1968	50	—	— belum siap
28.	Paya Rumpit	Alor Gajah	1968	55	—	—
				7,852	1,680	

RANCHANGAN TANAH PINGGIR NEGERI
(Yang di-buka dengan Wang Kerajaan Negeri)

Bilangan	Nama Rancangan	Daerah	Tahun di-buka	Luas (ekar)	Bilangan Peserta	Harga tiap2 Rancangan
1.	Kesang I	Jasin	1962	291	70	243,892.00
2.	Ulu Jus Gapis	Jasin	1962	155	36	55,332.50
3.	Solok Ayer Balaga	Alor Gajah	1962	515	122	186,239.50
4.	Solok Ayer Bemban	Alor Gajah	1962	265	63	104,173.00
5.	Bukit Kuuu	Jasin	1962	568	135	268,027.48
6.	Bukit Putus II	Jasin	1967	51	11	30,248.00
7.	Sungai Gapam II	Melaka Tengah	1967	206	49	65,186.00
8.	Semujuk	Jasin	1968	60	—	—
9.	Ayer Tandok	Alor Gajah	1968	50	—	— Belum siap
10.	Solok Ayer Kubin	Alor Gajah	1968	70	—	—
11.	Bukit Mentangor	Alor Gajah	1968	71	—	—
12.	Bukit Champias	Alor Gajah	1968	76	—	—
				2,378	486	

RANCHANGAN MENANAM BERKUMPULAN
(Group Planting Scheme)

Bilangan	Nama Rancangan	Daerah	Tahun di-buka	Luas (ekar)	Bilangan Peserta	Kedaaan Rancangan (Baik/Selang/Gagal)	Harga tiap2 Rancangan.
1.	Bukit Katil	Melaka Tengah	1959	426	71	Baik-sudah di-toreh	108,669.69
2.	Lipat Kajang	Jasin	1959	540	90	Baik	142,069.17
3.	Bukit Apit I	Alor Gajah	1959	1,092	182	Baik	306,878.65
4.	Sungai Gapam I	Melaka Tengah	1964	642	98	Baik	142,630.50
5.	Bukit Apit II	Alor Gajah	1965	597	102	Baik	136,308.00
6.	Paya Taniong	Jasin	1966	277	44	Baik	117,332.00
				3,574	1,037		

Ranchangan Tanah Pinggir di-Bukit Apit, Alor Gajah.

LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN CHAWANGAN NEGERI SEMBILAN DAN MELAKA
Kemasokkan Peneroka

Bil.	Ranchangan	Jumlah Peneroka (Peruntukkan)	Jumlah Peneroka (Keluarga) yang telah di-tempatkan				Jumlah Peneroka (Ke- luarga) yang akan di- Panggil Masok	Catikitan
			Melayu	China	India	Jumlah		
1.	Kemendore	380	236	143	—	379	1	50 orang peneroka ka- um China tiada ting- gal di-Ranchangan
2.	Machap	120	70	50	—	120	—	
3.	Solok Menggong	97	97	—	—	97	—	
4.	Hutan Percha	284	208	67	6	281	3	
	Jumlah	881	611	260	6	877	4	

KERAJAAN2

Bil.	Jenis Ranchangan	Tahun di-laksana- kan	Tempat	Bilangan Penduduk dapat faedah	Harga
1.	Bekalan Ayer Tampin/Alor Gajah	1961	Alor Gajah, Pulau Sebang, Simpang Am- pat Berisu dan Ayer Pa'abas	32,100	\$ 748,749.59
2.	Hutan Percha	1961	Hutan Percha	2,027	193,657.43
3.	Machap/Solok Menggong	1962	Machap dan Solok Menggong	1,299	318,543.23
4.	Kemendore I & II	1962	Kemendore Phase I & II	1,578	242,421.64
5.	Kemendore III & IV	1962	Kemendore Phase III & IV	693	173,355.75
6.	Extensions to Alor Gajah Water Supply Phase II	1964—1967	Kg. Machap Umboo	1,000	103,426.98
7.	Bekalan Ayer Sungei Baru	1964—1967	Lubok China, Masjid Tanah, Kuala Sg. Baru, Kuala Linggi dan Tg. Bidara	10,300	1,200,000.00
8.	Bekalan Ayer Bukit Bruang	1964—1967	Ayer Keroh dan Bukit Bruang	1,000	400,000.00
9.	Bekalan Ayer Merlimau/Sg Rambai	1963—1969	Merlimau, Sg. Rambai, Jasin dan Selandar	60,000	4,250,000.00

Ranchangan Tanah Pinggir di-Ayer Bemban, Alor Gajah luas-nya 265 ekar.

Ranchangan Tanah Pinggir di-Bukit Apit perengkat ke-dua luas-nya 597 ekar.

4. Di-bawah Ranchangan yang di-biayai oleh Kerajaan Negeri satu ranchangan ia-itu di-Bukit Kuau luas-nya 568 ekar, mengandongi 135 peserta telah di-toreh pada 25hb Mach tahun ini dan ada kemungkinan 3 ranchangan lagi dapat di-toreh pada akhir tahun ini. Oleh kerana Kerajaan Melaka kekurangan tanah, Kerajaan telah menguntokkan kepada tiap2 peserta hanya 4 ekar sahaja.

5. Kerajaan Negeri Melaka telah membelanjakan wang berjuta2 ringgit bagi memajukan Ranchangan2 Tanah Pinggir dengan tujuan menambahkan lagi pendapatan peserta2. Walau pun ada sa-bilangan kecil peserta2 yang tidak bersungguh2 menjayakan tanah-nya masing2 yang mengakibatkan mereka itu di-singkirkan tetapi pada keseluruhan-nya semua Ranchangan2 Tanah Pinggir Dalam Negeri Melaka telah mencapai kejayaan yang besar dan mendapat pujian daripada pelawat2 dan Kerajaan Pusat. Oleh kerana dasar Negara dalam Ranchangan Malaysia yang Pertama ini ia-lah untuk mempelbagaikan pertanian maka pada masa hadapan Kerajaan Negeri berchadang untuk menjayakan tanah di-bawah Ranchangan Tanah Pinggir dengan menanam kelapa sawit. Ranchangan ini akan di-adakan di-kawasan2 yang sesuai.

LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN

Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan mempunyai empat buah Rancangan sahaja di-Negeri Melaka dan semua-nya telah jaya di-kendalikan.

Ka-empat2 Rancangan Lembaga ini telah di-tanam dengan getah dengan penoh-nya dan berjumlah 6,594 ekar seperti berikut:-

a) Kemendore	— 2,917 ekar
b) Machap	— 738 ekar
c) Solok Menggong	— 600 ekar
d) Hutan Percha	— 2,339 ekar
Jumlah	— 6,594 ekar

Tiga buah daripada Rancangan2 ini ia-itu Kemendore, Machap dan Solok Menggong telah pun mengeluarkan hasil mulai tahun 1966. Jumlah keluasan tanaman getah yang telah mengeluarkan hasil ini ia-lah 3,884 ekar seperti berikut:-

a) Kemendore	— 2,614 ekar
b) Machap	— 688 ekar
c) Solok Menggong	— 582 ekar
Jumlah	— 3,884 ekar

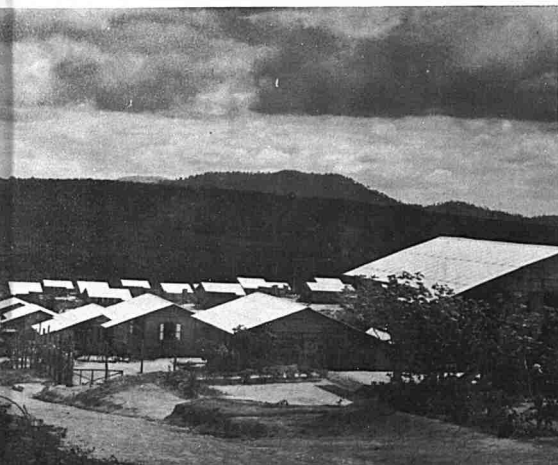
Bagi Rancangan Kemajuan Tanah Hutan Percha ada-lah di-jangka sa-banyak 623 ekar akan dapat di-toreh mulai dari pertengahan tahun 1968 ini.

Pada masa ini Lembaga menumpukan kerja2 harian seperti menchuchi dan merumput kawasan2 ladang.

Sa-lain daripada itu, peneroka2 di-kaempat2 buah Rancangan ini ada-lah di-galakkan supaya berdiri di-atas kaki sendiri dengan menjalankan usaha2 berchuchok tanam sayor2an, mengadakan kolam2 ikan, bersawah dan juga bersharikat. Untuk mengendalikan usaha2 tersebut, Lembaga telah menubuhkan suatu chawangan bernama Bahagian Pembangunan Kemajuan Peneroka yang mana pegawai2-nya ada-lah bertanggung jawab untuk memberi nasehat2 serta mengawasi usaha2 yang di-jalankan di-Rancangan ini. Di-samping itu sa-buah Jawatan Kuasa Kemajuan yang terdiri dari peserta2 di-bawah pimpinan pegawai2 Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan telah di-tubuhkan bagi menjalankan tugas yang sama.

Keluasan yang telah Mengeluarkan Hasil dan yang di-jangka akan Mengeluarkan Hasil dalam tahun 1968

Bil.	Rancangan	Keluasan Tanaman	Keluasan yang telah Mengeluarkan Hasil	Keluasan yang di-jangka Mengeluarkan Hasil Dalam Tahun 1968	Jumlah Keluaran yang akan Mengeluarkan Hasil hingga akhir 1968
1.	Kemendore	2,917	2,614	303	2,917
2.	Machap	738	668	70	738
3.	Solok Menggong	600	582	18	600
4.	Hutan Percha	2,339	—	623	623
	JUMLAH	6,594	3,864	1,014	4,878

- ▲ Peneroka ranchangan L.K.T.P. mengerjakan tanah mereka.
- ◀ Rumah2 peneroka L.K.T.P. di-Hutan Percha.
- ▼ Kawasan perumahan ranchangan, L.K.T.P.

◀ Sekolah Munshi Abdullah Batu Benda.

▼ Sa-bahagian daripada pemandangan Sekolah Menengah Tun Tjiah, Durian Daun.

PELAJARAN

PERKEMBANGAN DI-BIDANG PELAJARAN

(a) Sekolah2 Rendah

Di-dalam masa 10 tahun ini jumlah sekolah rendah di-Negeri Melaka telah meningkat daripada 198 kepada 212 ia-itu tambahan sa-banyak 14 buah. Ini bukan-lah gambaran yang tepat menunjukkan keadaan perkembangan yang sa-benar-nya oleh kerana beberapa buah sekolah yang kecil di-tutup dan di-chantumkan kepada sekolah2 yang besar untuk mendapatkan pengurusan yang lebeh baik lagi. Oleh itu perkembangan sa-benar-nya ada-lah lebeh besar daripada apa yang di-tunjukkan oleh angka2 itu. Kebanyakan daripada sekolah2 ini menerima tambahan bilek2 darajah, pejabat, kantin dan lain2 lagi, dan hasil daripada itu beberapa buah sekolah telah menjadi besar. Dengan chara yang bagitu lebeh ramai lagi murid2 mempunyai peluang untuk belajar di-sekolah2 yang besar di-mana ada lengkap kemudahan2 pelajaran. Sa-lain daripada rancangan ini, juga ia-lah rancangan menggantikan bangunan2 lama dengan bangunan2 baharu.

(b) Sekolah2 Menengah

Dalam tempoh 10 tahun ini perkembangan yang sungguh besar ia-lah di-dalam bahagian menengah. Sekolah Menengah telah bertambah daripada 7 buah dalam tahun 1957 kepada 33 buah dalam tahun 1967. Perkembangan yang lebeh besar lagi ia-lah di-bahagian Sekolah Menengah Kebangsaan yang mana dalam tahun 1957 tidak ada sa-buah Sekolah Menengah Kebangsaan pun tetapi pada masa sekarang Negeri ini sudah ada 10 buah Sekolah Menengah Kebangsaan. Sekolah2 Menengah Kebangsaan hanya di-mulakan dalam tahun 1959 sahaja dan pada mula-nya di-tempatkan di-sekolah2 Menengah Inggeris. Rancangan untuk mendirikan Sekolah2 Menengah Kebangsaan hanya bermula dalam tahun 1964. Nyata-lah Perkembangan yang paling pesat dalam tempoh itu ia-lah dalam pembenaan sekolah2 menengah di-luar bandar. Bilangan sekolah2 ini telah meningkat daripada 7 buah dalam tahun 1957 kepada 23 buah dalam tahun 1967. Sa-belum tahun 1957 tidak ada Sekolah2 Menengah di-kawasan luar bandar tetapi pada masa ini 16 daripada 33 buah Sekolah Menengah ini terdapat di-daerah2 dan di-kawasan2 luar bandar. Hasil daripada ini murid2 di-daerah luar bandar telah dapat menjimatkan wang, masa dan tenaga kerana mereka tidak perlu lagi berulang alek ka-bandar Melaka untuk ka-Sekolah Menengah.

Jadual I dan II di-bawah ini menunjukkan perkembangan sekolah2 di-Negeri Melaka dalam masa 10 tahun.

▲ Sekolah Menengah Tun Tjih di-Durian Daun, Melaka.

Sa-bahagian daripada murid2 yang mendapat faedah daripada rancangan basikal Kerajaan Negeri.

JADUAL I
Sekolah2 Rendah (1957—1967)

	Sek. Keb.		Sekolah2 Jenis Kebangsaan						JUMLAH	
	1957	1967	Inggeris		China		Tamil		1957	1967
			1957	1967	1957	1967	1957	1967		
Bil. Sekolah2	100	106	11	19	51	64	36	23	198	212
Bil. Murid2	23899	31023	4830	16183	14971	16325	1472	2605	45162	66136
Bil. Guru2	755	1157	134	497	506	622	52	127	1447	2403

JADUAL II
Sekolah2 Menengah (1957—1967)

	Sek. Kebangsaan		Sek. Jenis Kebangsaan (Inggeris)		JUMLAH	
	1957	1967	1957	1967	1957	1967
Bil. Sekolah2	—	10	7	32	7	33
Bil. Murid2	—	7957	1175	15049	1175	23006
Bil. Guru2	27867	319	90	633	90	952

BILANGAN MURID2

(a) Sekolah2 Rendah

Di-dalam masa 10 tahun ini bilangan murid2 di-sekolah2 rendah telah bertambah lebeh kurang 50%, ini ada-lah hasil daripada dasar Kerajaan memberi pelajaran perchuma di-peringkat Sekolah2 Rendah. Di-dalam tahun 1957, jumlah murid2 di-Sekolah2 Rendah ia-lah sa-ramai 45,162 orang dan dalam tahun 1967 jumlah ini telah meningkat ka-angka 66,136 orang. Kadar penambahan bilangan murid2 di-Sekolah2 Rendah ini ada-lah tinggi jika di-bandingkan dengan jumlah kadar penambahan penduduk2 di-Negeri ini. Ini ada-lah di-sebabkan oleh perubahan pendapat ibu-bapa mengenai pelajaran ia-itu menghantar semua anak2 mereka ka-sekolah2.

(b) Sekolah2 Menengah

Satu lagi perkembangan yang nyata ia-lah bertambah-nya bilangan murid2 di-Sekolah2 Menengah. Dalam tahun 1957 jumlah murid2 di-sekolah2 menengah ia-lah 1175 orang dan dalam tahun 1967 jumlah ini telah meningkat ka-angka 23,006. Perkembangan ini bukan sahaja terdapat di-bahagian Sekolah Menengah Inggeris tetapi terutama sekali di-bahagian Sekolah Menengah Kebangsaan.

Bertambah-nya bilangan murid2 ini ada-lah kerana sebab2 berikut :-

- (a) Bermula-nya Sekolah Menengah Kebangsaan dalam tahun 1959. Pada masa ini jumlah murid2 di-Sekolah Menengah Kebangsaan ia-lah hampir kapada 8,000 orang.
- (b) Penyediaan Sekolah2 Menengah di-kawasan luar bandar. Dengan ada-nya sekolah2 ini murid2 tidak payah lagi pergi ka-bandar untuk mendapatkan pelajaran menengah.
- (c) Ada-nya kemudahan2 di-sekolah2 menengah yang mana kemudahan2 ini tidak ada sa-belum daripada itu.
- (d) Galakan daripada Kerajaan dalam kempen memberi pelajaran tinggi kapada anak2.

BILANGAN GURU2

Dengan bertambah-nya bilangan sekolah2, bilek2 darjah, dan murid2, bilangan guru2 pun bertambah juga. Di-bahagian Sekolah2 Rendah, dalam tahun 1957, hanya ada sa-ramai 1,447 orang guru dan dalam tahun 1967 bilangan ini telah meningkat ka-angka 2,403. Di-bahagian Sekolah Menengah tambahan ini lebeh besar lagi. Dalam tahun 1957 ada sa-ramai 90 orang sahaja guru2 di-Sekolah Menengah dan bilangan ini telah meningkat ka-angka 952 orang dalam tahun 1967. Sa-belum tahun 1967 jumlah guru2 ini tidak begitu besar tetapi guru2 sementara di-gunakan di-bahagian Sekolah Menengah dan juga di-bahagian Sekolah Rendah. Sa-lepas tahun 1967 banyak antara guru2 sementara itu telah di-gantikan dengan guru2 yang terlatch.

'AM

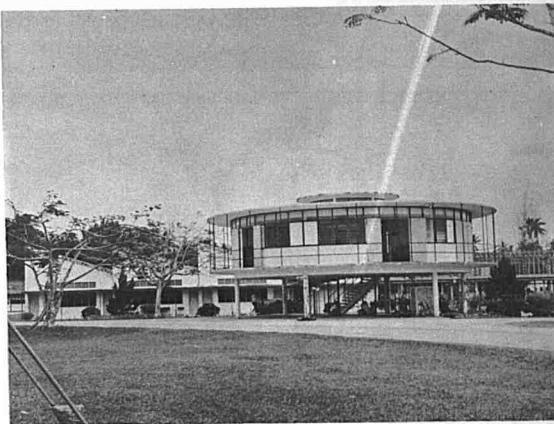
Dalam masa 10 tahun ini kemajuan yang pesat telah terchapai dalam bidang pelajaran. Kemajuan itu ada-lah di-sebabkan ada-nya bangunan2 sekolah yang lengkap dengan kemudahan2 pelajaran dan sistem pelajaran yang moden.

▲ Sekolah Menengah Kebangsaan Dato
Dol Said di-Alor Gajah.

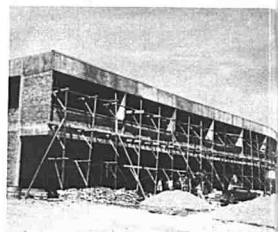
▶ Sekolah Anika Jurusan Alor Gajah.

▼ Sekolah Menengah Ugama (Sultan
Mohammed) di-Batu Berendam, Me-
laka Tengah.

▼ Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil,
Jasin.

▲ 6 pintu kedai (2 tingkat) di-Jalan Hang Tuah.

▼ Kedai2 MARA sedang di-bena di-Jalan Hang Tuah.

▲ Kerja meratakan tapak rumah rancangan perumahan MARA di-Bkt. Katil sedang di-jalankan.

▼ Pekubun2 kecil menyediakan getah di-pusat penyediaan getah berkelompok.

MAJLIS AMANAH RA'AYAT

MARA ada-lah merupakan satu lambang kemajuan yang telah membawa nafas baru kepada Bumiputra dalam lapangan perniagaan dan perusahaan.

MARA telah berjaya mengubah sikap raayat terutama sekali ahli2 perniagaan dan perusahaan. Mereka telah di-beri berbagai2 kemudahan dan pertolongan untuk memajukan lagi perniagaan dan perusahaan mereka. Kemudahan2 yang di-berikan itu ada-lah berupa nasihat, kursus2 dan lathan2, wang pinjaman dengan faedah yang rendah, tempat2 perniagaan dan lain2 lagi.

(1) RANCHANG USAHA PINJAMAN:-

Sa-jumlah 1,046 ranchangusaha telah di-berikan bantuan dengan pinjaman sa-banyak \$2,973,048.

(2) BANGUNAN2 PERNIAGAAN UNTOK BUMIPUTRA:-

- (a) Sa-jumlah 9 PEKAN SARI telah di-dirikan dengan perbelanjaan sa-banyak \$52,910.
- (b) (i) **2 Pintu Kedai (2 tingkat)—\$80,000/- di-Jalan Munshi Abdullah, Melaka.**
Di-sewakan untok perniagaan perchetakan, kedai makan, Import/Export Agency, Correspondence School dan Pejabat Urusan Pelanchangan.
- (ii) **9 Pintu BAZAAR—\$50,000/- di-Jalan Laksamana Melaka.**
Di-sewakan untok perniagaan alatan letrik, alatan paip, kedai gunting, jualan buku, alat sokan, barang2 perusahaan tangan dan klinik homeopathy.
- (iii) **6 Pintu Kedai (2 tingkat)—\$180,000/- di-Jalan Hang Tuah, Melaka.**
Projek ini sedang pesat di-bena oleh Jabatan Kerja Raya. Bangunan ini sa-benarnya mempunyai di-bahagian bawah sa-belah hadapan 6 pintu kedai biasa, sa-belah belakang 6 pintu gerai menghadapi penghentian bas baru dan di-bahagian atas 6 pintu.
- (iv) **4 Pintu Kedai (2 tingkat) di-Pekan Masjid Tanah — \$95,000/-.**
Sedang pesat di-laksanakan oleh J.K.R.
- (v) **4 Pintu BAZAAR—\$20,000/- di-Bandar Alor Gajah**
Projek ini telah di-tuluskan untok di-laksanakan dan di-kekolakan oleh MARA Kuala Lumpur.
- (vi) **5 Pintu Gerai—\$4,000/- di-Hutan Percha (Kawasan Lembaga Kemajuan Tanah):-**
Projek ini telah di-tuluskan untok di-laksanakan.

Sa-bahagian daripada bas MARA.

(c) **RANCHANGAN:-**

- (i) **3 Pintu BAZAAR — \$15,000/- (sambongan kepada 9 pintu) di-Jalan Laksmiana, Melaka:-**
Bangunan ini akan di-bena sa-telah 2 pintu kedai lama (Lease 99 tahun) di-robohkan awal tahun ini;
- (ii) **12 Pintu Kedai (2 tingkat)—\$180,000/- di-Jalan Bandar Kaba:-**
Penyiasatan terhadap Ranchangan ini masch di-uruskan;
- (iii) Penyiasatan sedang di-uruskan untuk mengadakan kedai2 perniagaan di-Pekan Merlimau dan Pekan Durian Tunggal.

(3) **PERKHIDMATAN BAS:-**

6 buah bas penumpang dan 2 bas kanak2 sekolah telah menjalankan perkhidmatannya (i) Jasin/Kemendor; (ii) Alor Gajah/Pegoh Estate/Tampin; (iii) Alor Gajah/ Ayer Pa'Abas; (iv) Alor Gajah/Hutan Percha; (v) Masjid Tanah/Berisu dan (vi) Masjid Tanah/ Kg. Pulau/Kuala Sg. Baru dan Ayer Molek.

(4) **LATEHAN**

Sekolah Latehan Kemahiran MARA—\$750,000/- di-Jalan Hang Tuah:-

Peruntukan projek ini telah di-luluskan untuk pelaksanaan-nya Latehan2 (1 sa-hingga 2 tahun) yang di-ranchangkan ia-lah uato-electrical, auto-mobile dan mechanical.

Sa-jumlah 320 permohonan telah di-terima (sa-hingga 31.12.1967) untuk menda-patkan peluang latehan di-lapangan:-

Jentera, motor, bangunan, mengurus perusahaan, letrik, jahit menjahit dan lain2 kemahiran.

(5) **PERUSAHAAN GETAH:-**

- (a) Sa-buah Kilang Getah—\$120,000/- telah di-bena di-Sg. Buloh, Daerah Alor Gajah untuk memberikan kemudahan memprocess getah pekebun2 kecil. Pen-tadbiran Projek ini telah di-ambil alih oleh R.R.I. mulai April 1967.
- (b) Sa-jumlah 21 Projek telah di-laksanakan dengan perbelanjaan sa-banyak \$37,840/-. Ini termasuk pembenaan 6 buah rumah asap. Jumlah peserta ia-lah 461 terdiri daripada pekebun2 kecil.

Daerah Melaka Tengah

Solok Paya Rumput
Bukit Nibong
Telok Mas
Bukit Rambai
Bukit Durian
Kerubong

Daerah Alor Gajah

Solok Ayer Limau
Sg. Petai
Padang Keladi
Machap
Ayer Hitam Darat
Panchor

Daerah Jasin

Tehel
Chohong
Serkam Darat
Kemangkang
Ulu Duyong
Parit Putat
Kg. Pasir Merlimau.
Tedong

32 Projek (5 Perniagaan: 11 Perusahaan; 4 Perkhidmatan; 1 Pengangkutan; 11 Pembenaan) telah mendapat perhatian dari Pegawai2 dan Pakar Bahagian Khidmat Penasihat MARA ia-itu di-lapangan nasihat teknik, hal pengurusan perniagaan, perma-saran, kejuruteraan, pengeluaran dan menyimpan buku kira2.

(6) **RANCHANGAN PERUMAHAN LUAR BANDAR MARA:-**

Pada 29hb. Julai, 1967, Yang Amat Berhormat Tun Abd. Razak bin Dato' Hussein, Al-Haj., Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar Malaysia telah meresmikan pelancaran Projek Perumahan (Perengkat I—10 buah) di-Kawasan Tanah Pinggir, Bukit Katil, Daerah Melaka Tengah. Projek ini ia-lah yang pertama di-mulakan di-Malaysia. Untuk mengambil sempna jasa Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri, Yang Amat Berhormat Ketua Menteri telah menamakan Kampong ini sa-bagai Kg. Tun Razak. Sa-hingga akhir Disember 1967—20 keluarga telah bermastautin di-Kg. Tun Abd. Razak. 70 peserta2 Tanah Pinggir telah di-susun sa-chara pasokan bagi meneruskan kerja2 membena 50 buah rumah (Perengkat III, IV, V, VI & VII) dalam tahun 1968. Sa-buah Badan Penasihat bagi Ranchangan ini telah di-bentuk oleh Kerajaan dengan Pesuruhjaya Tanah dan Galian Negeri Melaka sa-bagai Pengerusi dan Pegawai MARA Negeri sa-bagai Setia Usaha.

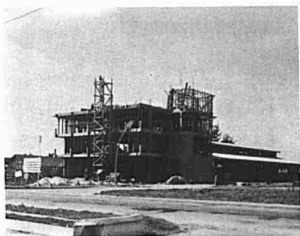

▲ 9 pintu Bazaar di-Jalan Laksamana.

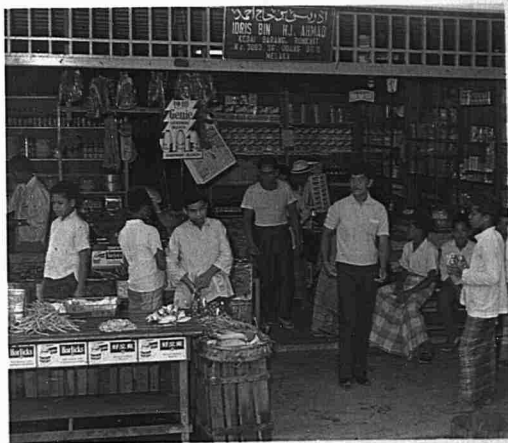
◀ Kilang getah MARA di-Sungai Buloh.

▼ Rancangan perumahan MARA di-Kg. Tun Razak, Bkt. Katil.

- ▲ Pusat memproses getah berkelompok
- ▶ Sa-buah daripada rumah murah MARA di-Bukit Katil.
- ▶ Pembinaan Sekolah Latihan Kemahiran MARA di-Jalan Hang Tuah.
- ▼ Sharikat Kedai Barang2 Ronchit, Sungai Udang.

HAL EHWAL UGAMA ISLAM

Pejabat Ugama Islam, Negeri Melaka, telah di-tubuhkan dalam tahun 1960 bagi melaksanakan tugas2 di-bawah ini:-

- (i) Kawalan Masjid2
- (ii) Kawalan Surau2
- (iii) Kawalan Sekolah2 Ugama dan Madrasah2
- (iv) Perkahwinan, Percheraian dan Rojo'
- (v) Guru2 Ugama yang mengajar di-Sekolah2 Kebangsaan/Jenis Kebangsaan.
- (vi) Pejabat2 Kadhi dan Mahkamah2 Syariah
- (vii) Pungutan dan Penyelesaian Zakat dan Fitrah di-bawah Majlis Ugama Islam, Melaka.

dan lain2 yang bersangkutan dengan pentadbiran hal ehwal ugama Islam.

Masjid2:-

Ada-lah satu2 projek yang mendapat peruntokkan dalam Rancangan Pembangunan dalam Negeri ini.

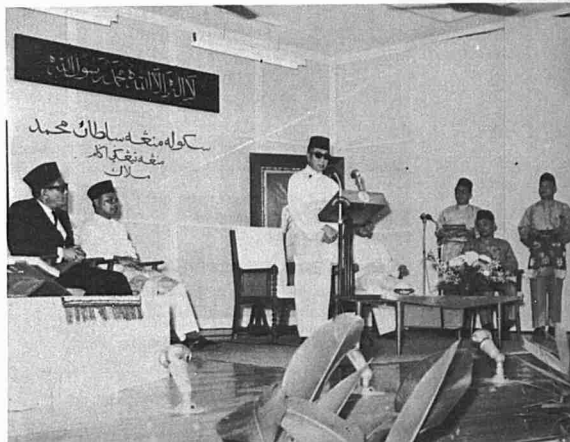
Sekolah2 Ugama dan Madrasah:-

Sekolah2 Ugama dan Madrasah ada-lah juga di-bena di-bawah Rancangan Pembangunan dengan bantuan dari Majlis Ugama Islam Negeri.

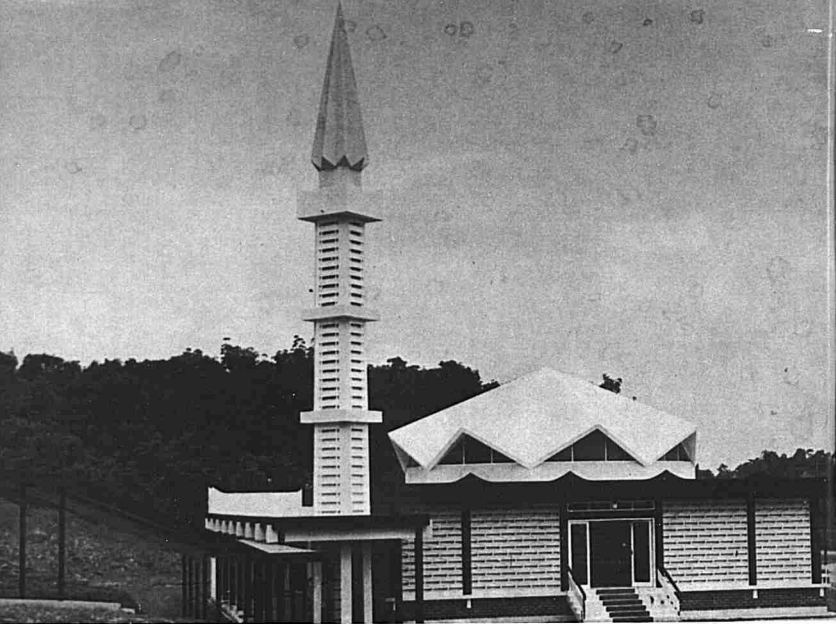
Kerajaan Negeri Melaka telah membena sa-buah Sekolah Menengah Ugama Sultan Mohammad di-Batu Berendam yang telah di-buka dengan resmi-nya oleh D.Y.M.M. Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong pada 21hb. Ogos, 1967. Sekolah ini menerima murid2 lelaki dari Sekolah2 Ugama dalam Negeri Melaka bagi melanjutkan pelajaran-nya. Perbelanjaan membena Sekolah ini ada-lah sa-banyak \$500,000/- lengkap dengan Dewan, bangunan Kentin dan Masjid.

▲ Mendengar Khutbah sa-belum sembahyang Juma'at di-Masjid Limbongan.

▶ Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong berucap titah merasmikan Pembukaan Sekolah Menengah Ugama di-Batu Berendam.

Masjid Sultan Muhammad bagi Sekolah Menengah Ugama Batu Berendam.

Sa-buah lagi sekolah sa-umpama ini akan di-bena oleh Kerajaan Negeri Melaka dalam tahun 1968 ini untuk murid2 perempuan pula.

Murid2 yang belajar di-Sekolah2 Menengah ini ada-lah di-ajar dalam hal pelajaran—Ugama, Bahasa Arab, Bahasa Inggeris, Bahasa Melayu dan juga lain2 mata2 pelajaran mengikut sukatan Kementerian Pelajaran.

Pelajaran Ugama di-Kelas2 Dewasa Ugama

Pejabat ini dengan kerjasama Pejabat Pelajaran Dewasa ada-lah mengadakan kelas ugama di-Sekolah2 bagi orang dewasa.

Biasiswa bagi Pelajaran Tinggi Ugama

Kerajaan Negeri ada-lah menguntokkan biasiswa pada tiap2 tahun bagi pelajaran tinggi ugama.

Masjid Limbongan ada-lah sa-buah daripada beberapa masjid yang di-bena dalam Negeri Melaka.

Sa-bahagian daripada pemandangan Rumah Pangsa Polis di-Bandar Hilir. ▶

Sa-ruangan Rumah Pangsa Polis 11 tingkat di-Bandar Hilir. ▶

KERJA RAYA

Dalam rancangan2 pembangunan Negara dan Luar bandar, pembinaan jalan2 raya ada-lah mendapat keutamaan Jalan2 raya dan jambatan2 ada-lah di-bena untuk menghubungi Kampong2 dan pekan2 dalam negeri dengan tujuan untuk memberi kemudahan2 dan kesenangan kepada penumpang2 dan pengangkutan di-antara tempat2 tersebut. Jabatan Kerja Raya ada-lah menjalankan projek2 yang berikut:-

- 1) Membesarkan dan memperbaiki jalan2 raya dan jambatan yang sedia ada.
- 2) Membena jalan2 dan jambatan baru dan memperbaiki jalan2 kampung.

PROJEK JALAN2 RAYA

Tahun	Jenis Rancangan	Panjang-nya (Batu)	Tempat	Harga
1961	Jalan Cheng, Krubong	3.42	Daerah Melaka Tengah Mukim Cheng Kampong Krubong	\$281,954.99
	Jalan Pantai Merlimau/K. Sg. Renggi	1.54	Daerah Melaka Tengah Mukim Merlimau Kampong Permatang Pasir	119,513.09
	Jalan Chabau Parit Keliling	0.75	Daerah Jasin Mukim Chabau Kg. Parit Keliling	54,190.27
	Jalan Nyalas Pondok Batang	0.38	Daerah Jasin Mukim Nyalas Kg. Pondok Batang	29,417.51
	Jalan Bunga Raya	0.66	Daerah Jasin Mukim Sempang Kg. Tanjong Pinang	74,734.81
	Jalan Kelubi	1.63	Daerah Jasin Mukim Rim, Kampong Rim	158,428.96
1962	Jalan Kampong Tehel	0.38	Daerah Jasin Mukim Ayer Molek Kampong Tehel	47,780.89
	Jalan Chay Yan—Tiang Dua	4.42	Daerah Melaka Tengah Mukim Bukit Lintang Kampong Tiang Dua	375,240.24
	Jalan Ayer Tawar	1.18	Daerah Jasin Mukim Sebatu Kg. Ayer Tawar	127,138.16
	Jalan Tehel	3.00	Daerah Jasin Mukim Ayer Molek Kampong Tehel	224,980.84
	Jalan Tambak Paya Ayer Molek	0.95	Daerah Melaka Tengah Mukim Ayer Molek Kampong Ayer Molek	91,807.47

▲ Jalan Raja di-kawasan luar bandar sedang di-bena oleh pekerja2 Jabatan Kerja Raya.

▼ Sekolah Menengah Tun Perak di-Daerah Jasin.

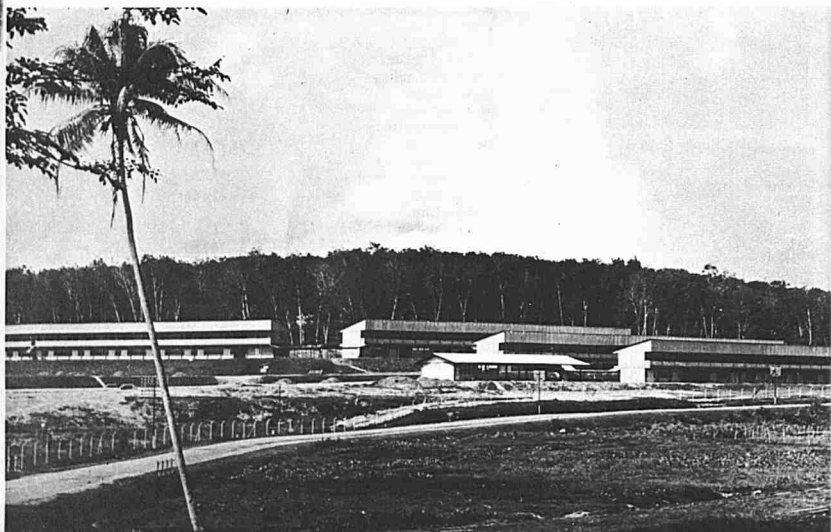
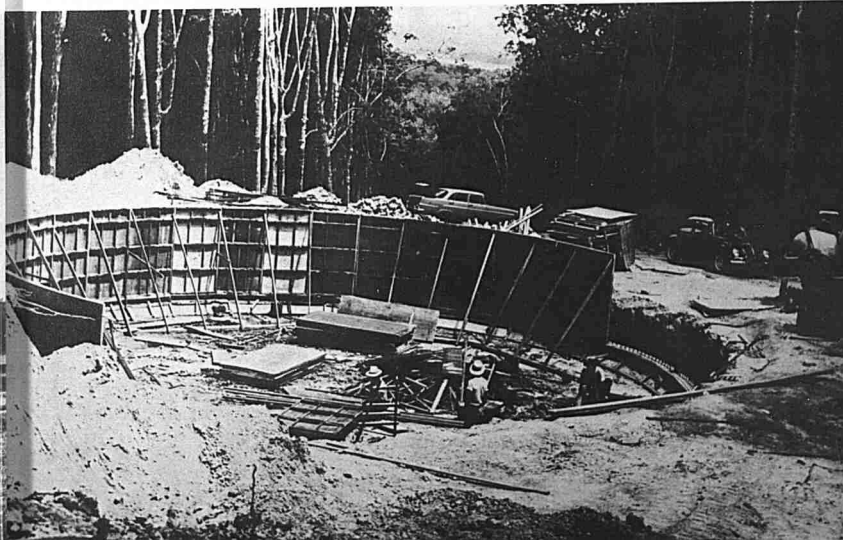

PHOTO BY ANG SUI HENG

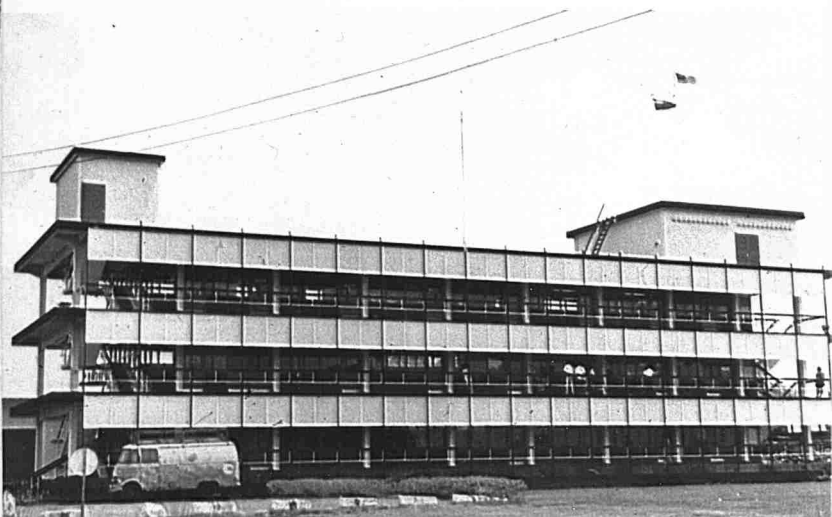
- ▲ Memasang paip ayer di-luar bandar.
- ▼ Sa-buah kolam ayer sedang di-bena di-kawasan luar bandar.

▲ Pembukaan rasmi sa-batang Jalan di-Ayer Pa'abas, Alor Gajah oleh YAB Tun Abdul Razak.

▼ Bangunan Pelabohan di-tepi laut untuk Pejabat2 Laut, Immigreshen, Perikanan dan Kastam.

Tahun	Jenis Rancangan	Panjang-nya (Batu)	Tempat	Harga
	Access Road to Bukit Katil land Development	1.08	Daerah Melaka Tengah Mukim Bukit Katil Kg. Bukit Katil	\$ 77,846.23
	Ayer Molek Deviation	0.75	Daerah Melaka Tengah Mukim Ayer Molek Kg. Ayer Molek	38,952.35
	Improvement to 18½ m.s. Rantau Panjang Sg. Baru	0.10	Daerah Alor Gajah Mukim Masjid Tanah Kg. Rantau Panjang	9,462.15
	Nyalas Jalan Tengah Mantai	0.38	Daerah Jasin Mukim Nyalas Kampung Mantai	47,648.52
1963	Jalan Pantai Tanah Merah/ Pantai Kundor	1.17	Daerah Melaka Tengah Mukim Tangga Batu Kg. Pantai Kundor	88,235.37
	Jalan Solok Menggong/ Hutan Percha	8.34	Daerah Alor Gajah Mukim Machap Kg. Hutan Percha	961,441.41
	Jalan Tg. Agas Kuala Linggi	1.28	Daerah Alor Gajah Mukim Kuala Linggi Kg. Telok Pernu	121,718.49
	Jalan Pengkalan Perigi/ Tanjong Kling	3.38	Daerah Melaka Tengah Mukim Tg. Kling Kg. Pantai Kundor	335,010.84
	Jalan Rantau Panjang, Kg. Lelong/Padang Besar, Padang Kambing, Lanjut Manis	5.50	Daerah Alor Gajah Mukim Masjid Tanah Kampung Lelong	706,039.92
	Jalan Parit Melana Solok/ Solok Belimbing	3.58	Daerah Alor Gajah Mukim Belimbing Kg. Solok Belimbing	188,858.68
	Jalan Durian Tunggal Jalan Pulau		Daerah Alor Gajah Mukim Belimbing Kg. Jalan Pulau	308,626.81
	Jalan Asam Kumbang	1.82	Daerah Jasin Mukim Ayer Panas Kg. Asam Kumbang	114,223.12
	Jalan Bemban Kesang Tua	2.00	Daerah Jasin Mukim Ayer Panas Kampung Kesang Tua	129,254.42
	Jalan Tanjong Minyak	2.87	Daerah Melaka Tengah Mukim Cheng Kampung Tg. Minyak	208,855.99
	Jalan Parit Putat	2.50	Daerah Jasin Mukim Sg. Rambai Kg. Sungai Rambai	263,737.73

Tahun	Jenis Rancangan	Panjang-nya (Batu)	Tempat	Harga
	Jalan Mukim Jus	2.50	Daerah Jasin Mukim Jus Kampong Jus	\$237,402.51
1964	Jalan Kemuning	2.00	Daerah Alor Gajah Mukim Kemuning Kg. Kemuning	219,900.59
	Jalan Parit Penghulu/Pekan Pasir/Padang Kerbau	3.56	Daerah Jasin Mukim Sebatu Kampong Pasir	346,638.34
	Jalan Pegoh/Ulu Pegoh	2.20	Daerah Alor Gajah Mukim Pegoh Kampong Ulu Pegoh	168,061.48
	Jalan Kuala Linggi	3.06	Daerah Alor Gajah Mukim Kuala Linggi Kg. Kuala Linggi	175,394.22
	Jalan Ayer Pa'abas	2.34	Daerah Alor Gajah Mukim Ayer Pa'abas Kg. Ayer Pa'abas	235,772.70
1964	Jalan Permatang Tulang	1.50	Daerah Jasin Mukim Sebatu Kg. Permatang Tulang	179,890.08
	Jalan Umbai Bukit Tem- bakau	1.00	Daerah Jasin Mukim Umbai Kg. Bukit Tembaku	57,215.36
	Jalan Padang Temu	0.75	Daerah Melaka Tengah Mukim Ujong Pasir Kampong Padang Temu	28,431.65
1965	Jalan Lubok Redan	0.85	Daerah Alor Gajah Mukim Sg. Baru Ilir Kampong Lubok Redan	48,024.65
	Jalan Rembia Kampong Lendu	1.50	Daerah Alor Gajah Mukim Rembia Kampong Lendu	90,766.31
1966	Jalan Solok Paya Rumput/ Sungai Udang	1.79	Daerah Melaka Tengah Mukim Sg. Udang Kampong Paya Rumput	175,274.04
	Jalan Pengkalan Emak Umbai Phase I	2.66	Daerah Jasin Mukim Umbai Kg. Minyak Kg. Pulai	287,788.59
1967	Jalan Chin Chin Chenderah	1.60	Daerah Jasin Mukim Chin Chin Kampong Chenderah	208,595.85
	Jalan Bemban Gapam	2.87	Daerah Jasin Mukim Ayer Panas Kampong Gapam	203,127.64
	Jalan Lubok Redan-Main Road	1.80	Daerah Alor Gajah Mukim Sg. Baru Ilir Kampong Lubok Redan	269,795.82

Tahun	Jenis Rancangan	Panjang-nya (Batu)	Tempat	Harga
1968	Jalan Pengkalan Semak Umbai-Phase II, Serkam Pantai	2.74	Daerah Jasin Mukim Sempang Kampung Tg. Pinang	\$244,870.03
	Jalan Bukit Tembakau Paya Dalam	2.00	Daerah Jasin Mukim Umbai Kg. Paya Dalam	286,621.89
	Jalan Chin Chin/Pengkalan	1.26	Daerah Jasin Mukim Chin Chin Kampung Pengkalan	129,380.20
	Jalan Kampung Ayer Hitam Ulu	1.00	Daerah Alor Gajah Mukim Sg. Baru Tengah Kampung Ayer Hitam	65,305.55
	Jalan Parit Penghulu	2.00	Daerah Jasin Mukim Sg. Rambai Kg. Parit Penghulu	149,546.76
	Jalan Pulau Sebang Kuala Ina	0.50	Daerah Alor Gajah Mukim Pulau Sebang Kampung Kuala Ina	58,887.01
	Jalan Gadek Kemuning ka- Kampung Ulu Gadek	0.20	Daerah Alor Gajah Mukim Gadek Kampung Ulu Gadek	89,213.60
	Jalan Melaka Pindah Kam- pong	1.00	Daerah Alor Gajah Mukim Melaka Pindah Kampung Beringin	36,000.00
	Jalan Solok Bukit Senggeh	0.50	Daerah Jasin Mukim Bukit Senggeh	18,000.00
	Jalan Batu Berendam Ayer Keroh	1.75	Daerah Melaka Tengah	52,000.00

Bekalan Ayer:

Kerajaan Negeri telah menyelenggarakan sa-banyak 9 projek bekalan ayer mulai tahun 1961. Tujuan utama rancangan ini ia-lah untuk memberi kemudahan2 kepada ra'ayat di-luar bandar untuk mendapatkan bekalan ayer paip dan dengan itu meniggikan darjah kesihatan penduduk2 luar bandar.

Bekalan Ayer dari Sungai Muar:

Untuk mendapatkan bekalan ayer yang chukup bagi penduduk2 Negeri Melaka, Kerajaan Negeri ada-lah menhadang untuk melaksanakan satu rancangan bekalan ayer yang terbesar pada tahun 1975. Rancangan ini yang di-jangka menelan belanja sa-banyak \$25,000.000/- juta akan mengambil bekalan ayer dari Sungai Muar. Rancangan ini masih lagi dalam penyia-satan oleh Jurutera Perunding. Sebagai permulaan Kerajaan Negeri telah pun menguntokkan wang sa-banyak \$50,000/- pada tahun 1968 bagi menjalankan kerja2 yang perlu.

PARIT DAN TALIAYER

Kemajuan yang telah di-chapai oleh Jabatan Parit dan Taliayer Melaka dalam pelaksanaan ranchangan2 parit dan taliayer merupakan satu kejayaan yang besar. Dengan usaha2 yang telah di-lipat gandakan dalam bidang pembangunan, beribu2 ekar lagi tanah2 telah dapat di-pulehkan untuk maksud pertanian.

Pelaksanaan Ranchangan2 Parit:

Negeri Melaka ia-lah satu2 negeri dalam Malaysia Barat yang lebeh maju dalam bidang pertanian. Sahingga tahun 1960, kawasan2 yang maseh kurang maju ada-lah terletak di-tepi pantai dari sempadan Johor di-sebelah Timor ka-sempadan Negeri Sembilan di-sabelah Barat. Pada 'am-nya, keadaan kawasan2 tersebut ada-lah rendah dan sentiasa di-banjir ayer dan di-masokki oleh ayer masin dari laut. Usaha2 untuk mengerjakan tanah2 di-kawasan2 itu sentiasa gagal tetapi di-mana tanaman2 dapat di-jayakan, hasil2 ada-lah kurang. Beribu2 ekar tanah telah tidak dapat di-majukan langsung. Dengan pelancharan Ranchangan Pembangunan Luar Bandar di-bawah Ranchangan Lima Tahun Kedua dan Ranchangan Malaysia yang pertama keazaman Kerajaan untuk membaiki ekonomi keadaan tanah itu dapat di-pulehkan. Di-antara 1960 hingga 1968 enam buah ranchangan parit yang meliputi kira2 27,000 ekar tanah telah di-laksanakan dengan perbelanjaan kira2 3.8 juta ringgit yang di-biayai oleh Kerajaan Pusat. Butir2 ranchangan tersebut ada-lah saperti yang berikut:-

Tun Razak merasmikan pembukaan ranchangan Parit dan Taliayer di-Paya Dalam, Melaka Tengah.

Ampangan Ayer di-Kampong Alai, Melaka Tengah.

Ranchangan	Daerah	Luas-nya	Perbelanja-an	Tahun Perlaksa-nan	Tahun di-siapkan
Ranchangan Parit Merlimau	Jasin	12,000 ekar (getah, kelapa dan kampung)	\$1,500,000/-	1960	1964
Ranchangan Parit Tanjong Minyak	Melaka Tengah	3,000 ekar (getah, kampung dan bakal tanah baru)	650,000/-	1962	1965
Ranchangan Parit Paya Dalam	Melaka Tengah/Jasin	4,000 ekar (getah, kampung dan bakal tanah baru)	570,000/-	1963	1965
Ranchangan Parit Kuala Linggi/K. Sg. Baru	Alor Gajah	3,300 ekar (bakal tanah baru)	450,000/-	1966	1968
Ranchangan Parit Padang Temu/Alai	Melaka Tengah	4,500 ekar (kelapa, getah dan bakal tanah baru)	590,000/-	1966	1969
Ranchangan Parit Umbai/Serkam	Jasin	400 ekar (sawah)	60,000/-	1967	1968

Ranchangan2 Taliayer kecil

Beberapa ranchangan taliayer kecil juga telah di-bena untuk memperbaiki kemudahan bekalan ayer kepada sawah2 di-seluruh negeri. Butir2 berkenaan ranchangan2 itu ada-lah seperti berikut:-

Ranchangan	Daerah	Luas-nya	Perbelanjaan	Tahun	Tahun
				Peraksanaan	di-siapkan
Ranchangan Taliayer Tangga Batu	Melaka Tengah	800 ekar	\$120,000/-	1964	1964
Ranchangan Taliayer Ayer Panas	Jasin	500 ekar	\$175,000/-	1965	1966
Ranchangan Taliayer Selandar	Jasin	350 ekar	\$270,000/-	1964	1965
Ranchangan Taliayer Kemengkang	Jasin	60 ekar	\$ 42,400/-	1965	1965
Ranchangan Taliayer Rembia	Alor Gajah	120 ekar	\$ 57,000/-	1965	1965
Jumlah		1,830 ekar	\$664,400/-		

Pembersehan Sungai bagi Tahun 1961 sampai 1967

31 batang sungai dengan jumlah panjang-nya 356 batu telah di-bersehan dengan belanja sa-jumlah \$563,204.00 dengan tujuan untuk mengurangkan banjir di-kampong2 dan tanah2 pertanian.

TAHUN	DAERAH	PANJANG SUNGAI (RANTAI)	HARGA
1961	MELAKA TENGAH	1357 rantai	\$ 9,902.00
1962		1473 ..	\$23,370.00
1963		1207 ..	\$25,186.00
1964		1467 ..	\$20,936.00
1965		1037 ..	\$26,198.00
1966		2652 ..	\$25,001.00
1967		1602 ..	\$31,487.00
	JASIN		
1961	JASIN	846 ..	\$15,421.00
1962		1729 ..	\$28,507.00
1963		2411 ..	\$33,664.00
1964		1444 ..	\$22,497.00
1965		1639 ..	\$28,354.00
1966		1986 ..	\$24,894.00
1967		1294 ..	\$21,580.00
	ALOR GAJAH		
1961	ALOR GAJAH	28 ..	\$13,989.00
1962		1084 ..	\$33,105.00
1963		1184 ..	\$39,854.00
1964		2825 ..	\$67,258.00
1965		2640 ..	\$45,980.00
1966		339 ..	\$ 9,555.00
1967		1318 ..	\$16,614.00

▲ Tun Razak sedang berucap merasmikan pembukaan Ranchangan Parit dan Taliayer.

▼ Di-iringi oleh Pegawai2 Kerajaan, Tun Razak dan Ketua Menteri tiba untuk pembukaan rasmi Ranchangan Parit dan Taliayer. Alai.

▼ Pemandangan di-Ranchangan Parit Paya Dalam semasa pembukaan rasmi oleh Tun Razak.

PELAJARAN DEWASA

Pelajaran Dewasa telah di-lancarkan oleh Kerajaan mulai 1.6.61 Pelajaran Dewasa di-lancarkan dengan tujuan:-

- (a) Membasmi buta huruf
- (b) Meluaskan Penggunaan Bahasa Kebangsaan
- (c) Menambahkan sikap dan pandangan hidup Raayat supaya berusaha bagi memajukan ekonomi sendiri.
- (d) Membena perasaan Kebangsaan dan perpaduan antara kaum.

Salama 7 tahun Ranchangan Pelajaran Dewasa di-lancarkan di-Negeri Melaka ini saramai 28,972 orang (termasok orang2 asli dan bukan Melayu) telah mendaftarkan diri belajar di-Kelas2 Dewasa yang di-buka merata solok dan kampong bertempat di-Balai2 Raya, Sekolah, Madrasah, Surau, Pondok Gotong Royong, dan rumah2 orang. Mereka itu di-ajar menulis, membacha, mengira, pelajaran ugama dan pelajaran ekonomi rumah tangga.

▲ Sa-buah kelas Dewasa bagi orang2 asli di-Lubok Bandong, Melaka.

▶ Pelajar2 kelas Ekonomi Rumah Tangga memerhatikan sa-orang guru membuat kueh.

▼ Orang2 dewasa yang buta huruf sedang belajar membaca di-sabua kelas belajar rumi.

HAIWAN

Jabatan Haiwan, Melaka telah melaksanakan berbagai2 ranchangan ternakan dan pembenaan Pejabat2 Haiwan yang tersebut di-bawah ini semenjak tahun 1961—1968:

- (a) Ranchangan Menternak Kerbau
- (b) Ranchangan Menternak Lembu
- (c) Ranchangan Menternak Babi
- (d) Ranchangan Menternak Kambing dan Kambing Biri2
- (e) Ranchangan Menternak Ayam
- (f) Ranchangan Memelihara Lembu di-Pulau Besar dan
- (g) Pembenaan Pejabat2 Haiwan di-Negeri Melaka—Alor Gajah, Jasin, Masjid Tanah, Merlimau & Ayer Keroh, dan Ladang Ternakan dan Latehan Urusan Haiwan di-Ayer Keroh.

untuk menolong dan meninggikan taraf hidup ra'ayat dan dalam pada itu juga untuk menchapai kechukupan sendiri dalam bekalan daging, susu dan telur.

Ranchangan Menternak Kerbau:-

Ranchangan menternak kerbau ada-lah di-jalankan sechara pawah dengan jalan membuat perjanjian di-antara Kerajaan dengan penternak-nya, dalam mana penternak itu di-beri sa-ekor kerbau betina untuk membantu membajak sawah-nya. Penternak itu di-kehendakki memelihara dan menjaga kerbau itu dengan memuaskan sahingga sampai masa-nya apabila ia dapat memulangkan kepada Kerajaan sa-ekor anak kerbau betina atau jantan yang berumur 2 tahun 9 bulan yang di-lahirkan oleh kerbau betina-nya itu. Kerbau betina yang asal itu akan menjadi milek-nya.

Ranchangan Menternak Lembu:

Ranchangan menternak lembu itu ada-lah di-jalankan mengikut perjanjian saperti ranchangan kerbau juga tetapi pembahagian-nya di-buat sechara kumpulan 10 ekor dan lebeh bagi satu2 ranchangan.

Kerajaan juga menggalakkan berternak kambing di-
kawasan2 luar bandar. ▶

10 ekor lembu yang di-serahkan kepada penduduk2
kampong. ▶

Lembu2 di-ladang ternakan Urusan Haiwan, Ayer Kroh.

Ranchangan Menternak Babi:

Ranchangan menternak babi juga di-jalankan sechara pawah saperti ranchangan2 kerbau dan lembu dengan mengikat perjanjian. Dalam ranchangan menternak babi, penternak di-beri bantuan sa-banyak \$75/- sa-orang untuk membantu-nya membuat kandang babi mengikut pelan dan kehendak2 yang di-sharatkan oleh Jabatan Haiwan. Sa-orang penternak di-beri 5 ekor anak babi. Penternak itu di-kehendakki membela anak2 babi itu atas perbelanjaan-nya sendiri dan apabila anak2 babi itu sampai masa-nya boleh di-jual, penternak itu di-benarkan menjual 3 daripada 5 ekor babi dan menternak dua ekor bagi ternakan-nya. Penternak itu di-kehendakki memulangkan kepada Jabatan Haiwan 5 ekor babi betina di-bawah ranchangan.

Ranchangan menternak Kambing dan Kambing Biri2:

Ranchangan2 menternak kambing dan kambing biri2 ada-lah di-jalankan juga sechara pawah dengan mengikat perjanjian. Tiap2 satu ranchangan itu terdiri daripada 5 hingga 10 orang peserta. Sa-saorang peserta di-beri 5 ekor kambing atau kambing biri2 dan di-kehendakki memulangkan kepada Kerajaan 5 ekor kambing atau kambing biri2 betina yang berumur 9 bulan. Kambing atau kambing biri2 betina yang asal akan menjadi milek peserta2.

Ranchangan menternak Ayam:

Ranchangan menternak ayam ada-lah di-jalankan sechารา kerjasama. Tiap2 ranchangan ada-lah mengandongi 10 orang peserta yang di-beri bantuan sa-banyak \$1,500/- bagi satu2 ranchangan. Peserta2 itu di-kehendakki membuat reban ayam mengikut pelan dan kehendak2 yang di-sharatkan oleh Jabatan Haiwan. Pemberian bantuan \$1,500/- kepada satu2 ranchangan ada-lah bantuan terus. Tidak saperti ranchangan2 kerbau, lembu, babi, kambing dan kambing biri2, peserta2 ranchangan menternak ayam ini tidak di-kehendakki memulangkan kepada Kerajaan apa2 pun berhubung dengan ranchangan ini.

Ranchangan menternak Lembu di-Pulau Besar:

Kerajaan Negeri Melaka telah menjalankan suatu projek untuk memelihara lembu sechารา besar2an di-Pulau Besar. Ranchangan ini ada-lah bertujuan untuk membekalkan daging2 di-pasar2 di-Melaka supaya dapat di-beli dengan harga yang murah. Ranchangan ini telah pun di-mulakan pada 16hb April, 1968 dan sedang berjalan dengan lancar.

Ranchangan memelihara lembu2 untuk mengeluarkan susu:

Ranchangan2 permulaan untuk memelihara lembu2 jenis kachokan untuk mengeluarkan susu akan di-jalankan serentak di-Pulau Besar. Suatu pusat memelihara lembu2 ini telah pun di-ranchangan di-Ayer Kroh dan di-jangka bermula pada tahun 1973.

Kemajuan2:

Ranchangan Menternak Kerbau Tahun 1961—1967			
Peruntokan	Perbelanjaan	Bilangan Ternakan yang di-bagikan	Bilangan Keluarga yang berfaedah
\$100,000/-	\$ 87,257.85	373	373
Ranchangan Menternak Lembu Tahun 1961—1967			
\$125,000/-	\$122,208.00	525	525
Ranchangan Menternak Babi Tahun 1961—1967			
\$ 60,000/-	\$ 35,895.00	955	191
Ranchangan Menternak Kambing & Kambing Biri2 Tahun 1961—1967			
\$ 55,000/-	\$ 51,957.12	1,910	382
Ranchangan Menternak Ayam Tahun 1961—1967			
\$ 96,000/-	\$ 92,103.98	40,200	1,480
Ranchangan Memlihara Lembu di-Pulau Besar Tahun 1968			
\$156,800/-	\$ 82,512.75	—	—

Berternak ayam di-kawasan luar bandar di-galakkan oleh Kerajaan.

Kegiatan2 untuk menggalakan dan memajukan urusan2 haiwan:

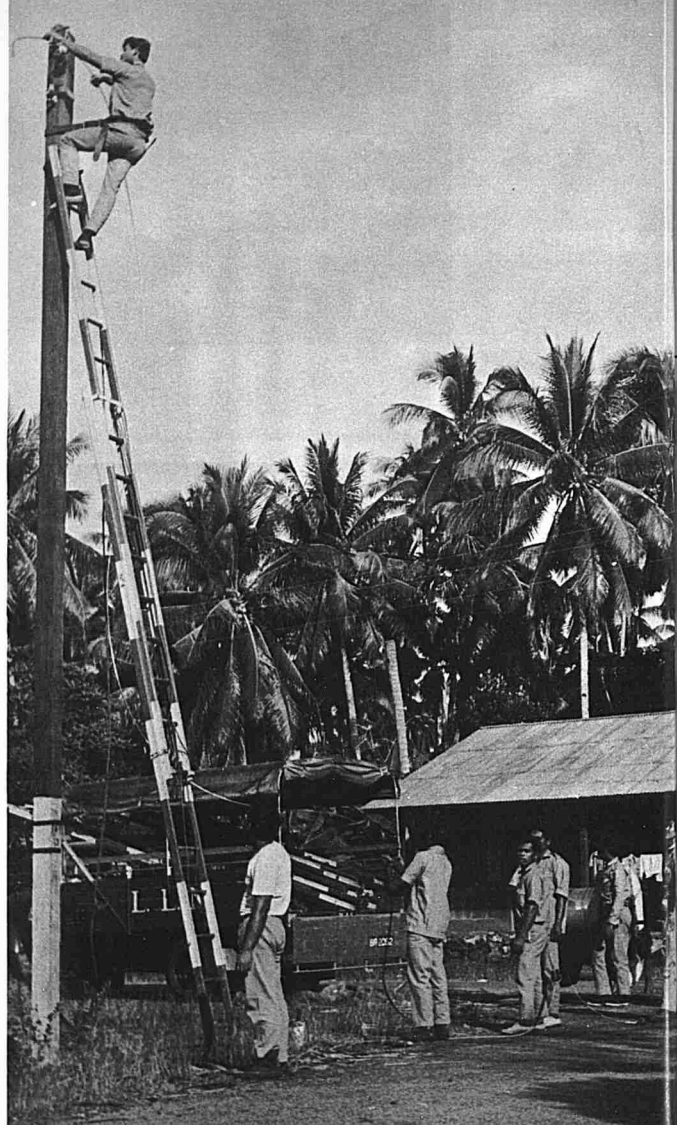
**Pembinaan Pejabat2 Haiwan di-Negeri Melaka
Tahun 1962—1966**

<i>Tahun</i>	<i>Daerah</i>	<i>Perbelanjaan</i>	<i>Pembinaan</i>
1962	Alor Gajah	\$ 35,000.00	Sa-buah Pejabat dan sa-buah Rumah Tinggal Kelas "F".
	Melaka Tengah	\$ 80,000.00	Reban2 ayam.
1963	Melaka Tengah	\$ 14,000.00	4 yunit Rumah Tinggal Kelas "H"
	Melaka Tengah	\$ 17,930.00	Kandang2 lembu dan kambing
	Alor Gajah	\$ 79,000.00	Sa-buah Pejabat dan sa-buah Rumah Tinggal Kelas "D", sa-buah Rumah Tinggal Kelas "F" dan 2 rumah Tinggal Kelas "H".
	Jasin	\$ 79,000.00	Sa-buah Pejabat, sa-buah Rumah Tinggal Kelas "D", sa-buah Rumah Tinggal Kelas "F" dan 2 rumah Tinggal Kelas "H".
	Jasin	\$ 40,000.00	Sa-buah Pejabat, sa-buah Rumah Tinggal Kelas "F" dan sa-buah Rumah Tinggal Kelas "H".
1964	Melaka Tengah	\$ 90,000.00	Sa-buah Pejabat, sa-buah Asrama, Sa-buah setal kereta dan kandang2 babi.
	Melaka Tengah	\$ 15,700.00	Sa-buah Rumah Tinggal Kelas "E"
1965	Melaka Tengah	\$ 11,964.00	12 yunit kandang2 babi.
1966	Melaka Tengah	\$211,705.00	Sa-buah Ibu Pejabat untuk Jabatan Haiwan Negeri Melaka—\$132,900.00 Sa-buah Rumah Tinggal Kelas "E", 2 buah Rumah Tinggal Kelas "F" dan 2 buah Rumah Tinggal Kelas "G"—\$38,805.00 2 buah Rumah Tinggal Kelas "G" dan 2 buah Rumah Tinggal Kelas "H"—\$40,000.00.

- ▲ Penerima2 lembu di-bawah Ranchangan Pawah bergambar dengan Ketua Menteri dan Setia Usaha Kerajaan Negeri.
- ▶ Pemandangan babi2 di-bawah Ranchangan menternak babi2.
- ▼ Ketua Menteri Melaka menyerahkan lembu di-bawah Ranchangan Pawah.

BEKALAN LETRIK

Rancangan bekalan letrik ada-lah mendapat keutamaan dalam bidang projek pembangunan di-Negeri ini. Semenjak tahun 1961 peruntokan sa-banyak \$2,563,955/- telah dibelanjakan bagi bekalan letrik ka-kampung2 dan kampung2 baru, sa-banyak 76 buah kampung dengan penduduk2 berjumlah 37,746 telah mendapat faedah. Kerajaan Negeri ada-lah menyediakan peruntokan bagi rancangan ini pada tiap2 tahun.

Kawasan	Daerah
Pantai Kundor	Melaka Tengah
Bukit Rambai	Melaka Tengah
Solok Bukit Baru	Melaka Tengah
Solok Bukit Darat	Melaka Tengah
Kampung Pinang	Melaka Tengah
Berisu Road, Masjid Tanah	Alor Gajah
Lower Masjid Tanah	Alor Gajah
Kelemak	Alor Gajah
Paya Ikan, Bukit Baru	Melaka Tengah
Bukit Gedong	Melaka Tengah
Pekan Bukit Rambai	Melaka Tengah
Pekan Bertam Ulu	Melaka Tengah
Pekan Bertam Malim	Melaka Tengah
Kampung Lorong Pandan	Melaka Tengah
Ayer Limau	Alor Gajah
Pekan Merlimau	Jasin
Semabok, Kandang, Telok Mas & Umbai	Melaka Tengah & Jasin
Alor Gajah, Jalan Tampin	Alor Gajah
Kampung Baru Pondok Batang	Jasin
Kampung Baru Parit Keliling	Jasin
Kampung Paya Lobok	Melaka Tengah
Taboh Naning	Alor Gajah
Kampung Baru Lendu	Alor Gajah
Machap Baru	Alor Gajah
Machap Umboo	Alor Gajah
Kampung Gangsa, Durian Tunggal	Alor Gajah

Kawasan	Daerah
Bukit Tempayan, Tangga Batu	Melaka Tengah
Pantai Kundor, Tanah Merah	Melaka Tengah
Kampong Bukit Katil	Melaka Tengah
Kampong Cheng	Melaka Tengah
Padang Temu	Melaka Tengah
Solok Pengkalan Batu	Melaka Tengah
Kampong Paya Rumput	Alor Gajah
Kampong Tanjong Rimau	Alor Gajah
Kampong Serkam	Jasin
Bukit Tembakau	Jasin
Solok Bukit Piatu	Melaka Tengah
Pengkalan Lanjut Lereh	Melaka Tengah
Solok Bukit Rambai No. 1	Melaka Tengah
Ayer Molek	Melaka Tengah
Kampong Tengah, Jalan Tanjong Minyak	Melaka Tengah
Bukit Beringin & Londang	Alor Gajah
Jalan Setulang Daing, Bkt. Rambai	Melaka Tengah
Klinik Kuala Sungga	Alor Gajah
Berangan Enam	Jasin
Tedong	Jasin
Batu 19½, Jalan Rim	Jasin
Solok Sarang Helang, Bachang	Melaka Tengah
Solok Bukit Rambai No. 2	Melaka Tengah
Kampong Kelongkong, Tg. Kling	Melaka Tengah
Solok Bukit Baru Dalam	Melaka Tengah
Pantai Rombang, Jalan Pantai Kundor	Melaka Tengah
Solok Bukit Rambai, Batu 8	Melaka Tengah
Jalan Raya, Duyong, Bt. Katil	Melaka Tengah
S. Paya Mengkuang I Bt. Rambai	Melaka Tengah
Kampong Solok Gaong	Melaka Tengah
Jalan Hang Tuah, Duyong	Melaka Tengah
Kampong Pinang A	Melaka Tengah
Kesang Tua	Jasin
Kampong Ayer Perah	Jasin
Parit Melintang/Ayer Tawar	Jasin
Jalan Kelubi	Jasin
Solok Bukit Beruang	Melaka Tengah
Kg. Pengkalan Minyak	Melaka Tengah
Kg. Solok Musai	Melaka Tengah
Kg. Brak	Melaka Tengah
Kg. Pasir Puteh	Melaka Tengah
Kg. Tanjong Minyak	Melaka Tengah
Paya Rumput (Jalan Port Dickson)	Alor Gajah
Paya Datok Pa' Abas	Alor Gajah
Kuala Sungai Baru	Alor Gajah
Pengkalan Balak	Alor Gajah
Paya Mengkuang	Alor Gajah
Kg. Durian Daun	Alor Gajah
Kg. Sungai Petai	Alor Gajah
Kg. Terentang, Chin Chin	Jasin

▲ Setesen Janaelektrik Tanjong Kling, Melaka.

◀ Memasang kawat letrik di-bawah tanah untok memberi bekalan di-Kg. Paya Mengkuang, Kg. Pengkalan Minyak dan Kuala Sg. Baru.

PERIKANAN

Perusahaan menangkap ikan di-Melaka telah mula meningkat maju. Di-antara bot2 yang telah di-lesenkan dalam tahun 1967 sa-banyak kira2 80% bot2 itu telah di-lengkapkan dengan jentera bagi penangkapan ikan di-tengah2 lautan. Chara menggunakan jentera tidak sahaja menolong nelayan2 itu dapat belayar pergi dan balek daripada kawasan2 penangkapan ikan-nya, tetapi juga menyenangkan nelayan2 pergi ka-kawasan2 perayeran yang lain. Dengan chara yang demikian, nelayan2 itu dapat menambahkan hasil2 penangkapan mereka.

Kerajaan Pusat dan Negeri memberi bantuan kepada nelayan2 bagi membaiki kedudukan ekonomi mereka.

Kemajuan2:-

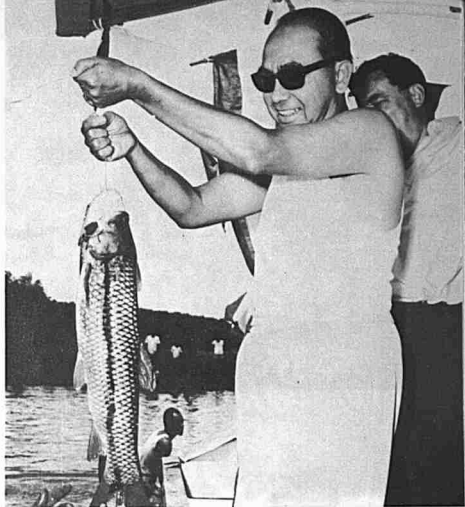
Ranchangan di-Kuala Linggi

Ranchangan ini telah di-biayai oleh Kerajaan Pusat dan Negeri dan telah siap pada akhir tahun 1961. Di-bawah Ranchangan igi sa-jumlah 174 orang nelayan di-Melaka telah menubuhkan satu sharikat kerjasama dengan pengkalan-nya di-Kuala Linggi. Kementerian Pertanian dan Sharikat Kerjasama telah meminjamkan kepada sharikat ini wang sa-banyak \$300,000/- untuk membeli 38 unit jaring tenggiri, termasuk bot2, jaring2 dan kelengkapan2-nya. Kerajaan Pusat telah membelanjakan \$70,200/- untuk membena sa-buah jeti dan sa-buah bangsal untuk mengumpulkan ikan lengkap dengan bilek sejok. Bagi kemudahan2 nelayan2, Kerajaan Negeri telah membena sa-banyak 82 buah rumah murah siap dengan jalan2 dengan perbelanjaan sa-banyak \$158,000/-. Pembayaran rumah2 itu ada-lah sa-chara beransor2 sa-lama 15 tahun.

Pada tahun 1967 Kerajaan Pusat telah meminjamkan sa-banyak \$70,000/- lagi kepada Sharikat Nelayan Kuala Linggi untuk membolehkan ahli2-nya membaiki bot2 mereka dan membeli jaring2 baru.

Tun bangga dengan ikan yang di-tangkap-nya dalam kolam ikan di-ranchangan L.K.T.P. Kemendore ▶

Peserta2 ranchangan tanah di-Kemendor kelihatan riang gembira menjaring ikan bersama Tun Abdul Razak dalam kolam ikan. ▼

YAB Ketua Menteri, Dato' Haji Talib bin Karim berucap ketika merasmikan pembukaan Kolam Ikan di-Sungei Udang Melaka.

Sharikat Henghwa

Sharikat ini, dengan ahli2-nya sa-ramai 235 orang nelayan telah mendapat satu pinjaman sa-banyak \$130,000/- dengan faedah 6% dalam tahun 1960 daripada Sharikat Kerjasama Polis bagi pembenaan sa-buah kilang ayer batu dengan kebolehan menghasilkan 15 tan ayer batu sa-hari.

Ranchangan Motobot Negeri

Dalam tahun 1967, Kerajaan Negeri telah membena 50 buah bot penangkap ikan yang telah di-pasangkan dengan jentera dengan harga sa-buah sa-banyak \$3,900/-. Motobot2 ini telah di-jualkan dengan chara bayaran ansor selama 5 tahun. Satu2 bot ada-lah di-punyai oleh 2 orang nelayan yang berkongsi.

Perikanan Ayer Tawar

Satu daripada ranchangan2 yang telah di-jalankan oleh Jabatan Perikanan ia-lah untuk menggalakkan perusahaan perikanan ayer tawar di-kalangan petani2. Sa-hingga ini petani2 telah mula menunjokkan kechenderongan dalam perusahaan ini. Pada tahun 1967 sa-banyak 139 buah kolam ikan telah di-bena di-atas tanah sa-luas 37.28 ekar.

Di-samping memberi anak2 ikan dengan perchuma, Jabatan Perikanan ada juga memberikan nasihat dan latehan2 mengenai chara2 menternak ikan. Petani2 yang terpilih ada-lah di-hantar berlateh di-Pusat Pembiaik Ikan Jabatan Perikanan di-Kuala Kangsar. Dalam usaha-nya untuk memperbiakkan ikan2 jenis ini, Jabatan ini juga melepaskan anak2 ikan ka-dalam sungai2 dan tasek2 dan lain2 perayeran untuk penangkapan umum. Jenis2 ikan ia-lah Lampam Jawa, Lee Koh, Tilapia, Kalui, dan Kap Perak. Bagi petani2 yang mempunyai kolam ikan yang tidak kurang daripada 22 ekar, Jabatan Pertanian ada-lah juga memberi bantuan barang2 kepada mereka saperti paip2, simen, kapor dan baja kimia untuk membena kolam ikan.

Tun Razak menyerahkan ikan dengan melepaskan-nya ka-dalam kolam ikan.

PERUSAHAAN GETAH MENANAM SEMULA

Negeri Melaka telah mencapai kejayaan dalam ranchangan menanam getah samula lebeh daripada apa yang telah di-jadualkan. Mengikuti banchi kebun2 kecil dalam Perangkaan 1952, jumlah keluasan bagi Negeri Melaka ia-lah 87,144 ekar. Tetapi dari semenjak mula2 Ranchangan Tanam Samula di-lancharkan pada 1.9.1952 hingga 31.12.67, sa-jumlah 89,950½ ekar telah di-tanam samula dan yang menyertai dalam ranchangan itu berjumlah saramai 22,212 peserta. Dalam ranchangan ini bantuan wang sebanyak \$750.00 ada-lah di-beri sa-satu ekar. Pembayaran-nya ada-lah beransor2 sabanyak 4-7 kali selama 2½—5½ tahun lepas tanam samula mengikut jenis2 tanaman yang di-tanam samula itu.

KEMAJUAN2 TANAM SAMULA DI-ANTARA TAHUN 1961 HINGGA 1967

	Peserta	Luas Ekar
Alor Gajah	3,671	13,425½
Melaka Tengah	1,931	5,700½
Jasin	2,946	12,356½

Bantuan yang telah terlaksana di-keluarkan dalam masa 15 tahun (1.9.1952—31.12.1967) ada berjumlah \$56,293,192.89 merupai wang tunai dan harga2 mata benda. Mata2 benda yang di-keluarkan itu ada-lah merupai beneh2 getah dan buahan2, perkakas2 pagar, rachun pokok dan rachun lalang.

Hingga sekarang sudah ada anggaran 64,000 ekar kebun2 tanam samula yang mengeluarkan hasil.

- ▲ Sa-bahagian daripada pokok2 getah chantum yang jaya di-tanam dan boleh di-toreh.
- ▶ Merumput di-lorong2 pokok getah chantum.
- ▼ Pokok2 getah chantum yang jaya di-tanam dengan pokok2 kacang penutup bumi.

PERHUTANAN

HUTAN SIMPAN—Jumlah keluasan Hutan Simpan dalam Negeri Melaka pada tahun 1961 ia-lah 38,743 ekar. Dalam tahun 1961-65 seluas 6,741 ekar Hutan Simpan telah di-bubarkan dari Hutan Simpan (excised) untuk pelbagai perojek pembangunan dan keluasan Hutan Simpan yang tinggal ia-lah seluas 33,002 ekar.

Dalam tahun 1966-67 satu kawasan Hutan Simpan seluas 521 ekar lagi telah di-bubarkan (excised) untuk melombong bijeh-timah dan baki keluasan Hutan Simpan yang tinggal ia-lah seluas 31,491 ekar.

MENGURUS & SILBIKALCHA—Jabatan ini telah tidak mendapat apa2 peruntukan di-bawah Rancangan Lima Tahun Kedua (1961-65) dan Rancangan Malaysia Pertama (1966-70). Semua pekerjaan mengurus dan Silbikalcha telah di-jalankan di-bawah Anggaran Peruntukan "Lain2 Belanja Ulang Tahun". Pekerjaan yang di-buat ia-lah biasa, ia-itu keluasan Hutan Simpan yang di-buka untuk membalek pada tiap2 tahun dengan keluasat, yang sama juga di-buat pekerjaan rawatan supaya Hutan itu dapat meninggikan mutu-nya. Tanaman semula dengan jenis2 anak pokok2 yang bermutu tinggi juga di-jalankan terhadap hutan simpan yang musnah akibat dari tebanan yang ta'berkawal semasa perentah Jepon.

(a) **LADANG TANAMAN**—Perchubaaan menanam semula dari jenis pokok yang bermutu seluas 2,206 telah di-jalankan sa-hingga tahun 1961 (seluas 2,206 ekar di-dalam Hutan2 Simpan yang musnah semasa pemerintah Jepon) telah di-tanamkan. Dalam tahun 1961-65 tiada tanaman berlakukan usaha2 hanya di-tumpukan kepada pemelihara Ladang2 Tanaman dengan menelan belanja sa-banyak \$97,020/64. (Tanaman itu di-dapati sangat memuaskan hati). Dalam tahun 1966-67 tanaman semula seluas 129 ekar lagi di-teruskan dengan perbelanjaan sa-banyak \$12,062.66. Penyenggaraan Hutan Ladang pula telah memakan belanja sa-banyak \$3,079.26.

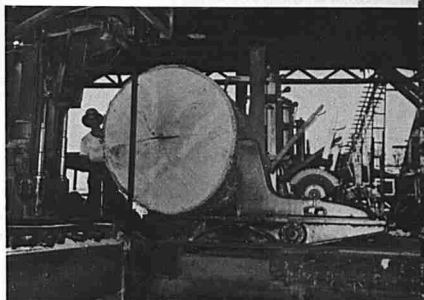
(b) **SILBIKALCHA**—Untuk anak2 yang sedia tumbuh, pekerja2 menggelang dan merachun pokok2 yang tidak bermutu telah di-jalankan seluas 1,160 ekar dari tahun 1961-65. Di- dalam tahun 1966-67 seluas 521 ekar lagi telah di-buat pekerjaan rawatan.

Kedudukan Kawasan2 Hutan Simpan yang telah di-puleh semula di-dalam Negeri Melaka ada-lah seperti berikut:-

◀ Sabagian Anak Pokok Kapor daripada Hutan Ayer Panas yang telah di-tanam dua tahun dahulu.

▼ Gergaji pembelah otometik yang moden.

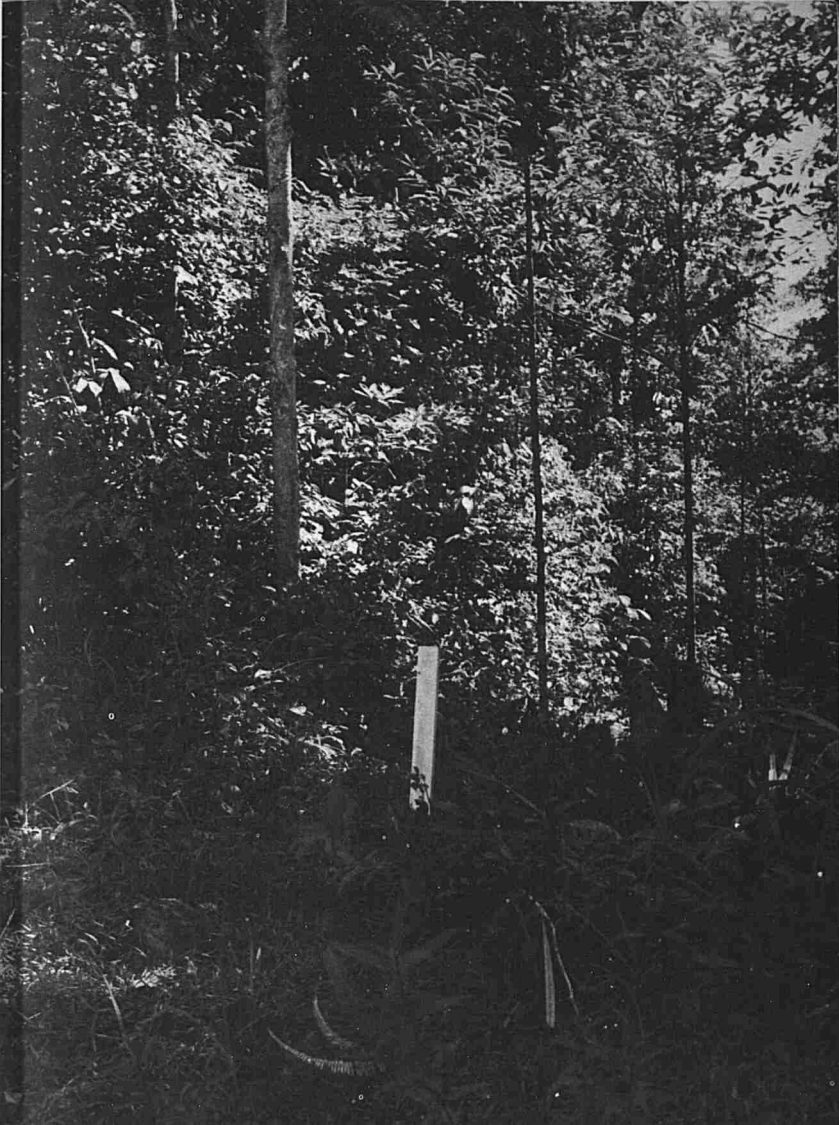
Umor	(Tahun)	TAHUN dan LUAS EKAR			
		1961	— 1965	1966	— 1968
0	— 10	4475	5169	5424	5690
10	— 20	5462	3494	4394	3494
20	— 30	3478	4794	4794	4794
30	— 40	—	1632	1632	1632
Jumlah Ekar		13,415	15,089	15,344	15,610

Sa-bahagian Anak Pokok Meranti di-hutan Ayer Panas
telah di-tanam 9 tahun yang lalu. ►

Pada tahun 1961 jumlah Hutan Simpan yang telah di-puleh semula seluas 13,415 ekar atau 42.6% dari jumlah keluasan seluruh Hutan Simpan Negeri Melaka. Dalam tahun 1961-65 pula, seluas 1674 ekar Hutan Simpan lagi telah di-puleh semula dengan memakan belanja sa-banyak \$48,893.69 dan dengan jumlah ini menjadikan kawasan Hutan yang telah di-puleh semula 15,089 ekar atau 47.9%. Dalam tahun 1966-1967 pula, seluas 521 ekar Hutan Simpan lagi telah di-pulehkan dengan memakan belanja sa-banyak \$17,796.13 dan dengan jumlah ini menjadikan Hutan Simpan yang telah di-puleh semula sahingga akhir tahun 1967 ia-lah seluas 15,610 ekar atau 49.2% daripada jumlah keluasan seluruh Hutan Simpan Negeri Melaka.

(c) **URUSAN HUTAN**—Ranchangan Tebangan Hutan Negeri Melaka bagi tempoh 1955-64 telah tamat tempoh-nya dan Ranchangan seterusnya bagi tempoh 1965-74 telah siap di-sediakan pada tahun 1966.

PENGUSAHASILAN—Kop Tahunan seluas 250 ekar sa-tahun sa-hingga tahun 1970 mengikut Atoran Tebangan Hutan telah di-utuskan oleh Majlis Mesuarat Kerajaan Negeri Melaka. Pada tahun 1967 dua kompartmen Hutan Simpan Bkt. Sedanan dan Ayer Panas yang berjumlah seluas 208 ekar hutan yang berumur 30 tahun ka-atas telah di-buka untuk Tebang Jelang. Di-chadangkan dua kompartmen akan di-buka untuk Tebang Jelang bagi tiap2 tahun 1968-70.

KEBAJIKAN MASHARAKAT

Jabatan Kebajikan Masharakat ada-lah bertanggung jawab bagi menjalankan perkhidmatan2 seperti berikut:-

- (i) memberi perlindungan dan jagaan kepada kanak2 yang malang.
- (ii) pemulahan samula orang2 yang chachat anggota.
- (iii) menolong mencharikan pekerjaan bagi orang2 yang menganggor.
- (iv) pemulahan samula bagi budak2 dan belia2 yang telah melakukan kesalahan jenayah.
- (v) bantuan kepada keluarga2 dan tanggongan orang2 tahanan dan banduan2.
- (vi) memberi nasihat dan panduan2 kepada keluarga2 bagi ketenteraman rumah tangga.

Bantuan2 ada-lah di-beri kepada orang2 itu mengikut kaedah dan chara2 yang membolehkan mereka itu untuk menolong dan berdiri di-atas kaki sendiri. Lain2 bantuan yang di-beri ada-lah merupakan langkah pemulahan untuk meyakinkan mereka kepada kebolehan dan bakat diri mereka sendiri.

Bantuan 'Am

Kerajaan2 Negeri dan Persekutuan ada-lah memberikan sumbangan terhadap menolong kanak2 yang miskin, orang2 chachat chedera dan mangsa2 malapetaka. Bantuan2 ada-lah juga di-beri oleh Pertubohan Kebajikan seperti Majlis Pusat Kebajikan Malaya, Majlis Kebajikan Kanak2 Malaysia, Persatuan Orang2 Buta Sa-Malaya dan Persatuan Penyakit Kusta Sa-Malaya (MALRA).

Di-Melaka, Jabatan Kebajikan Masharakat ada-lah juga memberi bantuan kepada murid2 miskin dan yatim yang perlukan pertolongan untuk membeli buku2, pembayaran yuran sekolah, alat kelengkapan sekolah dan tambang bas.

Salain daripada bantuan2 wang ringgit, Jabatan ini memberi barang2 keperluan seperti susu kepada kanak2, kain baju, gebar, tikar, pil2 vitamin dan lain2 lagi.

Bantuan Akibat Konfrantasi Indonesia

Dalam tahun 1963—1965 sawaktu berlaku-nya konfrantasi dengan Indonesia, Jabatan ini telah memberi bantuan2 kepada nelayan2 yang telah terganggu mata pencharian mereka disebabkan konfrantasi itu.

Perkhidmatan Kebajikan Orang2 Tua.

Di-Melaka ada 6 buah Rumah Kebajikan Orang2 tua sukarela di-mana orang2 tua yang tidak mempunyai rumah, pekerjaan dan saudaramara di-tempatkan:-

- i. Rumah Kebajikan Orang2 Tua Ayer Salak
- ii. Rumah Kebajikan Orang2 Tua Lendu
- iii. Rumah Kebajikan Orang2 Tua Machap Baru
- iv. Rumah Kebajikan Orang2 Tua Merlimau
- v. Rumah Kebajikan Orang2 Tua Pondok Batang
- vi. Rumah Kebajikan Orang2 Tua Parit Keliling

Sa-orang kanak2 Mohd. bin Mohd. Yassin dari Mata Kuching, di-Pusat Kanak2 Chachat dan Chedera di-Tg. Kling gembira menemui pelawat di-Raja, DYMM. Raja Permaisuri Agong dan Toh Puan Fatimah serta 3 orang isteri Ketua Menteri dan Menteri2 Persekutuan.

Perkhidmatan Chachat Chedera

Satu perkhidmatan khas telah di-selenggarakan di-Melaka bagi menolong orang2 yang chachat, seperti buta, bisu, chachat anggota dan lemah akal fikiran. Tujuan perkhidmatan ini ada-lah untuk menempatkan mereka itu dalam pergaolan masyarakat yang sesuai dengan kekurangan mereka yang tertentu. Hingga akhir tahun 1967 saramai 522 orang2 telah di-daftarkan sabagai buta, chachat anggota, pekak, bisu dan lemah otak.

Orang2 yang chachat itu di-beri ken udahan2 tempat tinggal, rawatan, latihan dan pelajaran. Elaun di-beri kepada orang2 buta yang boleh membuat pekerjaan yang menguntungkan. Elaun ini bertujuan untuk menokok pendapatan orang2 buta. Dalam tahun 1967 satu ranchangan pemulehan bagi faedah dan kebajikan orang2 buta telah di-ujudkan di-mana 4 orang buta yang telah di-beri latihan membuat bakul2, pungkis, bidai dan lain2 benda rotan di-tempatkan disini untuk menjalankan usaha2 yang tersebut. Hasil2 perbuatan mereka itu di-jual di-gudang2, ladang2 getah dan Pejabat2 Kerajaan.

Perkhidmatan Kebajikan Kanak2

Kanak2 yang melarat dan yatim ada-lah di-masokkan ka-rumah2 kebajikan untuk di-jadikan anak2 angkat mengikut Undang2 Pendaftaran dan penyeliaan anak2 angkat. Bagi kanak2 yang tidak mendapat tempat di-yayasan tersebut, Jabatan Kebajikan Masyarakat ada-lah memberikan imbohan kepada mereka. Perkhidmatan ini telah pun berjalan dengan sempurna-nya. Jabatan ini ada-lah juga memberi nasihat2 kepada bakal2 ibu bapa kepada anak2 angkat itu.

Perkhidmatan Perlindungan Gadis2 dan Wanita.

Perkhidmatan ini ada-lah di-jalankan untuk memperlindungi anak2 gadis dan wanita daripada perbuatan2 ma'siat dan hina. Mereka yang di-dapati salah di-bawah undang2 ini di-masokkan di-Sekolah Perempuan Sg. Lereh.

Perkhidmatan Menjaga Akhlak

Tujuan perkhidmatan ini ia-lah untuk menghindarkan kelakuan2 burok yang biasa terdapat di-kalangan kanak2 yang 7 tahun ka-atas hingga 17 tahun. Perkhidmatan ini ada-lah untuk membentuk samula perangai dan kelakuan kanak2 dan juga membaiki akhlak mereka.

Perkhidmatan Pemulehan Pengemis

Ada-lah dasar Kerajaan untuk membasmi pengemis2 dari berkeliaran di-bandar Melaka. Satu yayasan khas untuk menempatkan pengemis2 bernama Pusat Pemulehan Ayer Kroh telah di-bena pada awal tahun 1963. Jabatan Kebajikan Masyarakat dengan kerjasama Jabatan Polis telah menjalankan serbuan2 ka-atas pengemis2 dari masa ka-masa.

Kanak2 Rumah Jubilee sedang membuat kerja di-bengkel pertukangan kayu mereka.

Perkhidmatan Belia

Samenjak tahun 1953 Jabatan ini telah di-beri tanggung jawab untuk menolong dan menggalakkan pertubohan2 persatuan2 belia di-bandar2 dan luar bandar. Pada akhir tahun 1967 sabanyak 64 kelab2 belia telah di-tubuhkan di-Negeri Melaka. 61 buah daripada-nya ada-lah di-luar2 bandar. Kelab2 Belia itu mempunyai ahli saramai 3,961 orang belia2.

Pentadbiran Wang Amanah

Jabatan ini ada-lah juga mentadbirkan wang amanah atau wang pesaka bagi faedah dan kebajikan kanak dan balu2 yang tidak berkemampuan menguruskan wang2 itu dengan sendirinya. Wang yang di-kelolakan itu ada-lah berkaitan dengan :-

- (a) wang pampasan pekerja yang di-beri kapada tanggungan pekerja2 yang telah mati, dan pekerja2 yang terchedera dalam masa menjalankan pekerjaan.
- (b) wang baksis atau sagu hati kapada tanggungan si-mati yang telah berkhidmat dengan Kerajaan.
- (c) wang derma daripada orang ramai.

Rumah2 Kebajikan dan Yayasan

Jabatan ini bertanggung jawab untuk mengelolakan pentadbiran 6 buah yayasan2 di-bawah ini:-

- i. Rumah Orang2 Tua Melaka — untuk orang2 tua yang dhaif dan juga untuk pengemis2.
- ii. Rumah Budak Laki2 Melaka — untuk budak laki2 yang dhaif dan yatim dan di-bawah Undang2 Kanak2 & Orang2 Muda, dan Undang Mahkamah Kanak2.
- iii. Rumah Kanak2 Kechil Melaka — untuk kanak2 laki2 dan perempuan di-bawah umur 3 tahun mengikut Undang2 Kanak2 & Orang2 Muda, dan kanak2 yang dhaif dan yatim, juga kanak2 ibu-bapa-nya sakit dan tidak mampu menjaga anak mereka.
- iv. Sekolah Perempuan Sg. Lereh — untuk budak2 perempuan dari 10-17 tahun yang di-hukum oleh Mahkamah di-bawah Undang Mahkamah Kanak2.
- v. Asrama Bukit Bahru — untuk budak laki2 dari 10-17 tahun mengikut Undang2 Mahkamah Kanak2.
- vi. Pusat Pemulehan Ayer Kroh — untuk pengemis2 dan kutu-rayau2 di-bawah Undang Vagrants Act 1965.
- vii. Pusat Kerja Bukit Bahru — di-situ orang2 terdiri daripada orang2 tua yang miskin dan tidak mempunyai rumah tangga di-beri tempat kediaman dan elaun pada tiap2 bulan untuk sara hidup mereka.

▲ T.Y.T. Gabnor Melaka, Tun Haji Abdul Malek bin Yusuf, SMN, DMK kelihatan asheh berbual dengan seorang kanak2 chachat.

▶ Orang2 tua di-Rumah bagi orang tua, Durian Daun, sedang menganyam bakul.

KEMAJUAN KERJASAMA

Ada-lah dasar Jabatan Kemajuan Kerjasama:-

- (i) Untuk memupok semangat dan perangai ingin berjimat chermat di-kalangan ra'ayat di-negeri ini.
- (ii) Menggalakkan raayat supaya mengumpulkan modal melalui wang2 simpanan mereka dalam sharikat2 bagi urusan perniagaan.
- (iii) Menchari pasaran bagi barang2 perusahaan kecil dan dengan demikian menjamin pendapatan raayat serta menghapuskan orang tengah.

SHARIKAT KERJASAMA PINJAM MEMINJAM

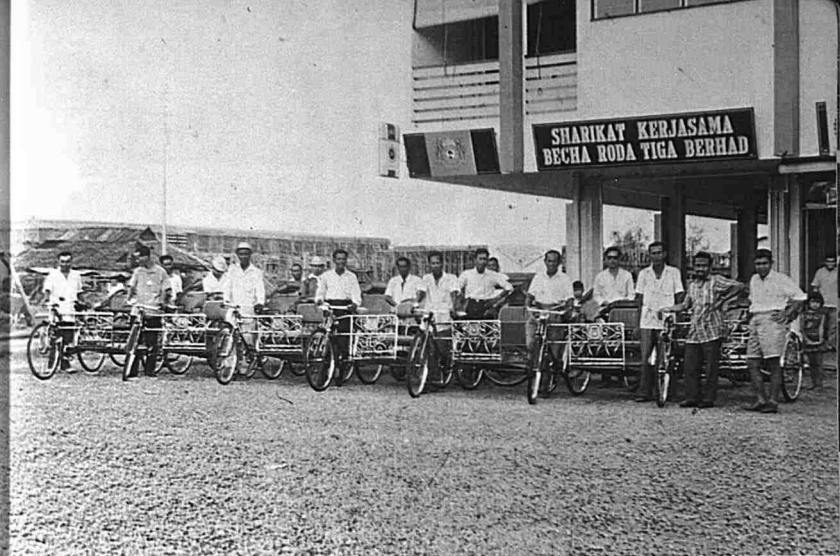
Perkembangan Sharikat Kerjasama di-Melaka dalam tempoh sa-puluh tahun yang lalu ada-lah sangat memuaskan. Dalam 1968 sa-banyak 152 buah sharikat yang telah berdaftar, dengan ahli seramai 18,350 dan modal sabanyak \$4.5 juta. Sharikat2 yang kecil telah di-tutup atau di-satukan menjadi beberapa sharikat serbaguna supaya boleh kokoh dan tegap dan betul dapat memberi perkhidmatan kepada ahli2-nya.

Sharikat jenis ini berjumlah 86 buah dengan ahli2-nya saramai 4,964 orang dan modal sabanyak \$268,556/-. sharikat itu ada-lah memberi kemudahan2 kepada ahli2-nya untuk meminjam wang bagi perbelanjaan musim ka-sawah, membeli baja, menebus dan membeli tanah buah rumah dan lain2.

SHARIKAT KERJASAMA KILANG PADI DAN PERSATUAN-NYA

Sharikat jenis ini ada-lah yang paling maju sekali dan mempunyai chawangan di-merata daerah dan kilang2 bergerak. Sharikat ini mempunyai modal sabanyak \$87,000/- dan memilekki harta yang berjumlah \$384, 824/-. Sa-lain daripada memberi perkhidmatan mengisar padi kepada ahli2-nya, sharikat2 ini juga membeli padi dan mengisar-nya untuk di-jual. Langkah2 sedang di-ambil untuk menjadikan sharikat ini sharikat jenis serbaguna.

Sharikat ini mempunyai persatuan sendiri dengan nama Persatuan Sharikat2 Kerjasama Kilang Padi Negeri Melaka, heribu Pejabat di-Batu Berendam. Dengan wang pinjaman dari Kerajaan Pusat berjumlah lebeh dari 1 juta ringgit, Persatuan ini telah mendirikan beberapa kilang2 dan gudang2 yang besar. Padi2 yang di-beli dan di-kisar di-kilang2 ini telah di-jual kepada gudang2 Kerajaan dan pemborong2.

Beberapa buah becha Sharikat Kerjasama Becha Roda Tiga Berhad di-Melaka.

▲ Sa-bahagian daripada kereta2 sewa Sharikat Kenderaan Melayu Melaka.

◀ Sa-buah daripada Sharikat Kerjasama Perikanan di-Melaka.

Sa-buah daripada Sharikat Kilang Padi dalam Negeri Melaka.

SHARIKAT KERJASAMA KENDERAAN DAN PENGANGKUTAN

Di-Melaka ada 4 buah sharikat ini. Di-antara-nya Sharikat Kerjasama Kendaraan Melayu Melaka telah menunjukkan kemajuan2. Ia-nya di-tubuhkan dalam tahun 1961 dan sekarang mempunyai ahli saramai 383 orang dan modal sabanyak \$170,000/-. Sharikat ini mempunyai 61 buah teksi serta bengkel (wokshop) sendiri. Dalam tahun 1967 hampir \$400,000.00 sewa telah di-kutip dan \$180,000.00 sabagai upah membaiki kereta dan jualan barang2 spare. Sharikat ini telah memberi pekerjaan2 dan latches kepada pemuda2 dalam membaiki kereta dan injin.

Sharikat Kerjasama Kendaraan dan Pengangkutan Pantai Timor (Melaka) mempunyai 3 buah bas, 2 buah bas sekolah dan 2 buah teksi yang menghasilkan sewa lebeh dari \$57,000.00 sa-tahun.

SHARIKAT KERJASAMA NELAYAN2

Sabagai satu daripada ranchangan2 untok memberi pendapatan dan taraf hidop yang baik kepada nelayan2, Jabatan Kemajuan Kerjasama telah berjaya mengusahakan penubohan dua buah sharikat nelayan, ia-itu Sharikat Ne'lyan Kuala Linggi dan Sharikat Kerjasama Nelayan Henghwa.

SHARIKAT KERJASAMA BECHA RODA TIGA

Sharikat ini mempunyai sabanyak 62 buah becha yang di-taksirkan berharga \$17,200/-. Sharikat ini menyewakan becha2 itu kapada Ahli2-nya dengan sewa yang rendah. Sharikat ini juga menampung beberapa orang pekerja yang mahir untok membaiki becha2 dan juga berniaga dalam alat spare. Sharikat ini ada-lah meranchangkan hendak menguruskan penjualan basikal2.

SHARIKAT KERJASAMA BARANG2 RONCHIT DAN PASARAN GETAH

Sa-buah sharikat jenis ini telah di-tubuhkan di-Kesang, Jasin, pada tahun 1967. Sharikat ini mempunyai sa-buah kedai dengan modal permulaan sabanyak \$5,050/- dan Ahli2 seramai 132 orang.

POS

UNTOK KESELAMATAN TUAN SIMPAN-LAH WANG DI-PEJABAT POS

Untuk kesenangan dan kemudahan Raayat perkhidmatan Pos telah di-adakan di-semua daerah dalam Negeri ini. Ada-lah ranchangan Kerajaan untuk meluaskan perkhidmatan ini ka-seluruh Negeri.

PERKHIDMATAN POS

1961—1968

Tahun	Nama Ranchangan	Tempat Letak
1962	Wakil Pos	1. Simpang Bokoh, Jasin 2. Bukit Rambai, Melaka 3. Gadek, Alor Gajah
1963	Wakil Pos	1. Rambai, Alor Gajah 2. Ayer Molek, Melaka 3. Ramuan China Besar, Masjid Tanah.
1964	Wakil Pos	1. Hutan Percha, Alor Gajah
1965	Wakil Pos	1. Chin Chin, Jasin
1966	Wakil Pos	1. Kg. Baru Menggong, Alor Gajah 2. Machap, Alor Gajah 3. Ayer Pa'abas, Alor Gajah 4. Kandang, Melaka
1967	Wakil Pos	1. Bukit Senggeh, Jasin 2. Kemendor, Jasin 3. Serkam, Merlimau
1968	Wakil Pos	1. Bertam Hulu, Melaka 2. Tiang Dua, Melaka
1961	Peti Surat	1. Kuala Sungga, Alor Gajah 2. Kampong Pertugis, Melaka 3. Kampong Paya Dalam, Melaka

Nama Rancangan**Tempat Letak**

Peti Surat

1. Batu Berendam, Melaka
2. Jalan Peringgit, Melaka
3. Mata Kuching, Melaka
4. Batu Hampar, Melaka
5. Bukit Katil, Melaka
6. Kampong Belimbing, Durian Tunggal
7. Masjid Baru, Asahan
8. Batu Gajah, Merlimau
9. Tanjong Minyak, Melaka
10. Tanah Merah, Krubong, Melaka
11. Kampong Padang, Melaka
12. Simpang Kerayong, Jasin
13. Kampong Pulau, Masjid Tanah
14. Kampong Chenderah, Jasin
15. Pantai Kundor, Melaka

Peti Surat

1. Ayer Kroh, Melaka
2. Kampong Ampat, Kubu, Melaka
3. Jalan Kilang, Melaka
4. Simpang Semabok, Melaka
5. Sungei Buloh, Alor Gajah
6. Ayer Pa'abas, Alor Gajah
7. Pekan Pasir, Merlimau
8. Paya Mengkuang, Masjid Tanah
9. Rantau Panjang, Masjid Tanah
10. Teluk Rimba, Sungei Rambai
11. Kampong Baharu, Lendu

Peti Surat

1. Ayer Merbau, Jasin
2. Ayer Tawar, Merlimau

Peti Surat

1. Jalan Hang Tuah, Melaka
2. Ujong Pasir, Melaka
3. Balai Raya, Ayer Tawar
4. Jalan Bendahara, Melaka

Pejabat Pos Berkereta

1. Alor Gajah

Pejabat Pos Berkereta

1. Melaka

Pejabat Pos Berkereta

1. Masjid Tanah

Pejabat Pos Baharu

1. Masjid Tanah
(Menggantikan Bangunan Lama)

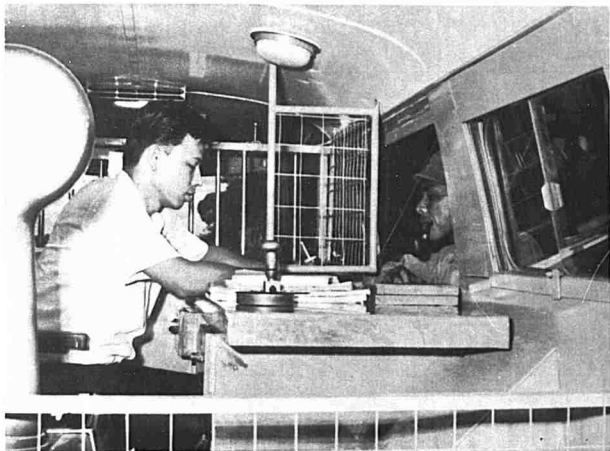
Bangunan Pejabat Pos Masjid Tanah. ►

- Perkhidmatan Pos bergerak di-kawasan luar bandar.
- ◀ Pemandangan dalam Pejabat Pos Masjid Tanah.
- ◀ Pejabat Pos bergerak berkhidmat di-kawasan luar bandar.
- ▼ Peti surat di-Bandar Hilir.

▼ Pemandangan dalam Pejabat Pos bergerak.

PERKHIDMATAN TALIKOM

Perkhidmatan Talipon memudahkan Perhubungan
Pondok2 Talipon yang telah di-bena semanjak tahun 1961 :-

Tahun	Daerah	Kampung
1961	Melaka Tengah	Batu Hampar, Melaka Bukit Bahru, Melaka Semabok, Melaka Sungai Udang, Bukit Terendak
	Alor Gajah	Pekan Durian Tunggal, Durian Tunggal Ramuan China Besar, Masjid Tanah
	Jasin	Pondok Batang, Asahan Sebatu, Merlimau Serkam, Merlimau Sempang, Merlimau
1962	Melaka Tengah	Pernu, Melaka Malim, Melaka Cheng, Melaka Sempang Bukit Katil, Melaka Ayer Keroh, Melaka
	Alor Gajah	Ayer Pa'abas, Alor Gajah Kuala Linggi, Masjid Tanah Ramuan China Kechil, Masjid Tanah Padang Sebang, Tampin
	Jasin	Sempang Bekoh, Asahan Kesang, Jasin Bemban, Jasin

Talipe. 2 Opereter sebok menyambungkan panggilan2 talipon dari orang ramai.

1963	Melaka Tengah	Krubong, Melaka Lorong Pandan, Melaka
	Alor Gajah	Machap Umboo, Durian Tunggal Kampong Paya Rumput, Masjid Tanah Kuala Sungga, Tebong
	Jasin	Sungai Rambai, Merlimau Umbai, Merlimau
1964	Melaka Tengah	Duyong, Melaka Telok Mas, Melaka Tanjong Minyak, Melaka Bukit Serendit, Melaka Padang Temu, Melaka Paya Dalam, Ayer Molek, Melaka Tanah Merah, Bukit Terendak Pengkalan Perigi, Tanjong Kling

Tahun	Daerah	Kampong
	Alor Gajah	Machap Bahru New Village, Durian Tunggal Kuala Sungai Bahru, Masjid Tanah
	Jasin	Chin Chin, Jasin Ayer Merbau, Jasin Sempang Kerayong, Jasin Selandar, Jasin Tehel, Jasin Chohong, Jasin Tedong, Merlimau Ayer Tawar, Merlimau Pulai, Merlimau
1965	Alor Gajah	Tanjong Bidara, Masjid Tanah
	Jasin	Masjid Baru, Asahan Chenderah, Jasin
1966	Alor Gajah	Sungai Petai, Alor Gajah Pegoh Dalam, Alor Gajah Pekan Gadek, Alor Gajah Tanjong Rimau Dalam, Alor Gajah Kampong Pulau, Masjid Tanah
	Jasin	Kelubi, Jasin Rim, Jasin Batu Gajah, Merlimau Kampong Berangan Enam, Merlimau On Lok Village, Batang Melaka
1967	Melaka Tengah	Ujong Pasir (Dekat Sempadan Bandaran)
	Alor Gajah	Kampong Londang, Sg. Baru Tengah, Masjid Tanah
	Jasin	Ayer Kangkong, Jasin
1968	Melaka Tengah	Pantai Kundor, di-Long Beach, Tanjong Kling Balai Raya, Alai, Melaka Sentosa Gardens, Bukit Bahru, Melaka Bukit Piatu, Melaka.

Pondok Talipon di-kawasan Luar Bandar.

Kakitangan2 Pejabat Talikom sedang giat bekerja.

Tahun **Daerah**
1968 Alor Gajah

Kampung

Pekan Lubok China, Masjid Tanah
 Durian Daun, Sg. Baru Ulu, Masjid Tanah
 Simpang Ampat, Taboh Naning, Alor Gajah
 Kg. Ayer Molek, Sg. Baru Ilir, Masjid Tanah
 Belimbing Dalam, Durian Tunggal
 Batu 31, Sungei Siput, Alor Gajah
 Ayer Limau, Masjid Tanah
 Paya Datok, Pegoh, Alor Gajah
 Kampong Sungai Buloh, Alor Gajah
 Batu 7 Gangsa, Durian Tunggal
 Rantau Panjang, Ayer Pa' abas
 Alor Gajah
 Lubok Redan, Sg. Baru Ilir
 Kampong Kemuning, Tebong

Jasin

Kesang Pajak, Jasin
 Kampong Lanchang, Merlimau
 Ulu Duyong, Jasin
 Kampong Jus, Jasin
 Kemendore FLDA, Jasin
 Parit Keliling, Asahan
 Pondok Kempas, Jasin
 Semujok, Merlimau
 Batu 11, Jln Melaka/Jasin, Jasin
 Batu 21, Kg. Rim, Jasin

Ranchangan2 untok membenakan pondok2 Talipon ini telah memakan belanja sabanyak \$344,287.00

JABATAN PENERANGAN

PENERANGAN KEPADA RA'AYAT

Jabatan Penerangan ada-lah satu Jabatan Kerajaan yang menjalankan tugas2 tertentu-nya dengan mendatangkan hasil besar yang tidak dapat di-pegang atau lihat. Hasil2-nya chuma dapat di-nilai dengan berdasarkan kepada ramai atau tidak ra'ayat memahami dasar2 dan ranchangan2 yang di-laksanakan oleh Kerajaan.

Jabatan ini lebeh penting dalam sa-sabua negara bebas dan merdeka yang membangun saperti Negara Malaysia kita ini. Jabatan ini memainkan peranan yang penting dalam pembentokan negara, perpaduan ra'ayat dan penyematan semangat taat setia dan kasehkan negara. Jabatan ini sentiasa berdamping dengan ra'ayat untuk memberi gambaran yang benar terhadap kemajuan negara dalam bidang siasah, masharakat dan ekonomi.

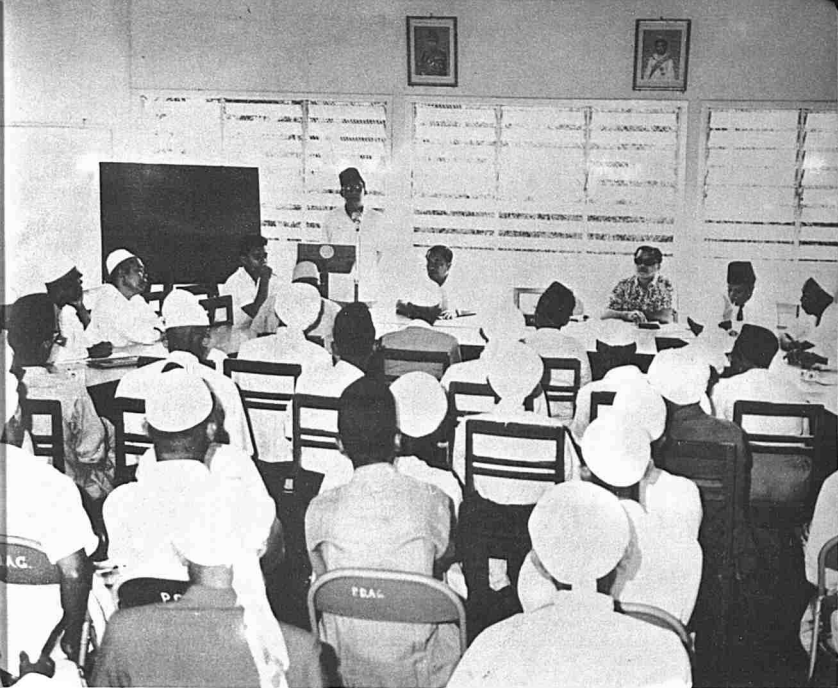
Penerangan yang memberi gambaran yang benar ini di-buat menerusi saloran2 saperti berikut:-

- (a) Sharahan/Cheramah
- (b) Temu Ramah
- (c) Kursus Tata Ra'ayat
- (d) Lawatan Sambil Belajar
- (e) Pertunjukan Wayang Gambar
- (f) Penerbitan
- (g) Pameran

Mengenalkan Negara ini kepada negara2 luar juga ada-lah tanggung jawab Jabatan ini yang sa-bahagian daripada-nya di-jalankan dalam negeri dengan melengkapkan pelawat2 atau wartawan2 luar negeri dengan penerangan2 lanjut berkenaan dengan Negara ini dalam semua lapangan.

(a) Sharahan/Cheramah

Untuk menghebahkan penerangan dan seranta menerusi saloran ini, pegawai2 dari Jabatan ini biasa-nya beruchap atau bersharah atas tajok2 yang berkaitan dengan Kerajaan atau yang membabitkan orang ramai sechara langsung atau tidak langsung. Dengan saloran ini, orang ramai berpeluang menyuarakan buah fikiran mereka atau menyoyal atas satu2 perkara yang mereka muskhilkan. Banyak-nya peserta yang menjadi pendengar dalam sharahan atau cheramah ini bergantung kepada ramai-nya penduduk sa-sabua tempat.

▲ Peserta2 Kursus Tata Ra'ayat Sa-Hari sedang mendengar sharahan oleh Y.B. Setia-usaha Kerajaan.

▶ Sa-orang Pegawai Kerajaan sedang memberi cheramah di-Kursus Tata Ra'ayat sa-Hari.

(b) **Temu Ramah**

Menerusi saluran ini penerangan dan seranta di-buat atas tajok2 yang datang-nya daripada peserta2, lebeh kurang enam tujuh orang. Chara ini tidak menyedarkan peserta2 bahawa pegawai yang menjalan-nya ada-lah melaksanakan tugas-nya dan dengan chara ini juga peserta2 bebas mengeluarkan buah fikiran masing2. Ini-lah satu chara menyampaikan penerangan dengan berkesan dan memberi fahaman yang lanjut.

(c) **Kursus Tata Ra'ayat**

Menyampaikan penerangan melalui saluran ini pula menyedarkan peserta2 yang ramai (lebeh kurang 60 orang) bahawa apa yang di-suarakan dalam kursus ini akan menjadi taksiran tentang pendapat orang ramai terhadap satu2 perkara yang berkaitan dengan Kerajaan.

Pegawai2 yang mengambil bahagian dalam pemberian sharahan ia-lah wakil2 Jabatan Kerajaan, termasuk juga Ketua Menteri atau Menteri2 Persekutuan.

(d) **Lawatan Sambil Belajar**

Lawatan Sambil Belajar di-anjorkan bagi lebeh kurang 35 orang peserta untuk mendapat penerangan dengan chara melihat perkara2 yang selama ini mereka pernah mendengar. Ini satu lagi chara yang lebeh berkesan. Peserta2 biasa-nya di-bawa melawat ranchangan2 negara dan pembangunan luar bandar di-mana pegawai2 berkenaan akan memberi penjelasan yang lebeh lanjut.

(e) **Pertunjukan Wayang Gambar**

Melalui saluran ini pula orang ramai yang menjadi penuntun mendengar penerangan sambil melihat perkara2 yang di-terangkan dalam satu2 gambar (film). Gambar2 yang di-tunjokkan bukan-lah semata2 menjadi hiburan tetapi menjadi pelajaran, tunjok ajar, panduan dan pengetahuan. Gambar2-nya tidak-lah seperti yang di-dapati di-panggung2 wayang. Semua-nya menunjukkan kemajuan2 yang di-chapai oleh Kerajaan dalam berbagai bidang - siasah, ekonomi dan masyarakat serta ranchangan2 Kerajaan.

(f) **Penerbitan**

Bagi orang2 yang tahu membacha, Jabatan ini dari sa-masa ka-samasa mengeluarkan ri-salah2, majalah2 dan poster2 yang mengandongi hal2 atau perkara2 yang di-hebahkan menerusi saluran2 lain.

'Warta Malaysia' ada-lah satu daripada penerbitan mingguan, dalam semua bahasa. Penerbitan tersebut mengandongi renchana2 dan peristiswa2 yang berkaitan dengan Kerajaan dan penerbitan ini di-bahagi2 perchuma kepada pembacha dalam semua lapisan masyarakat.

(g) **Pameran**

Penerangan dan seranta juga dapat di-jalankan dengan chara pameran. Dalam pameran2 yang di-anjorkan, Jabatan ini, selain daripada menerangkan tugas2-nya, menunjukkan bangunan2 Kerajaan yang menjadi lambang negara, seperti Bangunan Parlimen, Masjid Negara dan Stadium Negara, di-segi demokrasi, ugama, sukan dan sabagai-nya.

Pertunjukan pentas ada-lah satu chara penerangan di-sampaikan kepada ra'ayat tetapi oleh kerana saluran ini memerlukan banyak persediaan, masa dan perbelanjaan yang lebeh, maka ia-nya jarang di-gunakan sa-bagai saluran2 yang lain. Hingga hari ini sa-banyak 20 pertunjukan pentas di-adakan dalam Negeri Melaka ini dan menarek penuntut sa-ramai lebeh kurang 16,650.

Pasokan Penerangan sedang berkhidmat.

Jabatan ini juga berdamping rapat dengan ahli2 akhbar, Jabatan Talivishen dan Radio dalam hal membuat liputan akhbar bagi peristiwa2 yang berlaku dalam Negeri Melaka ini. Hingga hari ini sa-banyak 1226 siaran akhbar telah di-buat bagi Negeri Melaka.

Alat Siaraya

Kerjasama juga telah di-beri kepada Jabatan2 Kerajaan atau pehak2 berkenaan apabila alat siaraya di-kehendaki bagi berbagai2 achara dan lawatan2 Ketua Menteri dan Menteri2 lain yang membuat ucapan kepada orang ramai.

Kemerosotan angka2 dalam rajah2 yang menunjukkan kegiatan Jabatan ini ada-lah oleh kerana sebab2 yang tidak dapat di-elakkan, sa-umpama kerosakan alat siaraya, kereta atau kekurangan kakitangan yang di-tarek keluar oleh Pejabat Penerangan Pusat untuk bertugas sementara di-negeri2 lain.

PENERANGAN DAN SERANTA

Jabatan Penerangan ada-lah sendi utama dalam bidang penerangan dan seranta bagi menerangkan dasar2 Kerajaan kepada raayat.

Perkhidmatan2 penerangan antara tahun 1961—1968:-

Kursus	Jumlah Kursus	Penuntun.
Kursus Tata Raayat Sa-Hari	28	3,793
Kursus Perhimpunan Tata Raayat	325	42,399
Kursus Lawatan Tata Raayat	749	29,396
Sharahan Terator	615	31,160
Sharahan Umum	7,825	871,325
Sharahan Wayang Gambar	4,669	3,618,405
Ramah Tamah	9,527	103,703
Wayang Gambar Sahaja	244	164,110
Kursus Tata Raayat	26	1,607

PENERBITAN:

Jabatan ini dari sa-masa ka-samasa mengeluarkan risalah2, majallah2, dan poster2 yang mengandongi hal2 atau perkara2 yang di-hebahkan menerusi saluran2 lain.

"Kejayaan Melaka" ini ada-lah berisi berita Kemajuan Negeri dalam Ranchangan2 yang di-jalankan dari masa ka-masa.

"Kejayaan Melaka" ada-lah di-keluarkan oleh Jabatan ini pada tiap2 bulan sa-banyak 3,000 naskah dan di-sebarkan kepada raayat bagi satu2 keluaran.

TUGAS UTAMA:

Keutamaan di-beri oleh Jabatan ini dalam usaha2 menyematkan perasaan ta'at setia ra'ayat kepada Negara dan meyakinkan ra'ayat kepada Kerajaan dengan menyedarkan dan menggesa ra'ayat supaya menentang dan menghapuskan sa-barang da'ayah palsu dan dusta yang bertujuan untuk merosakkan keyakinan ra'ayat kepada Kerajaan. Usaha juga di-jalankan bagi menjelaskan sa-suatu perkara atau dasar Kerajaan yang di-salah fahamkan oleh ra'ayat.

SIARAN AKHBAR

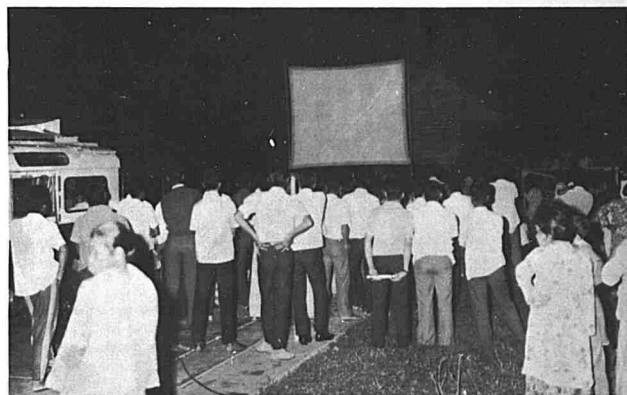
Jabatan ini berdamping rapat dengan ahli2 akhbar, Jabatan Talivishen dan Radio Malaysia untuk liputan filem, rakaman dan siaran akhbar bagi peristiwa2 yang berlaku dalam Negeri Melaka ini. Hingga hari ini sabanyak 1,226 siaran akhbar telah di-siarkan dalam Negeri Melaka.

▲ Pegawai Luar Penerangan menyampaikan risalah2 kepada orang2 ramai semasa pertunjukan wayang gambar di-Daerah Jasin.

▶ Pertunjukan wayang gambar oleh Jabatan Penerangan di-sa-buah kampung.

▼ Penerbitan2 yang di-ke-luar-kan oleh Jabatan Penerangan.

PUSAT PENYELIDEKAN GETAH TANAH MELAYU

Pusat Penyelidikan Getah ada-lah menjalankan usaha2 memberi nasihat kepada pekebun2 kecil atas chara2 yang baik bagi menanam getah, meninggikan mutu penghasilan dan mencari pamasaran.

Tujuan2-nya yang utama ada-lah untuk menambahkan lagi daya dan mutu pengeluaran getah supaya mendapat harga yang baik. Dengan jalan yang demikian akan menambah pendapatan pekebun2 kecil dan memperbaiki ekonomi mereka.

Kempen:

Pusat Penyelidikan Getah ada-lah menyelenggarakan kempen2 untuk memberi nasihat kepada pekebun2 kecil dengan mengadakan perjumpaan2, memberi cheramah dan menayangkan wayang gambar.

Pegawai2 dari Pusat Penyelidikan Getah ada-lah juga membuat lawatan2 ka-kampong2 untuk menunjok pekebun2 kecil chara2 menyediakan keping2 getah yang bermutu, meremis getah dan chara2 menjauhi dan menchegeh penyakit getah.

Pekebun2 kecil juga di-beri peluang menghadhiri kursus yang di-anjorkan oleh Pusat Penyelidikan Getah di-kampong2 dan di-Sekolah Latehan Getah Ayer Pa'Abas, Alor Gajah.

Kejayaan2:

Hingga sekarang Pusat Penyelidikan Getah dengan bantuan MARA telah berjaya menubuhkan 21 buah Pusat Penyelidikan Getah Berkumpul di-Negeri Melaka dengan perbelanjaan sebanyak \$39,190/- Sebanyak 6 buah rumah asap telah juga di-bena di-Pusat2 tersebut.

▲ Berjualan getah berkelompok di-pusat-nya di-Telok Mas.

▲ Kursus latihan getah di-Bukit Durian, Melaka.

▼ Pusat Penyelidikan getah berkelompok di-Kg. Paya Rumput, Sg. Udang.

KEBUDAYAAN, BELIA DAN SOKAN

Pejabat Kebudayaan, Belia dan Sokan Negeri Melaka telah di-tubuhkan pada 1hb. Januari, 1967 di-Bangunan U.M.N.O., Jalan Hang Tuah, Melaka, di-ketuai oleh Pegawai Kebudayaan, Belia dan Sokan Negeri dan sa-orang Penolong-nya. Dengan ada-nya pejabat ini maka dapat-lah Belia2 dan Persatuan2 mereka berdamping rapat dengan Pegawai2-nya untuk melaksanakan urusan2 dalam perkhidmatan, Kebudayaan, Belia dan Sokan dan seterusnya segala rancangan2 sama ada lancharan Kerajaan mahu pun masharakat di-Kampung masing2.

KEMAJUAN2 KEBUDAYAAN:

Semenjak pejabat ini di-adakan, lebeh daripada satengah kelab2 belia telah mengadakan SeksiKebudayaan—dalam seni tarian, musik, lukisan, silat dan drama. Kebolehan2 dan chiptaan mereka telah dapat mereka mempersembahkan di-tamasha2 anjoran kerajaan dan bersendirian.

BELIA:

Hingga sekarang sa-banyak 64 buah kelab Belia telah di-tubuhkan yang mempunyai ahli sa-ramai 4,146 orang.

Pada tahun 1967, sa-ramai 27 ahli belia telah di-beri peluang untuk mengikuti kursus2 saperti Pimpinan, Urusan Rumah Tangga, Seni Tari dan Drama, Pertukangan Tangan, Seni Foto dan Sokan di-Pusat Latehan Belia Negara, Peretak, Kuala Kubu Bharu, Selangor. Mereka yang telah kembali daripada kursus2 tersebut telah dan sedang memberikan chiptaan2 yang mereka perolehi kepada ahli2 kelab masing2. Sa-lain daripada itu sa-ramai 25 orang belia (tidak semua-nya terdiri daripada kelab2 belia) telah di-pilih untuk menghadziri kursus selama 2 tahun di-Angkatan Belia Pelupor Negara, Dusun Tua, Selangor. Jenis Kursus yang di-jalankan di-Pusat ini termasuk Mekanik, Electronic & Electrical Engineering, Pertanian, Pertukangan Kayu dan Jahitan.

▲ Belia2 bergotong royong membena jamban Churat di-Bukit Pulau, Melaka.

▶ Belia2 bergotong royong membena perigi di-kampung.

▼ Pengerusi Javadiri Daerah Melaka Tengah, Enche Mohd. Saufi b. Abdullah memberi penerangan sa-belum kerja gotong royong di-jalankan.

Gotong Royong Aspek Pertanian:

Salain daripada gotong royong seperti membersekan rumah2 ibadat, tanah perkuboran, membuat jalan2 kecil dan parit2 di-kampung, belia2 telah berusaha dalam bidang pertanian. Sa-bahagian daripada 20 buah kelab yang giat dalam lapangan ini telah mendapat hasil bukan sahaja untuk makanan sendiri tetapi juga untuk jualan. Kesedaran belia dalam pertanian ada-lah menggalakkan dan sa-tengah daripada ibu bapa telah berkerjasama dengan mereka dan memberi tanah2 yang kosong untuk di-usahakan oleh belia2.

Gotong Royong Aspek Kesihatan:

Dalam aspek Kesihatan 2 buah kelab telah mengambil bahagian chergas untuk membuat jamban Churah. Usaha mereka ini dalam lapangan kesihatan ada-lah memberi ma'ana yang besar kepada masyarakat kampung khas-nya. Kelab Kebajikan Pemuda Pemudi, Merlimau, mempunyai bengkel kesihatan sendiri atau "Workshop" untuk membuat mangkok jamban dan lain2. Usaha mereka bukan sahaja membuat dan menjual mangkok jamban yang murah kepada orang2 kampung bahkan juga bergotong royong untuk membena rumah2 tandas kepada pembeli2.

SOKAN:

Tiap2 pertubuhan ada seksi sokan mereka masing2 dan mereka chergas dalam lapangan ini seperti mengadakan perlawanan di-antara persatuan dan juga di-lain2 negeri.

Majlis Sokan Negeri telah di-hidupkan kembali yang di-ketuai oleh Y.A.B. Ketua Menteri Melaka, Dato' Haji Talib bin Karim D.K.S.J., J.P. Majlis Sokan Negeri ini dapat menjalakan segala jenis sokan dengan lichen dan terator.

PASOKAN KHIDMAT BELIA:

Sa-bagai satu usaha bagi menolong Kerajaan dalam kerja2 membantu dan memulehkan mangsa2 banjir atau pun malapetaka dan lain2 Pasokan Khidmat Belia telah pun di-tubuhkan di-keseluruhan Negeri Melaka. Sa-banyak 18 buah Pasokan telah di-tuboh dalam negeri ini.

Bagi keseluruhan-nya Persatuan2 Belia di-negeri ini ada-lah chergas dan kegiatan mereka sangat-lah di-galakkan.

- ▲ YAB Ketua Menteri, Melaka turut sama dalam ranchangan membeni jalan Kampong Rim, Jasir, yang di-buat oleh Belia.
- ▶ Kaum Portugis menunjukkan tarian kebudayaannya.
- ▼ Belia2 bergotong royong membersehk kampung.

RANCHANGAN2 UNTOK MEMBANTU RAAAYAT YANG BERPENDAPATAN KECHIL

Ranchangan Motobot untok nelayan2

Dalam tahun 1967 Kerajaan Negeri telah pun melancarkan suatu ranchangan untok menolong nelayan2 meminjam wang bagi membeli motobot2. Ranchangan itu ada-lah bertujuan untok memberi kemudahan2 dan menolong mereka menjalankan perusahaan menangkap ikan dengan sendiri-nya dan tidak lagi memakan gaji kepada saudagar2 ikan. Dengan jalan yang demikian nelayan2 itu akan mempunyai peluang untok menambahkan pendapatan mereka.

Pada tahun 1967 Kerajaan Negeri telah membeli 50 buah motobot dengan perbelanjaan sabanyak \$192,228/-. Motobot2 itu telah di-tempah di-Limbongan MARA Kuala Terengganu dan berharga sabanyak \$3,900/- sabuah. Tiap2 sabuah motobot itu ada-lah di-punyai oleh dua orang nelayan yang di-kehendaki membayar sabanyak \$75/- sabulan selama 5 tahun. Pada tahun 1968 wang sabanyak \$40,000/- telah di-untokkan bagi ranchangan ini.

Ranchangan membelikan basikal bagi murid2 sekolah

Suatu ranchangan untok membantu ibu bapa yang kurang mampu dan menggalakkan anak2 mereka meneruskan pelajaran di-sekolah2 menengah telah di-mulakan pada tahun 1967. Pada tahun itu sabanyak 1,057 buah basikal telah di-beli dengan perbelanjaan sabanyak \$126,804/. Pembayaran ada-lah di-kenakan sabanyak \$2.50 sabulan selama 48 bulan. Ranchangan ini ada-lah mendapat sambutan yang baik dan wang sabanyak \$40,000/- telah di-untokkan bagi tahun 1968.

Ranchangan bantuan buku2 teks kepada murid2 sekolah

Pada tahun 1967 Kerajaan Negeri telah memberi bantuan kepada murid2 dalam Tingkatan I dalam Sekolah Menengah Kebangsaan/Inggeris dan Darjah Peralihan yang kurang kemampuan untok melanjutkan persekolahan mereka. Bantuan ini ada-lah di-buat oleh kerana hendak menggalakkan ibu bapa menghantar anak2 mereka ka-sekolah2 menengah supaya mereka dapat meneruskan pelajaran ka-tingkatan2 yang lebeh tinggi. Sabanyak 1,127 orang murid2 telah mendapat faedah daripada ranchangan ini dan wang sabanyak \$16,000/- telah di-belanjakan pada tahun 1967.

Di-samping itu Kerajaan Negeri ada-lah juga memberi biasiswa2 kechil kepada murid2 yang menunjokkan pelajaran2 yang baik tetapi kurang kemampuan untok meneruskan pelajaran mereka. Biasiswa yang berharga \$15,000/- ada-lah di-beri pada tiap2 tahun.

Ranchangan Peti Talivishen

Satu lagi ranchangan untok faedah raayat di-seluruh Negeri Melaka ia-lah ranchangan peti Talivishen untok kampung2. Peti2 Talivishen ini di-beri dengan perchuma kepada Jawatankuasa Kemajuan Kampong dan di-simpan di-Balai2 Raya atau lain2 tempat yang di-setujui oleh Kerajaan. Di-tempat2 di-mana tiada bekalan letrik "generator" ada-lah di-berikan.

Dalam tahun 1967 Kerajaan Negeri telah membeli 88 buah peti Talivishen dan 81 buah generator dengan perbelanjaan sabanyak \$67,392/-.

- ▲ Upacara menyerahkan motobot2 kepada Nelayan2 di-Tg. Kling oleh YAB Tun Abdul Razak.
- ▶ YAB Tun Abdul Razak bertemu dengan Nelayan2 yang menerima motobot2 Kerajaan di-Tg. Kling.
- ▶ Rumah Murah di-Pringgit, Melaka Tengah telah di-bena oleh Kerajaan Negeri.

Khutub Kanah Bergerak

Kerajaan Negeri mempunyai dua buah Khutub Kanah Bergerak yang melawat ka-kampung2. Rancangan ini ada-lah memberi faedah yang besar kepada murid2 sekolah dan juga orang2 dewasa yang tinggal di-kawasan2 luar bandar. Sabanyak 65 buah kampung2 ada-lah di-lawati pada tiap2 bulan.

Rancangan pinjaman wang untuk membeli Tanah

Kerajaan Negeri telah melancarkan pada tahun 1966 suatu rancangan pinjaman wang untuk membeli tanah bagi pertanian. Rancangan ini ada-lah mengenakan pembayaran salam 15 tahun (yang paling lama) dengan faedah sabanyak 30% bagi satahunan. Rancangan ini ada-lah bertujuan untuk memberi kemudahan2 kepada raayat di-negeri ini untuk membeli tanah bagi kegunaan pertanian supaya dapat menambahkan lagi pendapatan mereka. Hingga sekarang saramai 75 orang telah mendapat faedah dibawah rancangan ini dan wang sajumlah \$500,000/- telah di-belanjakan. Rancangan ini mempunyai modal sabanyak \$2,000,000/- yang akan di-belanjakan dalam tempoh 5 tahun.

Rancangan menyambung paip ayer ka-rumah2.

Rancangan ini telah pun di-mulakan pada tahun 1967 untuk membantu penduduk2 luar bandar memasang paip ayer ka-rumah mereka. Pinjaman ini tidak mengenakan apa2 faedah dan pembayaran-nya ada-lah selama 30 bulan. Peruntukan sabanyak \$50,000/- telah di-untukkan bagi tahun 1968.

PERUMAHAN

Suatu daripada rancangan2 yang telah mendapat keutamaan dalam bidang pembangunan ia-lah rancangan Perumahan. Ada-lah menjadi dasar Kerajaan Negeri untuk membena rumah2 murah bagi raayat yang berpendapatan kecil, mengatasi masa'alah2 Kawasan sesak dan rumah2 haram. Tujuan Kerajaan membena rumah2 murah ia-lah untuk membantu mereka yang berpendapatan kecil dengan memberi mereka kemudahan2 supaya dapat membeli rumah2 dengan bayaran yang murah dan beransor2 atau menyewa rumah2 yang mereka mampu membayar-nya. Di-bawah dasar yang di-tetapkan oleh Kerajaan Tempatan dan Perumahan dan Kerajaan Negeri rumah2 murah itu ada-lah untuk keluarga yang mempunyai pendapatan \$300/- sa-bulan. Mereka2 yang mempunyai pendapatan lebih dari \$300/- sa-bulan boleh juga memiliki rumah2 itu dengan syarat mereka mempunyai keluarga yang ramai seperti berikut:-

Antara \$300—\$350 yang mempunyai keluarga tidak kurang daripada 7 orang
 Antara \$350—\$400 yang mempunyai keluarga tidak kurang daripada 8 orang

dan saterus-nya sa-hingga \$800/- sabulan dengan keluarga tidak kurang dari 16 orang.

Pembayaran bagi rumah2 murah itu ada-lah seperti berikut:-

- 1) Rumah2 yang di-beli dengan bayaran beransor tidak lebih dari \$35/- sa-bulan selama 17 tahun.
- 2) Rumah2 pangsa (untuk di-sewa) dengan bayaran tidak lebih dari \$50/- sa-bulan.

KEMAJUAN

Bil.	Rancangan	Bilangan Rumah	Jenis Rumah	Pinjaman dari Kerajaan Persekutuan	Pembelanjaan Kerajaan Negeri	Jumlah Pembelanjaan	Tarikh Stap	Sewa
1.	Kuala Linggi (bagi nelayan2)	80	Rumah Papan	\$ 8 0,000	\$ 86,650.00	\$ 166,650.00	15.11.1962	\$10 sa-bulan
2.	Pulau Sebang (Peringkat I)	51	Berderet L3/7	180,317	24,796.57	205,113.57	10.12.1962	a) Rumah Hujung \$30 sa-bulan b) Rumah Tengah \$27 sa-bulan
3.	Pringgit	100	Berderet L3/7	387,000	111,284.50	498,284.50	1. 4.1968	a) Rumah Hujung \$31 sa-bulan b) Rumah Tengah \$30 sa-bulan
4.	Bandar Hilir (Peringkat I)	56 (3 bilek) 95 (2 bilek)	Pangsa (4 block 4 tingkat)	860,000	belum di-ketahui	860,000.00		dalam pembenaan
5.	Bukit Piatu	240 (1 bilek) 4 (2 bilek) 32 (3 bilek) 8 rumah kedai	Pangsa	1,343,852	213,869.73	1,557,721.73		dalam pembenaan
Rancangan2 yang telah di-lulus dan akan di-selenggarakan:								
1.	Pulau Sebang (Peringkat II)	50	Berderet L3/7	\$150,000				
2.	Bandar Hilir (Peringkat II)	40	Pangsa	\$144,000				

<i>Bil.</i>	<i>Ranchangan</i>	<i>Bilangan Rumah</i>	<i>Mukim/Dacrah</i>	<i>Jenis Rumah</i>	<i>Pinjaman dari Kerajaan Persekutuan</i>	<i>Tarikh di-selenggarakan</i>
1.	Bukit Rambai	50	Melaka Tengah	Berderet L3/7	\$210,640.00	1968
2.	Sungai Udang	50	Melaka Tengah	Berderet L3/7	\$216,000.00	1968
3.	Pekan Jasin	50	Jasin	Berderet L3/7	\$231,400.00	1968
4.	Pekan Alor Gajah	50	Alor Gajah	Berderet L3/7	\$252,725.00	1968
5.	Masjid Tanah	50	Alor Gajah	Berderet L3/7	\$231,520.00	1968
6.	Tanjong Bidara	50	Alor Gajah	Berderet L3/7	\$213,280.00	1968
7.	Kampong Pulau	32	Alor Gajah	Berderet L3/7	\$138,426.00	1968

Ranchangan perumahan yang di-selenggarakan oleh M.A.R.A.:

Kerajaan Negeri ada-lah juga membelanjakan wang bagi membenakan dan merata tapak bagi ranchangan2 perumahan yang di-selenggarakan oleh M.A.R.A. Ranchangan2 itu ada-lah seperti berikut:-

Ranchangan Bukit Katil
 Ranchangan Lipat Kajang
 Ranchangan Bukit Api
 Ranchangan Kampong Gelam

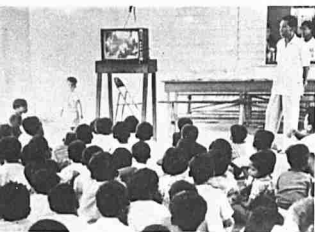
Ranchangan perumahan Ayer Kroh:

Suatu kawasan perumahan yang di-chadang menjadi sabagai pekan baru atau "Satellite Town" kepada Bandar Melaka akan di-buka di-Ayer Kroh. Kawasan2 ini akan mempunyai tapak2 yang tertentu bagi kawasan2 perumahan, perusahaan, perniagaan, bangunan2 Kerajaan dan lain2 yang mengikut konsep baru mengenai kemajuan kawasan. Ranchangan perumahan ini akan di-jayakan oleh sa-buah Sharikat Perumahan Bersendirian dan ada-lah terbuka kepada penduduk2 di-Negeri Melaka.

- ▼ Sa-bahagian daripada motobot2 yang di-serahkan kepada Nelayan Tg. Kling.

- ◀ Ketua Menteri menyerahkan basikal kepada bapa sa-orang murid sekolah.

- ▼ Peminjam2 buku dalam Khutub Khanah bergerak dan orang2 di-kawasan luar bandar sedang menggunakan kemudahan2 yang di-beri oleh Khutub Khanah bergerak.

- ▲ Penduduk2 Kampong sedang menekmati Ranchangan Televisi yang di-adakan oleh Kerajaan Negeri.

- ▶ Peserta2 lawatan tata ra'ayat sedang menaiki bas Kerajaan Negeri Melaka sa-lepas mendengar penerangan rangkas di-Bilik Gerakan Negeri.

Sa-buah daripada motobot yang di-serahkan kepada Nelayan membawa beberapa orang Pem-
besar2 mengelilingi kawasan perayeran Tanjong Kling.

▲ Pegawai2 Pejabat Ukor menjalankan tugas mereka di-Pantai Serkam.

▲ Pegawai2 Pejabat Ukor menjalankan tugas mereka di-Pantai Serkam.

▲ Pegawai2 Pejabat Ukor menjalankan tugas mereka di-Selandar.

UKOR

Jabatan Ukor ada-lah memainkan peranan yang penting dalam urusan sukat menyukat tanah bagi Rancangan Kemajuan Luar Bandar di-Negeri ini.

Satu daripada tugas2 utama Jabatan Ukor ia-lah melaksanakan segala kerja2 mengukur dan menyimpan semua rekod2 perlu untuk kenyataan kekal bagi menentukan tanah2 yang dinyatakan dalam hak milek yang di-keluarkan oleh Kerajaan. Jabatan ini juga telah melaksanakan kerja2 mengukur bagi Rancangan Kemajuan Tanah seperti Rancangan Kemajuan Tanah Persekutuan, Rancangan Tanah Pinggir dan Rancangan ukoran terkawal dan kawasan2 berkompul.

Dari ini kerja2 ukor yang berkaitan dengan rancangan pembangunan luar bandar seperti pengambilan tanah untuk membuat dan melebarkan jalan dan untuk Parit dan Taliayer, sekolah kelinik2, balai2 raya dan lain-nya telah pun di-laksanakan.

Sembilan Rancangan Tanah di-jadualkan di-buka bagi tahun 1968. Kerja tebang menebang di-kawasan Rancangan ini sedang di-jalankan dan sa-baik2 saja kawasan ini di-bersekhan pasokan2 pengukur akan di-tugas mengukur di-situ. Lima daripada rancangan ini di-dalam kawasan Daerah Utara sementara yang empat lagi di-dalam Daerah Selatan.

Kemajuan2 yang telah di-jalankan oleh Jabatan ini ada-lah seperti di-rengkaskan di-bawah ini:-

1961 — 1967

	Alor Gajah		Jasin		Melaka Tengah	
	Lot.	Ekar	Lot.	Ekar	Lot	Ekar
(1) Pinggir	1189	5092	1259	5029	258	1350
(2) Terkawal	197	832	303	890	480	1250
(3) Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan	1154	6560	1263	5210	—	—
(4) Pengambilan Tanah untuk jalan.	1582	6453	2205	3777	1405	3532
(5) Parit dan Taliayer	403	508	2231	4345	1358	2724
(6) Balai Raya, Klinik dan Surau dan lain2.	139	222	106	409	83	176
<i>Jumlah</i>	4664	19667	7367	19660	3584	9032

MAJLIS PERBANDARAN

Majlis Perbandaran Melaka

Majlis Perbandaran Melaka yang dahulu-nya di-bawah kuasa Parti Sosialis telah di-ambil alih oleh Kerajaan Negeri. Samanjak itu banyak kemajuan2 telah tercapai dan kedudukan kewangan Majlis itu telah bertambah baik. Majlis Perbandaran itu ada-lah memberikan perkhidmatan2 yang memuaskan kepada orang ramai yang tinggal di-dalam kawasan Perbandaran.

Kemajuan2

Jalan2 Raya

Tahun		Panjang	Perbelanjaan
1960—62	Dari sempang Jalan Munshi Abdullah/Jalan Bendahara kepada simpang Jalan Temenggong/Jalan Panjang.	1,800 kaki	\$446,000
1963—64	Dari simpang Jalan Hang Tuah/Jalan Bachang Jalan Besar Bachang.	1,000 kaki	\$323,000

Melebarkan jalan2

Jalan Bandar Hilir, Jaling Hang Tuah, Jalan Mata Kuching, Jalan Tengker, Jalan Kilang.

Jambatan2

1957—58	Jambatan Lantai	Pasar Baru	\$ 26,000
1957—59	Jambatan Tan Kim Seng		\$280,000
1962—63	Jambatan Chan Koon Cheng		\$310,000

Longkang Besar

1957—1967	Jalan Kee Ann)	
	Jalan Gajah Berang)	
	Mata Kuching Dalam)	
	Pengkalan Rama Tengah)	\$280,000
	Jalan Bachang)	
	Jalan Bandar Hilir)	
	Jalan Chan Koon Cheng)	
	Jalan Hang Tuah)	

Longkang2 konkarit tepi jalan bagi menggantikan longkang2 tanah \$252,652.

Rumah2 Pekerja

1957—1967	Jalan Bukit China)	
	Kampong Ampat)	
	Jalan Bukit Serendit)	\$303,000.
	Jalan Kubu)	

Pejabat Majlis Perbandaran dan Dewan Bandaran

1960—1962	Bangunan tiga tingkat bagi Pejabat2)	
	Setiausaha)	
	Jurutera Perbandaran)	\$670,000.
	Jurutera Ayer)	
	Pegawai Kesihatan)	

Rumah Murah

1962—1966	Rumah Pangsa 9 tingkat di-Jalan Bendahara.	200 buah rumah 2 bilek. 14 buah kedai 1 klinik	\$2,000,000
-----------	--	---	-------------

Sambongan Pasar Besar

1963—1966	Sambongan 2 tingkat dengan 3 buah bilek sejok.		\$260,000
-----------	--	--	-----------

Gerai2 Penjaga

1966	45 buah di-Taman Merdeka	\$ 46,000
1967	15 buah di-Jalan Gelanggang	\$ 30,000

Perhentian Teksi

Jalan Kilang	Bangunan untuk 12 buah tempat menyimpan teksi dan gerai2, dan padang bagi 130 buah teksi.	\$ 150,000
--------------	---	------------

Balai2 Raya

1967—1968	Ujong Pasir Tengkeru	\$110,000
-----------	----------------------	-----------

Pusat Pelanchong

Jalan Kota	\$70,000
------------	----------

Rumah Sembleh Binatang

Pada tahun 1963 sebuah alat x-ray di-pasang di-Rumah Sembleh Binatang.

Lampu2 Jalan

Pada tahun 1967 kuasa (wattage) lampu2 di-Jalan telah di-tambah kepada 150,000 watt dan di-pasang dengan lampu2 yang berchahaya terang (Mercury Vapour) di-simpang2 dan jalan2 bulatan di-pasang dengan lampu2 'Sodium Vapour'.

Bekalan Ayer

Majlis Perbandaran selain dari menyelenggarakan kerja2 pembaikan am kepada bekalan ayer yang sedia ada, telah mengadakan bekalan ayer ka-kawasan2 luar bandar seperti berikut:-

- (i) Kawasan Pembangunan Bukit Baru—Perengkat II & III
- (ii) Power Station Tanjong Kling Lembaga Letrik Negara dan Rumah2 kakitangan.
- (iii) Umbai ka-kampong Merlimau
- (iv) Bukit Rambai ka-kampong Ayer Salak
- (v) Steshen Pertanian Pulau Gadong
- (vi) Ayer Molek dan Kandang

▲ Bangunan Perhentian Bas Besar sedang di-bena di-Jalan Kiang.

▼ Beberapa garai2 makan di-tepi Sungai Melaka telah di-bena oleh Kerajaan Perbandaran Melaka.

▼ Pekerja2 Perbandaran sedang membena Jalan Bunga Raya.

Pembukaan rasmi sa-buah Balai Ra'ayat di-Ujong Pasir berharga sa-banyak \$130.000 oleh YAH Ketua Menteri, Melaka.

- (vii) Sekolah Inggeris Rendah Bukit Baru dan Zone 'G'
- (viii) Sekolah Kebangsaan Bukit Piatu hingga Masjid di-Solok Bukit Baru.

Tempat2 yang tersebut di-bawah di-dalam Kawasan Perbandaran telah di-bekalkan dengan ayer:-

- (i) Jalan Bachang
- (ii) Kampong Tiga, Kesang Lane, Lorong Kapitan, Lorong2 Maringgu dan Dato Manila.
- (iii) Lorong Pandan
- (iv) Pengkalan Rama Tengah
- (v) Kampong Enam
- (vi) Ujong Pasir dan Portuguese Settlement
- (vii) Kampong Bandar Kaba
- (viii) Jalan Bulatan yang Baru
- (ix) Tengkeria Pantai II

Bekalan2 Ayer telah juga di-berikan kepada beberapa Rancangan Perumahan baik di-kawasan2 Perbandaran mahu pun di-luar bandar.

Penggantian Saloran Paip Ayer

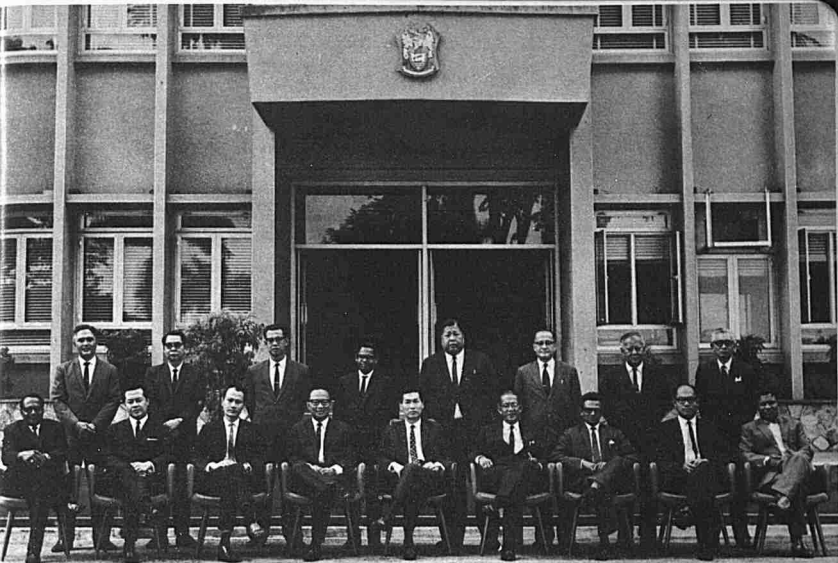
Untuk menambahkan bekalan ayer, saloran2 paip ayer di-kawasan2 yang tersebut di-bawah telah di-gantikan:-

- (i) 9" saloran di-gantikan dengan 12" A.C. paip sepanjang Jalan Kota dan Jalan Bandar Hilir.
- (ii) 9" saloran di-gantikan dengan 12" A.C. paip sepanjang Jalan Bukit Senjuang hingga Jalan bulatan Semabok.
- (iii) 8" dan 6" di-gantikan dengan 4" saloran telah di-buat di-Jalan Durian Daun dan Jalan Depoh.

Mengikis dan mengator sa-mula (Re-lining) Paip2 Ayer

Mengikis dan mengator sa-mula paip2 ayer (yang di-dapati berkarat) telah di-jalankan sepanjang:-

- (i) Jalan Tengkeria
- (ii) Jalan Bukit Senjuang dan Jalan Bandar Hilir.

Jawatan kuasa Majlis Perbandaran Kota Melaka. barisan hadapan: dari kiri 1. En. S. Doraisamy. 2. En. Lee Geok Tong. 3. En. Vincent Lai. 4. En. Ng Chong Chee KMN. PJK. 5. YB. Dato^o Tan Cheng Swee DKSJ. JP. 6. En. Ahmad bin Lajis AMN. 7. En. N.V. Patel 8. En. Tan Jin Lee. 9. Dr. K. Dharmaratnam.

▼ Bangunan Perbandaran, Melaka.

▼ Bangunan Pusat Pelanchongan telah di-bena oleh Kerajaan ,
berharga sa-banyak \$70,000.

KEMAJUAN DAERAH

DAERAH, MELAKA TENGAH

RANCHANGAN PERSEKUTUAN RANCHANGAN KECHIL

JALAN2 dan JAMBATAN

Tahun 1964—1967

Bagi kemudahan2 pengangkutan dan pengalaman di-Luar2 bandar. Kerajaan telah membena jalan2, jambatan bagi menghubungkan pekan2 dan kampung2.

J A M B A T A N

Mukim/Kampung	Harga
Kolam Klebang Kechil	\$ 800.00
Solok Bukit Baru/Bukit Pulau	1,200.00
Solok Bukit Piatu	400.00
Solok Kolam Batu	400.00
Solok Padang Jambu	400.00
Solok Bukit Bruang	500.00
Solok Bukit Baru Dalam	1,000.00
Pemetong Paya Dalam/Ūmbai	5,000.00
Pemetong Cheng/Tg. Minyak	2,000.00
Pantai Kundor	1,000.00
Bukit Durian Solok Bertam Ulu	4,000.00
Bertam Ulu	2,000.00
Kolam Klebang Kechil	300.00
Limbongan	300.00
Kerongkong Tg. Kling	200.00
Bukit Katil	1,000.00
Pengkalan Minyak	600.00
Culvert—Duyong	70.00
Sg. Tambak Bugis (3 buah)	1,500.00
Solok Hilir Paya Rumpit (2 buah)	600.00
Pernu (2 buah)	1,000.00
Solok Tanah Merah Krubong	4,500.00
Kerongkong	250.00
Kampung Gelam (2 buah)	2,400.00
Ayer Salak	500.00
Tambak Paya (3 buah)	750.00
Solok Kpg. Pulau (membaiki)	300.00
Sg. Ayer Hitam (membaiki)	1,500.00
Paya Dalam (11 buah)	9,000.00
Pernu Bukit Lintang	300.00
Bukit Mata (jambatan taliayer)	1,000.00
	<hr/>
	\$ 44,770.00

J A L A N

Mukim/Kampong	Harga
Jalan Kpg. Bukit Bruang (footpath)	S 480.00
Jalan Solok Tambak Balai Panjang	800.00
Jalan Solok Bakar Batu	600.00
Jalan Solok Gedong Lallang Bukit Rambai	800.00
Jalan Kampong Pinang A	2,500.00
Jalan Kampong Pinang B	2,000.00
Jalan Batu 4¼ Pringgit—Masjid Sg. Putat	1,800.00
Jalan Bukit Baru—Bukit Pulau	1,000.00
Jalan Solok Soya, Cheng	1,200.00
Jalan Solok Jelutong, Cheng	900.00
Jalan Solok Jelutong, Paya Rumput	3,200.00
Jalan Paya Rumput	1,500.00
Jalan Solok Alor	1,000.00
Jalan Solok Baroh, Telok Mas	2,800.00
Jalan Bukit Darat Tg. Kling	600.00
Jalan Paya Redan, Paya Dalam	1,200.00
Jalan Kampong di-Bukit Tempayan	3,000.00
Jalan Kampong di-Sang Helang	3,000.00
Jalan Kampong di-Kpg. Gaong	3,000.00
Jalan Kampong di-Seberang Anak Ayer	3,000.00
Jalan Solok Gaong (tambah tar)	12,760.00
Jalan Kampong A & B	4,000.00
Jalan Padang Temu	2,500.00
Jalan Permatang Pasir	2,000.00
Jalan Sang Lang	2,400.00
Jalan Bukit Piatu	4,000.00
Jalan Bukit Kechil	1,000.00
Jalan Mukim Balek Bukit	14,400.00
Jalan Malim/Gaong Piring	20,000.00
Jalan Soya Cheng	23,000.00
Jalan Ujong Pasir	800.00
Jalan Kpg. Bukit Piatu	2,264.00
Balek Bukit, Kandang	715.00
Malim/Gaong Piring	670.00
Soya Cheng	640.00
Jalan Solok Bkt. Bayan, Bkt. Katil	3,000.00
Jalan Baru di-Tiang Dua	3,000.00
Jalan Baru di-Jenuang Ayer Molek	3,000.00
Jalan Setulang Daing	2,000.00
Jalan Kpg. Tengah, Bkt. Rambai	1,000.00
Jalan Gotong Royong, Alai	450.00
Jalan Solok Klebang Kechil	1,000.00
Jalan Tanjong Minyak	2,500.00
Jalan Tambak Sabelong	1,500.00
Jalan Ayer Leleh	1,500.00
Jalan Permatang Duyong	1,700.00
Jalan Sg. Putat	1,500.00
Jalan Bukit Pulau	1,500.00

S 149,179.00

PARIT dan TALIAYER

Tahun 1963—1967

Dari 1963 hingga 1967, Kerajaan ada-lah juga membena parit2 yang makan belanja sabanyak S34,850.00 bagi kemudahan petani2 menanam padi.

Mukim Kampong	Harga
Ayer Keroh	S 1,250.00
Bertam Ulu	5,800.00
Pemetong Paya Dalam Umbai	5,000.00
Pemetong Cheng Tg. Minyak	2,000.00
Solok Ujong Padang	300.00
Solok Jeram, Paya Dalam	650.00
Pengkalan Batu	630.00
Solok Paya Luboh	1,000.00
Bukit Katil	3,500.00
Empangan Ayer Bt. Kechil, Pernu	500.00
Lanjut Manis	1,700.00
Sungei Badau	720.00
Empang Simin di-Kg. Gelam	200.00
Benteng sawah Lipat Kajang	3,000.00
Bukit Lintang	1,500.00
Tambak Paya	750.00
Batu Puteh	200.00
Bukit Nibong	150.00
Bukit Gadong	200.00
Kandang	800.00
Alai	500.00
Batu Puteh, Paya Dalam	2,000.00
Saloran taliayer di-Sg. Udang	1,500.00
Paya Dalam Utara	1,000.00
	<hr/>
	S 34,850.00

SEKOLAH UGAMA RA'AYAT**Tahun 1962—1967**

Sekolah2 Ugama yang memakan belanja sabanyak \$166,000.00 telah di-bena untuk kemudahan dari tahun 1962 hingga 1967.

Mukim/Kampung	Harga
Batu 2 Limbongan	\$ 7,000.00
Krubong	5,000.00
Tambak Paya, Ayer Molek	10,000.00
Trangkerah	3,000.00
Bakar Batu	10,000.00
Tanjong Kling	10,000.00
Telok Mas	5,000.00
Bukit Baru	20,000.00
Alai	5,000.00
Bachang	10,000.00
Pernu	20,000.00
Paya Rumput	10,000.00
Sungei Putat	6,000.00
Paya Dalam	5,000.00
Paya Rumput, Sg. Udang	10,000.00
Sg. Udang Ulu	10,000.00
Bertam Malim	10,000.00
Pengkalan Minyak	10,000.00
Bukit Lintang Kandang	1,500.00
	<hr/>
	\$ 166,000.00

RUMAH2 IBADAT**Tahun 1964—1967****TOKONG CHINA:**

Tiong Guan Temple Ayer Keroh	\$ 3,000.00
Hock Seng Keng Lim Geoh Huah Temple, Tg. Kling	10,000.00
Keng Hock Keng Temple Batu 6½ Bukit Rambai	15,000.00
Chin Keng Chor Su Toh Temple, Jln. Panjang	5,000.00
Bukit Baru	7,500.00
Nam Yong Tong	4,000.00
Yin Cheong Chew Hai Temple, Semabok	20,000.00
Bertam Ulu	5,000.00
Soya	5,000.00
Tangga Batu Kechil, Batu 10	3,000.00
	<hr/>
	\$ 77,500.00

Mukim/Kampong**Harga****RUMAH BERHALA HINDU:**

Batang Tiga	\$ 500.00
Batang Melaka	500.00
Batu Berendam	10,000.00
	<hr/>
	\$ 11,000.00

GEREJA2 & CHAPEL2:

Pulau Gadong	\$ 7,000.00
Chapel Batu Berendam	5,000.00
Chapel Kpg. Gelam	5,000.00
Lorong Pandan	7,000.00
St. Theresa Church, Gajah Berang	15,000.00
	<hr/>
	\$ 39,000.00

BALAI RAYA

Tahun 1962—1966

Bukit Baru	\$ 8,000.00
Tanah Merah Sg. Udang	8,000.00
Limbongan	8,000.00
Bachang	8,000.00
Membaiki dan melengkapkan Ayer Salak	2,000.00
Membaiki dan melengkapkan Sg. Udang	2,000.00
Kpg. Tanah Merah, Krubong (gotong royong)	800.00
Bukit Bruang	6,000.00
Bertam Ulu	6,700.00
Memagarkan balai raya Pernu	682.00
Paya Rumput Hilir	6,500.00
Paya Rumput Batu 8	5,000.00
Batu Berendam	6,500.00
	<hr/>
	\$ 68,182.00

SURAU & MADARASAH

Tahun 1962—1967

Pantai Tanah Merah Sg. Udang	\$ 5,000.00
Solok Kpg. Pinang, Bukit Rambai	4,000.00
Balek Bukit Tg. Kling	5,500.00
Semabok	2,000.00
Batu 10, Tangga Batu	3,000.00
Telok Mas	3,000.00
Batang Tiga	1,000.00
Solok Bangsal	2,500.00
Kampong Baru, Klebang Besar	5,000.00

Mukim/Kampong	Harga
Bukit Tempurong	2,000.00
Ayer Lerch	2,000.00
Kampong Tengah, Bukit Rambai	3,000.00
Sg. Badau	3,000.00
Bukit Gedong	2,000.00
Pantai Kundor	2,500.00
Bukit Nibong	2,500.00
Paya Redan	2,500.00
Solok Ujong	1,500.00
Paya Rumpit	3,000.00
Bukit Katil	3,000.00
Paya Mengkuang	3,000.00
Balek Bukit, Ayer Molek	3,000.00
Kandang Bakar Batu	3,000.00
Tanjong Minyak	3,000.00
Ujong Pasir	3,500.00
Tambak Bugis	3,000.00
Bertam Hulu	3,500.00
Pengkalan Perigi, Tg. Kling	3,000.00
Trangkerah	5,000.00
Seberang Anak Ayer, Ayer Molek	3,000.00
Bukit Kechil, Pernu	3,000.00
Aldinia Alai	3,000.00
	<hr/>
	\$ 97,000.00

BILEK BACHAAN
Tahun 1964 1967

Krubong	\$ 3,000.00
Pringgit	4,000.00
Kpg. Tengah, Bukit Rambai	4,000.00
Kpg. Gaong, Bkt. Lintang	4,000.00
Tambak Paya Ayer Molek Darat	4,000.00
Pernu (memagarkan)	682.00
Bakar Batu	3,000.00
Batu Berendam	4,000.00
Sungei Putat	4,000.00
Batang Tiga	4,000.00
Bukit Durian	4,000.00
Permatang Pasir	3,000.00
Tambak Paya, Ayer Molek	3,000.00
Klebang Kechil	3,000.00
Musai, Bukit Piatu	3,000.00
Kampong Lapan	3,000.00
Paya Dalam Utara	3,000.00
	<hr/>
	\$ 56,682.00

	Mukim/Kampong	Harga
MASJID		
Tahun 1962—1967		
	Limbongan	\$ 30,000.00
	Paya Rumput, Sg. Udang	10,000.00
	Batu 10, Tangga Batu	8,000.00
	Batu Berendam	14,000.00
	Tambak Paya	15,000.00
	Pernu	3,000.00
	Bukit Katil	35,000.00
	Bukit Piatu	15,000.00
	Paya Mengkuang, Bkt. Rambai	25,000.00
	Kg. Tengah Bukit Rambai	10,000.00
	Selok Paya Mengkuang, Bkt. Rambai	10,000.00
	Pengkalan Perigi, Tg. Kling	3,000.00
	Duyong	1,000.00
		<hr/> \$ 179,000.00
PADANG PERMAINAN		
Tahun 1963—1965		
	Bukit Bruang	\$ 1,520.00
	Ayer Kroh	1,350.00
	Bertam Ulu	4,500.00
	Pernu	5,600.00
	Pringgit	5,000.00
	Lereh	1,500.00
	Telok Mas	500.00
	Pantai Rombang	500.00
		<hr/> \$ 20,470.00
'AM— Tahun 1965		
	Pembinaan "Sea-wall" di-Limbongan Perkuoran	\$ 3,000.00
	Membuat bangunan Khutub Khanah dan membeli mesin taip di-Kampong Telok Mas	2,100.00
		<hr/> \$ 5,100.00

**Rancangan2 yang telah di-laksanakan dengan bantuan dari Kerajaan Pusat
Tahun 1961—1966**

Bil.	Jenis Rancangan	Harga-nya	Bil. Penduduk (Projected figures)
1.	Pembinaan longkang simen di-Klebang Besar	\$ 5,000	3,149
2.	Pembinaan 2 batang setan paip di-Ayer Molek	3,000	3,114
3.	Pembinaan 2 buah perigi di-Bertam Ulu	1,500	1,320
4.	Pembinaan Beehive Incinerator di-Ayer Keroh	5,740	6,185
5.	Menggantikan 80 rantai 'cast iron water main' dengan 'asbestos pipes' di-Padang Temu	12,000	1,072
6.	Pembinaan sa-buah perigi di-Pantei Dusun, Sungei Udang	800	5,100
7.	Pembinaan longkang simen di-Sungei Udang	2,500	5,100
8.	Pembinaan longkang simen di-tepi jalan raya di-Batu Berendam	2,300	3,195
9.	Pembinaan sa-buah jambatan kayu di-Pulau Gadong	3,000	3,356
10.	Pembinaan sa-buah jambatan kayu di-Batu Berendam	4,000	3,195
11.	Pembinaan sa-buah jambatan kayu di-Paya Dalam, Bukit Lintang	2,000	4,551
12.	Pembinaan 4 buah jambatan kayu di-Tangga Batu	3,000	3,805
13.	Bekalan Api Letrik ka-Kampung Gedong Ladang di-Bukit Rambai	2,000	7,437
14.	Bekalan Api Letrik ka-Solok Paya Mengkuang di-Bukit Rambai	3,000	7,437
15.	Bekalan Ayer ka-Kampung Baru di-Klebang Kecil	2,000	7,061
16.	Membuat parit simen di-Bukit Baru	25,000	6,503
17.	Parit simen di-hadapan Radio Malaysia, Batu Berendam	3,000	3,195
18.	Pembinaan sa-buah jambatan kayu di-Permatang Duyong	10,000	2,034
19.	Membuat parit besar berukuran 7' x 4' untuk mengalirkan ayer kotoran daripada rumah2 perumahan di-Bukit Baru ka-Sungei Melaka	5,900	6,821
20.	Mengadakan lampu kuning di-chabang2 jalan raya di-Melaka Tengah	2,330	—
21.	Membuat parit besar berukuran 7' x 4' x 4' untuk mengalirkan ayer kotoran daripada rumah2 perumahan di-Sentosa Garden di-Bukit Sebukor ka-Sungei Melaka	3,800	6,821
		<u>\$ 101,870</u>	<u>90,451</u>

**Rancangan2 yang telah di-laksanakan dengan Bantuan Kerajaan Negeri Melaka
Tahun 1961—1966**

Bil.	Jenis Rancangan	Harga-nya	Bil. Penduduk (Projected figures)
1.	Bekalan api letrik ka-kampung2—di-Balai Panjang di-Bukit Baru/Bukit Piatu	\$ 2,580 25,900	4,110 8,891
2.	Pembinaan longkang simen di-tepi jalan raya di-Klebang Besar	3,400	3,194
3.	Pembinaan longkang simen di-tepi jalan raya di-Pringgit dan Mata Kuching	5,000	5,047
4.	Membena parit2 simen di-tepi jalan Bukit Baru di-Bukit Baru	30,000	6,662
5.	Pembinaan longkang najis di-Bukit Baru/Bukit Piatu	8,500	9,865
		<u>\$ 75,380</u>	<u>37,769</u>

◀ Rumah Ibadat To'Kong China Di-Semabok, Melaka Tengah.

▶ Sa-buah perigi sedang di-bena oleh orang2 kampung dengan bantuan Kerajaan.

◀ Upacara perarakan 'Sami Budha' di-Cheng, Melaka Tengah.

PEJABAT DAERAH ALOR GAJAH

Di-Daerah Alor Gajah, Kerajaan telah menyelenggarakan rancangan pembangunan seperti Balai2 Raya, Bilek2 Bachaan, Rumah2 Ibadat dan lain2 rancangan kecil dengan tujuan untuk memberi kemudahan2 kepada raayat supaya dapat memajukan kehidupan mereka dan sa-terus-nya membaiki keadaan masyarakat.

Pada masa sekarang boleh-lah di-katakan tiap2 kawasan telah pun mempunyai tempat2 bermeshuarat bagi penduduk2-nya. Sabanyak 34 Balai2 Raya telah di-bena dengan menelan belanja sabanyak \$297,000/-. Rancangan ini telah memberi faedah kepada 33,295 orang.

1.	Kuala Sg. Baru	18.	Sg. Jerneh
2.	Lubok Redan	19.	Melaka Pindah
3.	Kampong Pulau	20.	Kg. Baru Lendu
4.	Ayer Molek	21.	Pekan Berisu
5.	Lubok China	22.	Pekan Alor Gajah
6.	Durian Tunggal	23.	Kg. Paya Datok
7.	Tebong	24.	Tg. Bidara
8.	Pantai Belimbing	25.	Sg. Tuang
9.	Gadek	26.	Pekan Ramuan China Besar
10.	Simpang Ampat	27.	Kg. Sg. Buloh
11.	Ayer Pa'abas	28.	Pekan Rumbia
12.	Pengkalan Balak	29.	Sungai Petai
13.	Kg. Londang	30.	Padang Sebang
14.	Kg. Ramuan China Kechil	31.	Melekek
15.	Kampong Lendu	32.	Pekan Masjid Tanah
16.	Belimbing Dalam	33.	Kg. Ayer Limau
17.	Tg. Rimau Dalam	34.	Kg. Pegoh Dalam

Di-tempat2 yang terpenchil Bilek2 Bachaan telah di-bena. Sabanyak 21 Bilek Bachaan telah di-dirikan dengan menelan belanja sabanyak \$69,000/-. Rancangan ini telah memberi faedah kepada 10,518 orang.

1.	Melekek Dalam	11.	Ayer Hitam Darat
2.	Rantau Panjang	12.	Balek Batu, Tg. Bidara
3.	Solok Serban Hijau	13.	Pengkalan Ramuan China Besar
4.	Kg. Tengah K. Sg. Baru	14.	Kemus Taboh Naning
5.	Tg. Dahan Kuala Linggi	15.	Ampang Batu, Gadek
6.	Pulau Sebang	16.	Kg. Punggor, Padang Sebang
7.	Gangsa Durian Tunggal	17.	Cherana Puteh
8.	Tg. Rimau Luar	18.	Telok Gong
9.	Kg. Kemuning	19.	Man Lok, Kuala Sg. Baru
10.	Limau Nipis, Ramuan China Kechil	20.	Kg. Pulau, Durian Tunggal
		21.	Machap Lama

Untuk memberi kemudahan beribadat Kerajaan juga telah memberi bantuan bagi membina rumah2 ibadat untuk semua kaum seperti yang di-bawah ini. Peruntukan sabanyak \$431,000/- telah di-belanjakan. Rancangan ini telah memberi faedah kepada 15,885 orang.

Masjid

1. Jelatang Alor Gajah	9. Bukit Bulat
2. Kg. Kemuning	10. Belimbing Dalam
3. Gangsa	11. Gadek
4. Simpang Ampat	12. Ayer Pa'abas
5. Rantau Panjang	13. Kg. Pegoh Dalam
6. Telok Gong	14. Sungai Jerneh
7. Solok Menggong	15. Pengkalan Balak
8. Hutan Percha	16. Sg. Buloh

Surau

1. Pekan Belimbing	10. Bukit Tambun, Durian Tunggal
2. Pondoi, Tebong	11. Kubang Badak Sg. Siput
3. Machap Lama	12. Ramuan China Kechil
4. Cherana Puteh	13. Tanjong Rimau Dalam
5. Sungai Buloh	14. Kg. Pulau, Durian Tunggal
6. Durian Daun, Masjid Tanah	15. Kg. Kemus, Taboh Naning
7. Kg. Padang Kemunting	16. Sg. Ragok, Ayer Pa'abas
8. Kg. Pulau, Sg. Baru Ilir	17. Solok Ayer Limau
9. Solok Serban Hijau	18. Kg. Lekok, Masjid Tanah

Rumah2 berhala, kuil2 dan Gereja telah di-bina di-tempat2 yang berikut dengan harga sabanyak \$45,000/- untuk memberi faedah kepada 4,100 orang.

Rumah Berhala

1. Kuala Sungai Baru	4. Paya Mengkuang
2. Machap Baru	5. Tebong
3. Durian Tunggal	

Gereja

1. Hutan Percha
2. Kelemak Alor Gajah

Di-daerah Alor Gajah Kerajaan telah mendirikan 9 buah Sekolah Ugama Raayat dengan harga sabanyak \$85,000/- untuk memberi kemudahan2 8,000 penduduk2 kampung.

Sekolah Ugama Raayat

1. Kuala Linggi	6. Durian Tunggal
2. Pengkalan Balak	7. Ayer Molek
3. Simpang Ampat Taboh Naning	8. Tanjong Bidara
4. Kelemak	9. Melaka Pindah
5. Lubok Redan	

Pembukaan rasmi Gereja St. Anne di-Pekan Alor Gajah oleh YAB Ketua Menteri Melaka.

Selain daripada ranchangan2 yang tersebut di-atas itu banyak ranchangan2 kecil yang lain telah di-jayakan dan kesemua ranchangan2 ini ada-lah ranchangan yang mustahak termasuk pembinaan jalan2 kampung, jambatan, perigi dan ampangan. Sa-bahagian besar daripada ranchangan2 yang kecil2 ini telah di-jayakan dengan sa-chara bergotong royong oleh penduduk2 kampung dengan mendapat bantuan mata benda seperti kayu, tanah, batu simen dan lain2 daripada Kerajaan. Kerja2 gotong royong ini telah di-kelolakan oleh Lembaga2 Kemajuan Kampung yang telah di-tubuhkan di-kawasan2 yang mustahak dan dengan kerjasama mereka semua ranchangan2 pembangunan telah dapat di-sempurnakan.

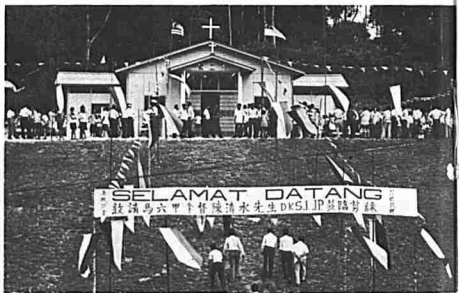
Lembaga2 Kemajuan Kampung ada-lah di-beri tugas yang penting dalam pembangunan masyarakat terutama-nya bagi menghidupkan balek semangat bergotong royong dan berdiri di-atas kaki sendiri di-kalangan penduduk2 kampung. Sa-laras dengan tujuan ini Kerajaan mulai daripada tahun 1966 telah mengadakan kempen Gerakan Maju untuk memberi peluang kepada Lembaga2 Kemajuan Kampung ini bertanding dalam segi Kemajuan di-antara satu sama lain. Di-dalam daerah Alor Gajah semua Lembaga2 Kemajuan Kampung telah dapat mengambil bahagian dalam semua lapangan yang di-tandingkan ia-itu:-

- (i) Kesihatan
- (ii) Gotong Royong
- (iii) Perusahaan Kampung dan Ternakan
- (iv) Pertanian
- (v) Sharikat Kerjasama
- (vi) Pelajaran Dewasa.

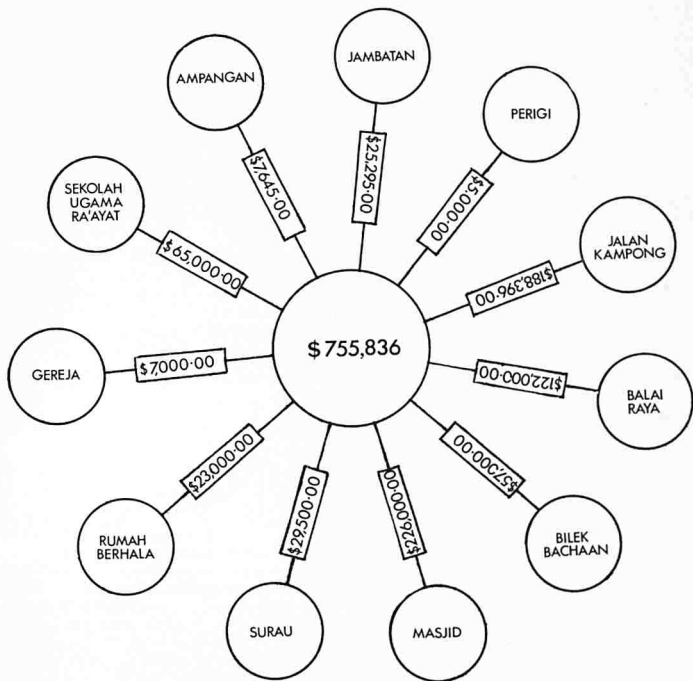
Hasil daripada kempen ini di-dapati ada-lah sangat memuaskan kerana telah di-dapati semangat baru telah mula timbul di-kalangan sa-bahagian besar daripada penduduk2 daerah ini seperti di-kawasan2 Melaka Pindah dan Ramuan China Kecil di-mana petani berlumba2 mengambil bahagian dalam ranchangan tanam padi dua kali sa-tahun dengan tujuan meninggikan lagi taraf hidup mereka. Sa-lain daripada itu penduduk2 kampung juga telah sedar akan kewajipan mereka kepada masyarakat terutama-nya bagi melaksanakan projek2 kecil dengan tidak menunggukan bantuan dan arahan daripada Kerajaan.

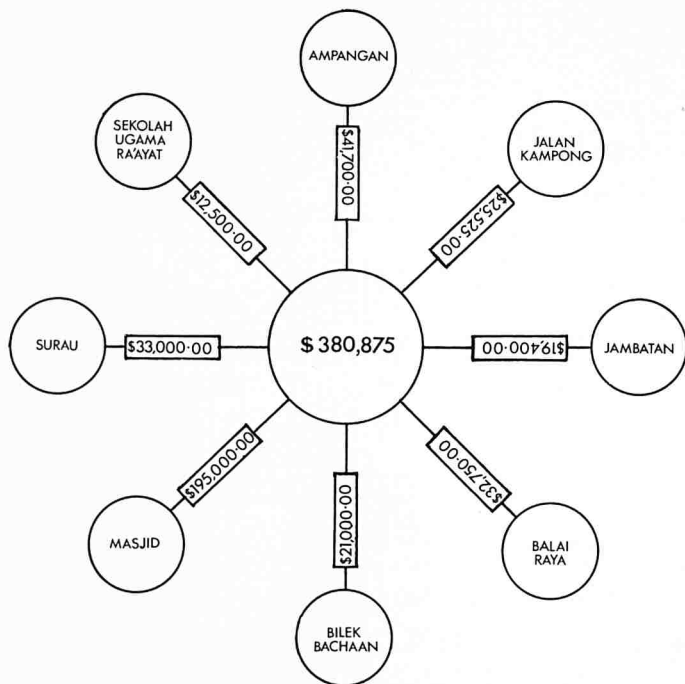
- ▲ YAB Tun Razak sedang menemui Ahli2 Udangan Negeri dan Ketua2 Pejabat di-Bilek Gerakan Alor Gajah.
- ▶ Rumah Ibadat orang Kristian di-bena oleh Kerajaan di-Hutan Percha (L.K.T.P.) Alor Gajah.
- ▶ Pegawai Daerah Alor Gajah sedang menerangkan projek2 di-Daerah-nya kepada Tun Abdul Razak.

RAJAH MENUNJOKAN JUMLAH PEBELANJAAN YANG TELAH DI-BELANJAKAN UNTUK RANCANGAN KERJA2 KECIL DI-DAERAH ALOR GAJAH BAGI TAHUN DARI 1964 HINGGA 1966.

RAJAH MENUNJOKAN JUMLAH PEBELANJAAN YANG TELAH
DI-BELANJAKAN UNTUK RANCANGAN KERJA2 KECIL DI-DAERAH
ALOR GAJAH BAGI TAHUN DARI 1967 HINGGA 1968.

DAERAH JASIN — RUMAH₂ IBADAT

Tahun 1962—1967

Kerajaan telah memperbaiki dan mendirikan berbilang₂ rumah ibadat seperti Surau₂, Masjid₂, To'Kong₂ dan Gereja₂ sa-banyak 40 buah. Rancangan₂ ini memakan belanja sa-banyak \$385,597.88 untuk memberi faedah kepada 19,830 orang₂ penduduk.

Rancangan₂ ini telah di-jalankan di-tempat₂ yang berikut:-

Membuat Sekolah Ugama Ra'ayat di-Kampung Bkt. Senggeh	Sekolah Ugama Ra'ayat di-Tedong
Membuat Sekolah Ugama Ra'ayat di-Solok Ayer Tawar, Merlimau	To' Kong China di-Bukit Tembaku, Umbai
Membaharui Sekolah Ugama Madrasatul Raiyatu—Islamiah Ayer Barok, Jasin	Masjid di-Chabau
Membuat sa-buah surau di-Parit Sialang, Sebatu	Masjid di-Batang Melaka
Sekolah Ugama Ra'ayat di-Sempang Kerayong, Jasin	Sekolah Ugama Ra'ayat di-Chin Chin
Sekolah Ugama Ra'ayat di-Sungai Rambai	Sekolah Ugama Ra'ayat di-Berangan Enam, Umbai
Masjid baru di-Chohong	Membuat Surau di-Serkam Tengah
Masjid baru di-Parit Penghulu	Masjid di-Kampung Pasir, Merlimau
Masjid di-Kemendore FLDA	Masjid di-Ayer Kangkong
Sa-buah Surau di-Sempang, Merlimau	Sekolah Ugama Ra'ayat di-Bukit Tembaku
Sa-buah Surau di-Parit Derhaka, Sebatu	Surau di-Pondok Kempas, Selandar
Sa-buah Surau di-Chin Chin, Jasin	Masjid di-Serkam Darat
Membena Masjid Serkam Pulau	Masjid di-Kesang Luar
Membena Masjid Jus	Membaiki Masjid di-Batu Gajah
Sa-buah Masjid di-Pekan Nyalas	Pengkalan Badak, Ayer Panas, Tehel
Sekolah Ugama Ra'ayat di-Kesang	Gubah, Nyalas
Sekolah Ugama Ra'ayat di-Chabau	Pekam Merlimau
Sekolah Ugama Ra'ayat di-Selandar	Pekan Tedong
Sekolah Ugama Ra'ayat di-Chenderah	To'Kong China, Ayer Merbau

JALAN KAMPONG

Tahun 1961—1967

Untuk memberi kemudahan₂ kepada raayat di-dalam bidang pengangkutan, Kerajaan telah membena jalan₂ kampung dan jambatan₂ dengan berharga sabanyak \$3,11,006/-. Rancangan₂ ini ia-lah seperti berikut:-

Solok Mantai, Nyalas (baiki)	Di-Telok Gong, Sungai Rambai
Solok Permatang Tulang, Sebatu	Di-Parit Gantong, Sungai Rambai
Tanjong Pinang, Sempang (membersihkan)	Di-Solok Serkam Pantai
Di-Darat Seberang, Sempang	Di-Solok Chenderah, Chin Chin (baiki)
Solok Bukit Besar, Chohong (baiki)	Di-Ulu Duyong, Ayer Panas (baiki)
Solok Serkam Tengah (baiki)	Solok Ayer Tetabau, Selandar (baiki)
Solok Pulau, Sekolah Kebangsaan (baiki)	Di-Solok Tanah Wakaf, Serkam
Solok Parit Pelampong, Tehel	Di-Solok Sempang, Chin Chin (baiki)
Solok Chenderah, Chin Chin	Di-Sekolah China, Batang Melaka (baiki)
Di-Beringin, Tehel (baiki)	Di-Solok Tengah, Batang Melaka (baiki)
Solok Ayer Panas	Jalan Tanah Wakaf, Ayer Barok (baiki)
Solok Sawah Tengah, Merlimau	Jalan Sempang Kerayong, Jasin (baiki)
Solok Pekan, Tedong	Di-Solok Relau, Asahan (baiki)
Di-Solok Sempang	Jalan Bukit Senggeh keluar Kesang (baiki)
Parit Putat, Sungai Rambai	Jalan Solok Chembong, Bukit Senggeh (baiki)
Parit Putat Benteng, Sungai Rambai	Tanjong Laboh, Tehel (baiki)
Parit Sidang Seman ka-Sawah Sungai Rambai	

Jalan Beringin, Ayer Panas (baiki)
 Jalan Ulu Duyong ka-Kubor, Ayer Panas
 Di-batu 8½, Umbai
 Parit Gantong, Sungai Rambai (baiki)
 Jalan Tasek ka-Jalan Ab. Chafar
 Jalan ka-Sekolah Kebangsaan Sebatu (tar)
 Dari Jalan Paya Sempang ka-Tedong
 Kampong Ayer Merbau, Jasin (baiki)
 Di-Jalan Serompong, Tehel (baiki)
 Di-Tanjong Pinang, Sempang
 Jalan Lombong, Chin Chin (baiki)
 Jalan baru di-Pantai Sirong, Pulau
 Jalan Batu Permatang Serai, Merlimau
 Di-Kemenggang, Kesang (membaiki)
 Solok Rejang, Bukit Senggeh (baiki)
 Di-Ayer Merbau (membaiki)
 Jalan di-Tedong (membena)
 Bukit Besar, Chohong (membena)
 Di-Solok Chenderah, Chin Chin
 Di-Kemenggang, Kesang, (baiki)
 Anak Ayer Tetabau, Selandar
 Kampong Tengah, Batang Melaka (baiki)
 Kampong Batang Melaka Ulu (baiki)
 Sempang Kerayong, Jasin (baiki)
 Anak Ayer Manggis (baiki)
 Parti Pelampong, Tehel (baiki)
 Di-Kampong Sempang (Paya Lukah)
 Solok Ayer Barok, Jasin (tar)
 Solok Bitis, Chabau
 Parit Sialang, Sebatu
 Membaiki jalan di-Nyalas
 Di-Anak Ayer Tetabau, Selandar
 Di-Solok Tanjong, Chohong
 (membesar & meninggi)
 Parit Lampong, Tehel (baiki)

Di-Tanjong Pinang, Sempang (baiki)
 Di-Samat Embam, Serkam
 Jalan dan jambatan ka-Masjid Parit Penghulu,
 Sungai Rambai
 Di-Asahan
 Membaiki dan meninggikan jalan di-Chenderah
 Di-Serompong, Tehel (baiki)
 Di-Ulu Duyong, Ayer Panas (baiki)
 Di-Bukit Senggeh (baiki)
 Di-Batang Melaka Ulu (baiki)
 Di-Jus Ulu (baiki)
 Di-Gubah, Nyalas
 Solok Rejang ka-Solok Chembong
 Parit Sidang Seman, Sungai Rambai (baiki)
 Di-Pelampong, Tehel (baiki dan membesarkan)
 Ka-Masjid Tedong
 Selandar ka-Ranchangan Tanah Ayer
 Kangkong FLDA
 Ayer Manggis, Jasin
 Parit Sialang, Sebatu (membaiki)
 Ayer Barok ka-Ayer Melantai
 Kampong Batu Gajah Pasir (Tengah)
 Di-Kumpai, Chenderah (membesarkan)
 Di-Pekan Serkam (mengetarkan)
 Parit Putat Sungai Rambai (dari Parit
 Sidang Seman)
 Di-Gubah, Nyalas
 Di-Solok Ulu, Tehel (membaiki & meninggikan)
 Di-Tanjong Terap, Sempang
 Di-Lubok Kasau, Bemban
 Kuala Merlimau, Merlimau
 Parit Putat Tengah, Sungai Rambai (baiki)
 Di-Gapam, Ayer Panas
 Di-Chenderah (baiki)
 Di-Lubok Bandong, Chabau (baiki)

JAMBATAN

Di-Kemenggang, Kesang
 Di-batu 19, Jasin
 Di-Anak Ayer Mentibong, Jasin
 Di-Tehel (2 buah)
 Parit Sidang Seman, Sungai Rambai (2 buah)
 Jambatan pemetong konkeret Paya Lukah,
 Sempang
 Di-Pekan Tedong (dengan pelepar)
 Di-Serkam (di-semen konkeret)
 Jambatan kayu (jetty) untuk nelayan
 di-Kampong Kuala Merlimau
 Di-Solok Ayer Barok, Jasin
 Di-Chenderah, Jasin
 Bukit Kepok, Semujok, Merlimau
 Ulu Duyong, Ayer Panas
 Jambatan pemetong Jalan Masjid, Serkam
 Di-Bukit Tembakau, Umbai
 Kesang Tua, Kesang
 Solok Mantai, Nyalas
 Kesang Hilir, Kesang
 Di-Kemenggang, Kesang
 Solok Serkam Darat, Serkam
 Solok Bukit Besar, Chohong (4 buah)
 Di-Kesang Tua, Kesang
 Di-Kesang Hilir, Kesang
 Di-Benteng Pantai, Merlimau (4 buah)
 Di-Sungai Merlimau
 Solok Ayer Tetabau, Selandar
 Solok Bitis, Chabau
 Solok Hilir, Bukit Senggeh
 Di-Samat Embam, Serkam
 Parit Putat Benteng, Sungai Rambai

Sempang Kerayong, Jasin
Batu 19 Rim, Jasin
Solok Bukit Kepok, Rim
Di-Sempang Pantai
Di-Sempang Pantai
Di-Kampung Rim/Kelubi (2 buah)
Jembatan pemotong konkeret di-Jalan
Bunga Raya, Sempang
Di-Tehel
Di-batu 21, Selandar
Solok Kemengkang, Kesang
Di-batu 22½, Chin Chin
Jembatan (jetty) di-Solok Tengah, Umbai
Di-batu 21½, Ayer Barok, Jasin
Jembatan pemotong di-Tedong
Parit Sipan, Chohong
Di-Merlimau
Solok Ulu Jus
Di-Pekan Selandar
Jembatan semen konkeret Solok Ayer
Manggis, Jasin
Di-batu 21, Terentang
Di-Sempang Kerayong
Di-Chenderah
Parit Sidang Seman, Sungai Rambai
Sungai Rengi, Merlimau
Di-Sebatu
Di-Tedong
Di-Paya Dato' Chik, Pulau
Di-Bukit Kepok, Rim
Tanjong Laboh, Tehel
Parit Putat Baroh, Sungai Rambai
Batu 21½, Ayer Barok, Jasin
Di-Serkam Tengah
Slok Ayer Keroh, Bukit Senggeh
Batu 20½, Sempang Kerayong (konkeret)
Kampung Rim
Bukit Gadong, Batu Gajah (konkeret)
Parit Putat Tengah, Sungai Rambai
Ulu Tehel (3 buah)
Solok Bukit Besar, Chohong
Di-batu 19½, Rim
Paya Ma'chandin, Tehel
Solok Tanjong, Chohong (4 buah)
Sungai Langsat, Chohong (konkeret)
Solok Telok, Merlimau
Parit Pendekar, Sebatu (2 buah)
Batu 23½, Chin Chin
Sungai Rengi, Merlimau
Ka-sawah Seberang, Merlimau

Jembatan Kayu di-Merlimau
Jembatan semen Konkeret di-Sebatu
Jembatan kayu di-Anak Ayer Mentibong, Jasin
Jembatan kayu di-batu 20½, Jalan Chin Chin, Jasin
Jembatan pemotong ka-Sekolah Kebangsaan, Sebatu
Jembatan kayu di-Darat Seberang, Sempang
Jembatan kayu Solok Pasir Gembor, Sempang
Jembatan Semen konkeret di-Sempang Baroh
Jembatan kayu di-batu 8½ Berangan Enam, Umbai
Jembatan kayu di-batu 8 Pekan Jetty Pondok
RIDA, Umbai.
Jembatan kayu di-Kemengkang, Kesang
Jalan Hj. Salleh, Pulau
Parit Barch, Sungai Rambai
Di-batu 23, Chanderah
Parit Penghulu, Sungai Rambai,
Tanjong Terap, Sempang
Pengkalan Badak, Tehel
Di-batu 20½, Sempang Kerayong
Parit Betul, Chohong
Sungai Rengi, Merlimau
Pulau Barat, Pulau
Tedong Barat, Tedong
Pekan Selandar, Selandar
Serkam Tengah, Serkam
Di-Kampung Rim
Di-batu 19½, Sempang Kerayong (konkeret)
Pondok Kampas, Selandar
Di-Serkam Pantai
Parit Sialang, Sebatu
Parit Sidang Seman, Sungai Rambai
Parit Penghulu Salim, Sebatu
Sungai Di-On Lok New Village (2 buah)
Parit Nipah, Sebatu
Di-batu 19, Selandar
Parit Hj. Md. Ali, Sebatu
Jalan Serompong, Tehal
Di-Solok Chembong, Bukit Senggeh (baiki)
Di-batu 21, Jalan Terentang, Sempeng
Kerayong
Di-Jalan Wakap Pulau (baiki)
Jalan ka-Masjid Tedong (menyambungkan)
Solok Tengah, Batang Melaka (baiki)
Dari Pangkalan Jalan Dato' Nawar ka-Parit
Pendekar, Batu Gajah
Solok Kemengkang, Kesang (baiki)
Berangan Enam, Umbai (baiki)
Serkam Darat, Serkam (baiki)
Solok Rejang, Bukit Senggeh (tar)
Di-Jus Ulu

AMPANGAN DAN TALI AYER
1961—1967

Kerajaan telah mendirikan 88 buah Ampangan Taliayer dengan berharga \$96,812.65 untuk memberi kemudahan kepada petani.

Parit Solok Kemang, Sempang (baik)	Parit di-Gaung Tengah, Tehel (bersih & dalamkan)
Parit Solok Pantai, Sempang (baik)	Parit di-Lubok Kasau, Bemban (membersehhkan)
Parit Solok Sempang Kerayong (baik)	Bershekan Taliayer & membuat saloran ayer di-Sempang Kerayong, Jasin,
Parit Solok Bukit Keledang, Merlimau (bershekan)	Parit Tedong, Sg. Rambai (bershekan & dalamkan)
Taliayer Solok Sempang Chabau (bershekan)	Parit Masjid Batu Gajah (bershekan & dalamkan)
Parit Paya Pasir Gembor, Sempang (bershekan)	Parit Melintang, Merlimau (bershekan & dalamkan)
Parit Solok Keramat, Sempang (bershekan)	Parit Alai, Sebato (bershekan & dalamkan)
Taliayer Solok Rejang, Bukit Senggeh (baik)	Membena Ampang Kayu di-batu 19½, Pondok Kempas
Parit Solok Kuala Merlimau (bershe & mendalamkan)	Parit Ramli, Batu Gajah (bershekan & dalamkan)
Parit Solok Tengah Padang, Merlimau (bershekan)	Ampang Kayu di-batu 21, Selandar (baik)
Benteng Solok Rejang, Bukit Senggeh (membena)	Membena saloran ayer di-Solok Sempang, Rim
Taliayer Solok Chabau (bershe dan mendalamkan)	Parit Masjid Solok Serkam Timor (bershe & dalamkan)
Parit di-batu 29, Pondok Batang (baik)	Parit Durian di-Tedong (membersehhkan)
Parit Solok Pondok Batang (bershekan)	Parit Penghulu, Umbai (membersehhkan)
Parit Solok Lubok Kasau, Bemban (mendalam & baik)	Parit Lombong, Umbai (membersehhkan)
Taliayer Telok Gong, Sungai Rambai (dalam & bershe)	Parit Solok Ayer Barok, Jasin (membersehhkan)
Parit Solok Paya Batu, Rim (baik)	Parit Ulu Duyong (bershe dan mendalamkan)
Parit Solok Ulu Duyong, Ayer Panas (bershekan)	Parit Sempang Kerayong, Jasin (membersehhkan)
Parit Solok Sungai Sembilang, Umbai (baik & dalam)	Taliayer Solok Chenderah, ChinChin
Parit & Taliayer Solok Bukit Besar, Chohong (mendalam & bershekan)	Parit Keramat, Sempang (mendalamkan)
Parit Solok Sempang, Chin Chin (bershekan)	Taliayer Sempang Kerayong (membersehhkan)
Parit Solok Sungai Lubok Buaya, Serkam (bershekan)	Batu 20½, Jalan Batang Melaka, Selandar
Parit Solok Serkam Tengah (bershekan & dalamkan)	Batu 28, Sungai Dua, Chabau
Parit di-Parit Baru, Sempang (membena)	Batang Melaka.
Parit Pandan, Sempang (baik)	Ampang Kayu Solok Tehel, Ayer Panas
Parit Ma'arun, Sempang (baik)	Parit Solok Tehel, Ayer Panas (membersehhkan)
Taliayer Sempang Darat (bershekan)	Parit Lombong, Merlimau (membersehhkan)
Parit Serkam Darat (bershekan)	Parit Paya Bukit Keledang, Merlimau (bershekan)
Parit Chenderah (membaiki)	Parit Ulu Sungai Rengi, Merlimau (membersehhkan)
Parit di-Rim (membersehhkan)	Parit di-batu 19, Rim
Parit di-Kelubi (membersehhkan)	Parit Keramat, Sempang (bershekan & dalamkan)
Parit Ayer Barok, Jasin (membersehhkan)	Parit Paya Pasir Gembor, Sempang (bershe & dalamkan)
Ampang Kayu Solok Terentang, Chin Chin	Parit Penghulu Samah, Sempang (baik)
Parit di-Parit Hj. Taim (bershekan & dalamkan)	Parit Besar Solok Berangan Enam, Umbai (bershe dan mendalamkan)
Parit Serkam Pulau (mendalamkan)	Parit Solok Langsat, Kesang (bershekan)
Parit Sungai Rengi, Merlimau (bershe & dalamkan)	Ampang Kayu Solok Ayer Langsat, Kesang
Parit di-Lombong Merlimau (membaiki)	Parit Solok Kumpai, Chin Chin (membena)
Parit di-Parit Gantong, Sungai Rambai (baik)	Parit Solok Chenderah, Chin Chin (membersehhkan)
Parit di-Parit Hj. Tengah, Sebato (membersehhkan)	Membuat Bentang di-batu 9½, Umbai
Parit Batang Melaka Hilir (baik)	Parit Tanjong Terap, Sempang (mendalamkan)
Membersehhkan Sungai di-Chohong	Depan Masjid, Rim
Membersehhkan Sungai di-Selandar	Solok Tengah, Batang Melaka
Parit di-Parit Tulang, Merlimau (membersehhkan)	Di-batu 27½, Gapis, Nyalas
Membena ampangan di-Kampung Tehel	Di-batu 30½, Abbey, Nyalas
Parit Solok Ayer Barok, Jasin (bershekan)	
Parit di-batu 19½, Jasin (membersehhkan)	

PERIGI DAN PAIP AYER

Dari tahun 1961 hingga 1967, Kerajaan telah membelanjakan sabanyak \$28,791.44 untuk mendirikan 41 buah perigi dengan gotong royong. Tempat2 ini seperti berikut:-

Di-Sekolah Ugama Sungai Rambai (berkepong)	Solok Masjid, Pondok Kempas, Selandar (berkepong)
Mengganti paip ayer di-Kampung Baru Pondok Batang	Solok Berangan Enam, Umbai (berkepong)
Mengganti paip ayer di-Kampung Baru Parit Keliling	Solok Serkam Tengah (berkepong)
Perigi di-Kampung Baru On Lok (4 buah)	Solok Pulau Tengah (tiada berkepong)
Bilek Mandi di-Kampung Baru Pondok Batang (baiki)	Solok Pulau Darat (berkepong)
Membenas Tandas lobang di-Kampung Baru Pondok Batang (4 buah)	Di-batu 25½, Solok Chabau (berkepong)
Perigi di-Asahan (tiada berkepong)	Solok Ayer Barok (tiada berkepong). Jasir
Perigi Relau, Asahan (tiada berkepong)	Perigi Solok Tanjong, Tehel (tiada berkepong)
Perigi Pasir Gembor, Sempang (berkepong)	Perigi Solok Ayer Panas (tiada berkepong)
Perigi Pasir Gembor, Sempang (berkepong)	Perigi Ayer Merbau (tiada berkepong)
Perigi Kampong Batak, Tedong (berkepong)	Perigi Solok Pengkalan Badak, Ayer Panas (tiada berkepong)
Perigi Paya Tanjong, Umbai (berkepong)	Perigi di-batu 22, Chin Chin (tiada berkepong)
Perigi di-Sempang Badak, Sempang Kerayong (berkepong)	Perigi di-batu 25½, Chabau (berkepong)
Perigi di-Solok Ayer Merbau, Jasir (tiada kepong)	Perigi di-batu 26½, Chabau (berkepong)
Perigi Solok Paya Goyong, Tedong (berkepong)	Perigi Jus Tengah (2 buah tiada berkepong)
Perigi di-Jalan Permatang Tulang, Sebatu (kepong berpagar)	Perigi Kampong Hilir, Batang Melaka (tiada kepong)
Perigi Solok Chembong, Bukit Senggeh (tiada kepong)	Perigi Tenaga Baru, Merlimau (tiada berkepong)
Perigi Ulu Duyong, Ayer Panas (tiada berkepong)	Perigi Solok Pasir, Merlimau (tiada berkepong)
Perigi di-batu 22½, Chin Chin (berkepong)	Solok Serkam Darat (berkepong)
Perigi Solok Pengkalan Samak, Sempang (berkepong)	Solok Sempang Rim (tiada berkepong)
Perigi Kampong Tengah, Umbai (berkepong)	Solok Telok Merlimau (2 buah tiada berkepong)
Perigi Solok Batu Gajah Pasir, Sebatu (berkepong)	Solok Minyak, Umbai (2 buah berkepong)
Perigi di-Merlimau (berkepong)	Solok Pasir, Merlimau (2 buah tiada berkepong)
Perigi Solok Ayer Keroh, Bukit Senggeh (berkepong)	Solok Sempang, Chin Chin (tiada berkepong)
Perigi di-batu 20½ Jalan Bukit Senggeh/Selandar (tiada berkepong)	Ayer Barok, Jasir (baiki dinding perigi)
Sembong Paip Ayer di-Kampung Ayer Barok, Jasir	Solok Bukit Kuda, Sempang (tiada berkepong)
	Solok Pekan Tedong (tiada berkepong)
	Solok Darat Seberang, Sempang (tiada berkepong)
	Pekan Batang Melaka (tiada berkepong)
	Solok Paya Batu, Rim (tiada berkepong)
	Solok Sempang Tengah, Rim (tiada berkepong)
	Salan Permatang Tulang, Sebatu (tiada berkepong)
	Parit Derhaka, Sebatu (tiada berkepong)

BILEK2 BACHAAN, (Balai2 Kechil)

Tahun 1964—1967

Dari tahun 1964 hingga 1967, Kerajaan telah membena 12 buah bilek bacaan untuk memberi kemudahan kepada 2,600 orang penduduk di-Kampung dengan berharga \$35,963.90.

Rancangan2 ini telah di-jalankan di-tempat2 seperti berikut:-

Bilek Bacaan di-Chabau	Bilek Bacaan di-Ulu Duyong, Ayer Panas
Bilek Bacaan di-Kelubi	Bilek Bacaan di-Terentang
Bilek Bacaan di-Bukit Tembaku, Umbai	Bilek Bacaan di-batu 19, Jalan Chin Chin
Bilek Bacaan di-Ayer Tawar	Bilek Bacaan di-Solak Ayer Panas
Bilek Bacaan di-Ayer Manggis	Bilek Bacaan di-Gapam, Ayer Panas
Bilek Bacaan di-Pondok Kempas, Selandar	Bilek Bacaan di-Parit Penghulu Benteng, Sg. Rambai

BALAI2 RAYA

Tahun 1961—1968

Kerajaan telah mendirikan 33 buah balai raya di-seluruh Daerah Jasin dengan perbelanjaan sa-banyak \$228,213.15 untuk memberi kemudahan2 dan faedah2 kepada 25,410 penduduk2 kampung2.

Rancangan2 ini telah di-jalankan di-tempat2 seperti berikut:-

Balai Raya di-Kesang	Baiki dan melengkap Balai Raya di-Parit Keliling N.V.
Balai Raya di-Chin Chin	Balai Raya di-Sempang
Balai Raya di-Bukit Senggeh	Balai Raya di-Tehel
Balai Raya di-Serkam	Balai Raya di-Sempang Bekoh
Balai Raya di-Nyalas	Balai Raya di-Ayer Tawar
Balai Raya di-Batang Melaka	Balai Raya di-Sempang Kerayong
Balai Raya di-Kemendore FLDA	Balai Raya di-Umbai
Balai Raya di-Bemban	Balai Raya di-Sebatu
Balai Raya di-Sungai Rambai	Balai Raya di-Ayer Kangkong FLDA
Balai Raya di-Serkam Pulau	Balai Raya di-Chenderah
Balai Raya di-Selandar	Balai Raya di-Ayer Merbau
Balai Raya di-Chohong	Pagar Balai Raya di-Bukit Senggeh
Balai Raya di-Jus	Memagar Balai Raya di-Serkam
Balai Raya di-Jasin (Pekan)	Memagar Balai Raya di-Batu Gajah
Baiki dan melengkap Balai Raya di-Pondok Batang N.V.	Balai Raya di-Pekan Batu Gajah
Baiki dan melengkap Balai Raya di-On Lok N.V.	Membetulkan kawasan Balai Raya Batu Gajah Pekan
	Membuat Soyok (membesarkan) Balai Raya di-Serkam.
	(Rancangan ini di-luluskan dalam 1967 dan di-bawa dalam tahun 1968 ini).

Meshuarat Jawatankuasa Pembangunan Negara dan Luar Bandar, Jasin sedang di-jalankan. ▶

- ▲ Balai Raya Baru ada-lah sebuah daripada beberapa Balai Raya yang di-bena di-Dacrah Jasin.
- ▶ Gambar beramai ahli2 Jawatankuasa Pembangunan Negara dan Luar Bandar, Jasin.
- ▶ Jawatankuasa Pembangunan Negara dan Luar Bandar Jasin sedang menemui dengan ahli2 Lembaga Kemajuan Kg. Serkam.

PADANG PERMAINAN Dari tahun 1961—1967

Untuk menggalakkan permainan di-kalangan penduduk2 di-luar bandar, Kerajaan telah mendirikan berbagai2 padang permainan seperti padang permainan kanak2, kot sepak raga jaring dan padang bola sepak dengan berharga sabanyak \$10,119.95. Tempat2 ia-lah seperti berikut:-

1. Di-Kampung Baru On Lok
2. Di-Kampung Baru Pondok Batang
3. Di-Kampung Baru Parit Keliling
4. Kot Badminton di-Kampung Baru Parit Keliling

Kerajaan ada juga memberi kenderaan kepada orang2 asli.

Baiki Kelas Dewasa Lubok Bandong, Asahan

Jalan Tanah batu merah di-Lubok Bandong, Asahan

Jembatan pemotong di-Lubok Bandong, Asahan (2 buah)

Membenakan Parit Lubok Bandong, Asahan

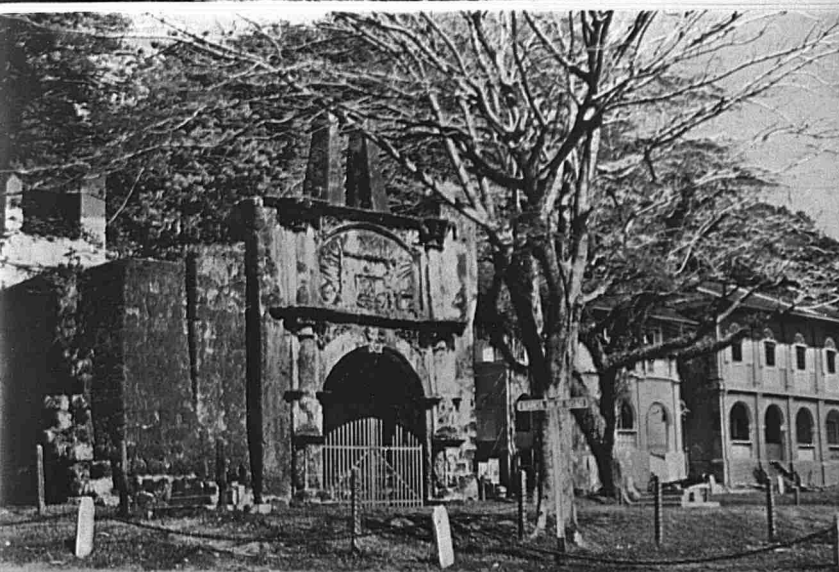
Gereja St. Paul. ▶

Pintu Kota Santiago di-Jalan Bandar Hilir. ▶

PELANCHONGAN

Sa-bagai sa-buah kota lama dan bersejarah serta dengan pemandangan indah dan berbagai kemudahan, Melaka menarik perhatian pelawat2 luar negeri.

Melaka yang kaya dengan kebudayaan berbagai kaum mempunyai banyak tempat yang di-minati oleh pelawat2. Melaka juga terkenal dengan bangunan2 beraneka bentuk yang di-bena berkurun2 lama-nya.

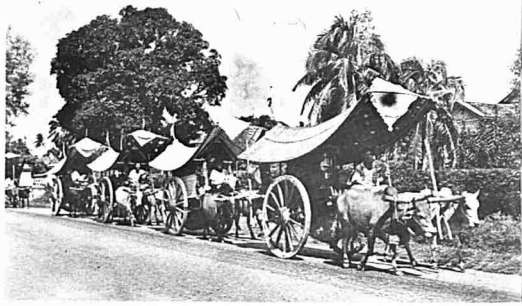

Pemungghahan barang2 di-Sg. Melaka.

Kereta lembu yang menarik hati di-Negeri Melaka.

Perigi San Poh di-Jalan Bukit China, Melaka.

To' Kong China (Cheng Hong Teng) di-Jalan To'kong, Melaka.

KEMAMORAN NEGARA

**KEJAYAAN
RA'AYAT**

KEMAJUAN KAMPONG

TENAGA PENDUDOK

JIWA MERDEKA

